

MATENDU GA WANTUMINTUMI ULONGLERU

Shintola sha Matendu ga wantumintumi ndo matakuliru ga wantu yawamjimira Yesu ntambu yawanjiti kuwera pasipanu na kweneya kwanjira Yerusalemu mpaka Yudeya na Samaliya na kumonga, Yesu ntambu yakawagambiriti wantumintumi wakuwi pamberi hakenigendi kumpindi, (Matendu 1:8). Shintola ashi shilembitwi na Luka, ndo ulaa yakalembiti Shisoweru Shiwagira shakalembiti Luka. Yomberi ndo bwana mganga na kaloliti weri kulemba kwa unakaka vitwatira ntambu yavilawiriti mumakaliru ga Yesu. Shintola ashi sha matendu ga wantumintumi pamuhera na shilii sha Shisoweru Shiwagira shakalembiti Luka, vyoseri avi kamlemberiti Teofili yakaweriti Muyunani, kumbiti iwezekana kuwera nfirmu ya vintola avi iweriti vibetulwi na wantu woseri, Wayunani na Wayawudi (1:1).

Shintola sha Matendu ga wantumintumi pamonga shilembitwi mushinja sha malongu sita mpaka shinja sha malongu sita na msheshi Pakwiyuka Yesu, toziya upeleru wa shintola shilanguziya Paulu hakenivugulilwi mushibetubetu. Viraa Luka kagenditi mwanja pamuhera na ntumintumi Paulu na pamonga kalembiti shintola sha matendu mulushi lwa Antiokiya, shintola ashi sha Matendu ndo mwendelezu gwa Shisoweru Shiwagira

shakalembiti Luka na shanjiti kwa Yesu kugenda kumpindi. Nfiru nkulu ya Luka ya kulemba shintola ashi ndo ilifana nentu handa su yakaweriti nayu pakaweriti kankulemba Shisoweru Shiwagira. Yomberi kamfiriti Teofili pamuhera kwongereka kwa wantu yawamjimiriti Yesu waweriti na unakaka kwa galii gawafunditwi na hangu kalembiti kwa unakaka vitwatira vyoseri vyavilawiliti mumakaliru ga Yesu na kweneya kwa njimiru ya kumjimira Yesu.

Shintola ashi shitupanana mifanu ya wantu wa kwanja yawamjimiriti Yesu ntambu yawaweriti na mana ya kulikala munjimiru ya kumjimira Yesu. Mifanu ya wantumintumi itulanguziya twenga ntambu ya kutumbira likakala lya Rohu Mnanagala mukweneza ujumbi wa Shisoweru Shiwagira kwa wamonga.

Yagaweramu

Kwanja Rohu Mnanagala kankuwasulukira wafundwa na wantu yawamjimira Yesu wankwanja kwongereka, shipandi sha 1:1-8:1

Shakapanu wantu yawamjimira Yesu wapingikwa na kwanja kweneya kuisi yamonga kutali na Yerusalemu, shipandi sha 8:2-12:23

Pa aga Paulu kankugenda mwanja gwakuwi gwa kwanja gwa umisiyoni, shipandi sha 12:24-14:28

Shakapanu shizyungu shankuliwona Kuyerusalemu kwamuwa shishi shifiruha kwa wantu wa syayi yawamjimira Yesu,

shipandi sha 15:1-35

Su Paulu kagenda mwanja gwakuwi gwa pili
gwa umisiyoni, shipandi sha 15:36-18:22

Paulu kagenda mwanja gwakuwi gwa tatu gwa
umisiyoni, shipandi sha 18:23-26:38

Shakapanu Paulu kankukamulwa Yerusalemu,
shipandi sha 21mpaka shipandi sha 26.

Upeleru Paulu kankujegwa kugenda Rumi,
shipandi sha 27 mpaka shipandi sha 28.

Mtuwa Teufili

Mtuwa Teufili, ¹ Mlongu Teufili, mushintola
sha kwanja nembiti kuusu vitwatira vyoseri Yesu
vyakatenditi na kufunda kwanjira kwanja.

² Mpaka lishaka lili pakanyasulitwi kugenda
kumpindi kwa Mlungu. Pamberi pa kunya-
sulwa kugenda kumpindi, kawapananiti mala-
galiru kupitira Rohu Mnanagala wantumintumi
walii yakawasyaguliti.

³ Pakuhowa gwakuwi, yomberi kalilanguziyiti
mweni kwa womberi na kulilanguziya nakaka
kuwera mweni ka mkomu. Yomberi kawalawiriti
kwa shipindi sha mashaka malongu msheshi na
yomberi kayoweriti nawu kuusu Ufalumi wa
Mlungu.

⁴ Shipindi shimu yomberi pakaweriti nawu,
kawapananiti lagaliru ali, “Namlawa amu
Yerusalemu, su muliheperi lagilu lya Tati, lili
lyampikaniriti neni nonga kuusu visoweru
vyakuwi.

⁵ Toziya Yohani kawabatiziti kwa mashi,
kumbiti pa mashaka gavuwa ndiri mwenga
hamubatizwi kwa Rohu Mnanagala.”

Yesu kankunyasulwa kugenda kumpindi kwa Mlungu

⁶ Su wantumintumi pawaliwoniti pamuhera na Yesu, womberi wamkosiyiti, “Mtuwa, shipindi ashu haguwuziyi ufalumi kwa Israeli?”

⁷ Yesu kawagambira, “Vyamwenga ndiri kuvi-mana vipindi ama zitarehi Tati gwangu kavitula muukolamlima wakuwi.

⁸ Kumbiti hamwanki likakala Rohu Mnanagala pakawayizireni mwenga, na hamuweri wapitawu waneni Muyerusalemu na Muyudeya yoseri na Samariya na ata upeleru wa pasipanu.”

⁹ Pakatakuliti kala aga, pawaweriti wankulola yomberi kanyasulitwi kugenda kumpindi kwa Mlungu, liwundu limfifa nawamwona kayi.

¹⁰ Pawaweriti wankali wankulola kumpindi yomberi kwakagenditi, palaa paliya wantu waw-ili yawavaliti nguwu nvufu wagolokiti pakwegela nawomberi,

¹¹ na walonga, “Mwenga wantu wa Galilaya! Iwera hashi mgoloka panu pamlola kumpindi? Yesu ayu, yakanyasulitwi kulawa kwa mwenga kugenda kumpindi, hakizi kayi kwa njira iraa ayi ntambu yamumwoniti pakagenda kumpindi kwa Mlungu.”

Matiya wankumsyagula katendi lihengu lya Yuda

¹² Shakapanu wantumintumi wawuyiti Yerusalemu kulawa kulugongu lwa Mizeyituni, kuweriti kilumita yimu kulawa mlushi.

¹³ Pawasokiti mlushi, wayingiriti mshumba shawalikaliti, nawomberi waweriti Peteru na Yohani na Yakobu na Andereya na Filipu na

Tomasi na Batolumayu na Matayu, Yakobu mwana gwa Alifayu na Simoni Zeloti na Yuda mwana gwa Yakobu.

¹⁴ Womberi woseri waliwoniti shipinga pamuhera kumluwa Mlungu, pamuhera na wadala na Mariya mawu gwa Yesu na walongu wakuwi Yesu.

¹⁵ Mumashaka galii Peteru kagolokiti pakati pa wantu yawamjimira Kristu, weni walanga yawu waweriti miya yimu na malongu mawili, su yomberi kalongiti.

¹⁶ “Mwawalongu wangu, Malembu Mananagala gatimiya, geni Rohu Mnanagala katungiti kupitira Dawudi kuusu Yuda yakawalongoziyiti walii yawamkamuliti Yesu.

¹⁷ Yuda kaweriti yumu gwa shipinga shetu, toziya mweni kasyagulitwi kaweri mtenda lihengu muyetu.”

¹⁸ Su Yuda kahemeliti lirambu kwa mpiya zilii za ukondola zyakazipatiti, pakaweriti kulirambu yomberi kaguwiti na kahowa, kapantika na utumbu wakuwi witika kunja.

¹⁹ Kila muntu yakalikaliti Muyerusalemu kapikaniriti visoweru vya vitwatira avi, na kwa likabira lyawu lirambu ali walishema Akelidama, mana yakuwi “Lirambu lya Mwazi.”

²⁰ Peteru kalongiti, “Ilembwa mushintora sha Zaburi,

‘Numba yakuwi isigali hera,
muntu yoseri nakalikala amu.’

Kayi ilembwa,

‘Muntu yumonga katoli lihengu lyakuwi.’

21 “Su ifiruwa tumsyaguli muntu yumonga pakati pa walii yawaweriti pamuhera na twenga shipindi shoseri mtuwa Yesu pakingiriti na kulawa pakati penu.

22 Kwanjira kwa shipindi sha ubatizu wa Yohani mpaka lishaka lilii Yesu pakanyasulitwi kulawa kwatwenga kugenda kumpindi. Ifiruwa yumu gwawu kaweri kapitawu gwa kuzyuka kwakuwi pamhera natwenga.”

23 Su wakanda matawu ga wantu wawili, Yosefu yawamshema Barisaba viraa yomberi kamanikana kwa litawu lya Yustu, na Matiya.

24 Shakapanu wamluwa Mlungu, “Mtuwa, gwenga guyimana myoyu ya wantu woseri. Su gutulanguziyi pakati pa wawili awa ulii yagumsyaguliti,

25 katoli lihengu lya utenderu wa untumintumi wa Yuda yakaulekiti su kagendi pahala pakuwi mweni.”

26 Shakapanu wagalambuziya simbi na kugalambuziya simbi aku kumtulukiriti Matiya, nayomberi kayongerwa mushipinga sha wantumintumi lilongu na yumu.

2

Rohu Mnanagala kankwiza

1 Lishaka lya Pentekosti palisokiti, woseri waweriti wajojinikiti pahala pamuhera.

2 Vumu liziwu gambira lyega lipikinika kulawa kuliyera na limemiziyiti numba yoseri yawalikaliti.

³ Womberi wawoniti vintu gambira mimbamba ya motu yaibagulikiti na kamkangalira kila muntu.

⁴ Woseri wamemiziyitwi Rohu Mnanagala na wanjiti kutakula kwa luga zya makabira gamonga, Rohu ntambu yakawatenditi watakuli.

⁵ Vinu palii Yerusalemu kuweriti na Wayawudi, wantu yawamguwira Mlungu, wantu yawalawiti kila isi pasi pa mpindi.

⁶ Womberi pawapikaniriti liziwu ali, lipinga likulu lya wantu lijojinikiti pamuhera walikangasha, toziya kila yumu gwawu kawapikaniriti womberi wankutakula kwa luga ya likabila lyakuwi mweni.

⁷ Womberi wasintuka na kulikangasha pawalikosiya, “Hashi, wantu awa ntambu yawatakula Wagalilaya ndiri?”

⁸ Iwera hashi, kila yumu gwetu kankuwapikinira pawatakula kwa luga yakuwi mweni?

⁹ Wamu wetu ndo Wapariti na Wamediya na Waelami, wamonga walawa Misopotamiya na Yudeya na Kapadokiya na Pontu na Asiya,

¹⁰ na Firigiya na Pamfiliya na Misri na kumikowa ya Libya pakwegera na Kureni. Wamonga wahenga kulawa Rumi,

¹¹ Wayawudi na wantu wawagalambukiriti dini ya Shiyawudi na wamonga walawa Kureti na Arabiya. Twawoseri twenga tupikanira pawatakula kwa luga zya makabila getu twaweni kuusu vitwatira vikulu Mlungu vyakatenditi!”

¹² Walikangasha na kuhinginika, wankulikosiyana weni gweka, “Mana yakuwi shii?”

13 Kumbiti wamonga watenda lidufiya pawalonga, “Wantu awa walowera ujimbi!”

Ujumbe wa Peteru

14 Shakapanu Peteru kagolokiti pamuhera na wantumintumi walii lilongu na yumu, kanja kulibwelera lipinga lilii lya wantu, “Walongu Wayawudi na woseri mwenga yamulikala Yerusalemu, mpikaniri weri shilii shanonga.

15 Wantu awa walowera ndiri ujimbi ntambu yamulihola, toziya ayi ndo saa tatu hera mandawira!

16 Unakaka ndo awu shitwatira ashi ndo shirii shakatakuliti mbuyi gwa Mlungu Yoweli,

17 ‘Hantendi mumashaka ga kupelera, Mlungu kalonga,
Hanuwamiminiri wantu woseri Rohu gwangu.

Wananguta wenu wapalu na wadala, waubweri ujimbi,
Wandemba hawawoni mawonu,
Na wazewi wenu hawaloti.

18 Yina, ata wantumintumi wangu, wapalu na wadala,
Hanuwamiminiri Rohu gwangu mulishaka,
Na womberi hawaubweri ujimbi waneni.

19 Handendi mauzauza kumpindi kuliyera,
Na lilangaliru pasi panu,
Hakuwari na mwazi, motu na lyosi lizotopa,

20 Mshenji gutulwa nditi,
Na lyezi haliwari lisheri handa mwazi,
Pamberi pa lishaka likulu na weru wa Mtuwa kwiza.

21 Panu, yoseri yakafira kuluwa kwa litawu lya Mtuwa, hakalopoziwi’

22 “Wana isi wa Israeli, mpikaniri shisoweru ashi! Yesu gwa Nazareti kaweriti muntu na ukulu wakuwi wa Umlungu ulanguziwa kwa mwenga kwa mauzauza, makangashu na langaliru Mlungu lyakatenditi pakati penu kwa njira yakuwi, handa ntambu yamumana.

23 Kugenderana na mpangu gwakuwi mweni Mlungu kaamuwiti kala handa Yesu mewamubati, mwenga mumlaga kwa kuwalekera wantu wadoda wampingiki.

24 Kumbiti Mlungu kamzyukisiya kulawa kwawahowiti, kamlopoziya mukutama kwa kuhowa kwa mana iwezekana ndiri nakamu kuhowa kumtatiri

25 Mana Dawudi katakuliti kuusu yomberi hangu, Numwoniti Mtuwa kuulongolu kwa neni mashaka goseri, ka pamu na neni uwega wangu wa kumliwu, ata hapeni ndikinyiki.

26 Hangu, moyu gwangu gwasekuseku, kayi ntenditi lusheka lya nemeleru. Nshimba ya neni hayilikali mlitumbiru,

27 Toziya hapeni guyileki rohu yaneni kulirindi lyalihera upeleru, pota kumleka mnanagala gwaku kawoli.

28 Gunanguziyi njira za ukomu, kuweri kwakuwi gumemiziya sekuseku!

29 “Mwalongu wangu, nfira kuwagambirani shinagaubaga kuusu vitwatira vyavimpatiti Dawudi, mbuyi gwetu. Yomberi kahowiti, wamsira, kayi lipumba lyakuwi lyapalapanu pa twenga mpaka lelu.

³⁰ Kumbiti yomberi kaweriti mbuyi gwa Mlungu na kavimaniti kuwera Mlungu kamlagiliti kwa shirapu kuwera hakampanani yumu gwa mwiwuku gwakuwi ukolamlima ntambu yakaweriti Dawudi.

³¹ Dawudi kaviwoniti pamberi vitwatira Mlungu vyakagenda kuvitenda, su yomberi kayoweriti kuusu uzyukisiya wa Kristu pakatakuliti, ‘Kalekitwi ndiri mulirindi lyalihera upeleru, ama nshimba yakuwi iwoliti ndiri.’

³² Su, Mlungu kamzyukisiyiti Yesu ayu na twawoseri twenga ndo wakapitawu wa lilawiru ali.

³³ Yesu wamnyasuliti kumpindi mpaka uwega wa kumliwu wa Mlungu, yomberi kawanka lagilu lya Rohu Mnanagala kulawa kwa Tati na kashimiminira shilii shamushiwona vinu na kushipikinira.

³⁴ Mana Dawudi mweni, kakwena haa mpaka kumpindi, ila yomberi kalongiti, Mtuwa kamgambiriti Mtuwa gwangu, Gulikali uwega wangu wa kumliwu,

³⁵ Mpaka nuwatendi wankondu waku waweri shiti sha magulu gaku.

³⁶ Wantu woseri wa Israeli wafiruwa kuvimana kwa nakaka handa Yesu ayu yampingikiti, ndomweni Mlungu kamtenda kuwera mtuwa na Kristu.”

³⁷ Su, wantu pawapikaniriti aga, walunguziwitwi moyu, wawakosiyiti Peteru na wantumintumi wayaguwi, “Walongu wetu, tutendi shishi?”

³⁸ Peteru kankula, “Mtubu na kila yumu gwenu kabatizwi kwa litawu lya Yesu Kristu su mpati

kuwusiya vidoda vyenu na kwanga kwayidi kwa Rohu Mnanagala.

³⁹ “Toziya lagilu alii ndo kwajili ya mwenga na wana wenu na kwa wantu woseri yawawera kutali, kwa ntambu ya woseri yawalikala patali, na kwa wantu woseri Mtuwa Mlungu gwetu hakawashemi kwakuwi.”

⁴⁰ Kwa shisoweru shingi kayi shitangala, Peteru kasisitiziti na kuwahimiziya wantu pakalonga, “Mlilopoziyi mushiyiwuku ashi shikondola.”

⁴¹ Wavuwa wavijimiriti visoweru vyakuwi, wabatizwa. Wantu elufu tatu wongerekiti mu-shipinga shili lishaka ali.

⁴² Woseri awa wendereyiti kulifunda kulawa kwa wantumintumi, kulikala pamuhera shilongu, kumega libumunda na kumluwa Mlungu.

Makaliru ga kila lishaka ga walii yawamjimira Yesu

⁴³ Mauzauza na makangashu gavuwa gatendik-iti kupitira wantumintumi ata kila muntu kawera na lyoga.

⁴⁴ Woseri yawajimira wendereyiti weri shintu shimu na lunda zawu wagawaniti pamuhera.

⁴⁵ Waweriti wankuwuza lunda na vintu vyawu shakapanu wagawana mpiya shiyasi ya nfiru ya kila yumu.

⁴⁶ Wendereyiti kuliwona pamuhera kila lishaka Munumba nkulu ya Mlungu. Kumbiti shipindi sha kumega libumunda, waliwoniti mnumba zyawu na waliya pamuhela shiboga ashi kwa sekuseku na moyu guherepa.

⁴⁷ Wamkwisiti Mlungu, wafiruwa na wantu woseri. Kila lishaka Mtuwa kawayongeleriti walanga ya wantu yawaweriti wankulopoziwa.

3

1 Peteru kankumponiziya mluwa shibyeketu

¹ Lishaka limu Peteru na Yohani wageniditi Mnumba nkulu ya Mlungu shipindi sha saa tisa paliwala, shipindi sha kusala.

² Paweriti na Mlyangu guherepa, muntu yumu shibyeketu kwanjira kwiwuka. Wantu hawa waweriti wankumpapa muntu ayu kila lishaka kumjega kumlyangu kuluwa mpiya kwa wantu yawingira kunumba nkulu ya Mlungu.

³ Pakawawoniti Peteru na Yohani wankwingira Mnumba nkulu ya Mlungu, shibyeketu ulii kawaluwiti wampanani shintu.

⁴ Peteru pamuhera na Yohani wamjodolera masu, na Peteru kamgambira, “Gutuloli!”

⁵ Su kawagalambukira, pakalolelera kupananwa shintu kulawa kwawomberi.

⁶ Kumbiti Peteru kamgambira, “Nahera mpiya, kumbiti shirii shamweri nashu hanukupanani, kwa litawu lya Yesu Kristu gwa Nazareti nukugambira gugoloki na gugendigendi!”

⁷ Shakapanu kamkola liwoku lya kumliwu na kamgolosiya. Palaa palii magulu na manung'unu gakuwi gapata likakala.

⁸ Kakopoka, kagoloka na kwanja kugenda-genda. Shakapanu kingira pamuhera nawomberi Mnumba nkulu ya Mlungu, pakagendagenda na kukopokakopoka na pakamkwisa Mlungu.

9 Wantu woseri yawamwoniti kankugenda-genda na kumkwisa Mlungu,

10 na pawavimaniti weri ndo ulii yakaweriti kankuluwaluwa pakwegera na Mlyangu Guherepa gulii gwa Numba nkulu ya Mlungu, woseri walikangasha nentu, su waweziti ndiri kuvimana vyavimpatiti.

Ujumbi wa Peteru Munumba ngulu ya Mlungu

11 Muntu yakaponiziwitwi na Peteru na Yohani pamdamu gwa Selemani, Wantu woseri, waweriti wankulikangasha, wanja kumtugira.

12 Shipindi Peteru pakawawoniti wantu awa kawagambira, “Wana lushi lwa Israeli, ntambu gaa mkangashwa na shitwatira ashi? Mbona mwankutujodolera masu gambira kwa likakala lyetu ama unanagala wetu twaweni tumtenda muntu ayu kawezi kugendagenda?”

13 Mlungu gwa Aburahamu na Isaka na Yakobu, Mlungu gwa wambuyi wetu kamkwisa ntumintumi gwakuwi Yesu. Kumbiti ndomweni ula ulii yakakamlitwi na wakulu na kumlema kuulongolu kwa Pilatu, ata pa Pilatu kuamuwa kumlekeziya.

14 Kaweriti mnanagala na yakamfiriziya Mlungu, kumbiti mwenga mulemiti, na mmufira muntu gwingi kayi yakaweriti kalaga kumlekiziya.

15 Su, mumlagiti ulii yomberi ndo shanjiru sha ukomu. Kumbiti Mlungu kamzyukisiyiti kulawa kwa wahowiti na twenga ndo wakapitawu wa shitwatira ashi.

¹⁶ Litawu lya Yesu na moyu mulitawu ali ndo vyavimupiti likakala muntu ayu yamumwona na kumana. Njimiru kwa Yesu ndo imuponiziyiti nakamu muntu ayu ntambu yamuviwona mwa-woseri.”

¹⁷ “Vinu mwalongu wangu Izraeli, nuvimana handa mwenga na wakulu wenu mtenditi aga kwa Yesu toziya ya kuvimanandiri kwenu.

¹⁸ Kumbiti avi Mlungu gakatimiziti galaa gak-abweriti makashu kwa njira ya wambuyi woseri, handa iweriti mpaka Kristu gwakuwi katabiki.

¹⁹ Su, mleki, mmuwuyiri Mlungu gwenu su yomberi kafuti vidoda vyenu.

²⁰ Mtendaga hangu su Mtuwa kawayupi shipindi sha sekuseku mrohu na kuwajegera ula Kristu yakamsyaguliti yomberi ndo Yesu.

²¹ Ifiruwa yomberi kasigali aku kumpindi mpaka pashisoka shipindi kulekibishwa vintu vyoseri, handa Mlungu ntambu yakatakuliti kwa njira ya wambuyi wakuwi wanaganala kwanjira makashu.

²² Toziya Musa katakuliti, Mtuwa Mlungu gwenu hakawajegerani mbuyi handa neni kulawa pakati penu maweni.

²³ Yoseri ulii hapeni kamupikiniri mbuyi gwa Mlungu ayu hakatulwi kutali na wantu wa Mlungu na kuagamiziwa.

²⁴ Wambuyi woseri wa Mlungu, kwanjira Samweli na walii wamfatiti, wabweriti visoweru vya vitwatira avi vyeni viweriti vyankutendeka mashaka aga.

²⁵ Malagiru galii Mlungu kagalaviyiti kwa njira ya Wambuyi ndo kwajili ya mwenga, na mtenda

pamwera lipatanu Mlungu lyakatenditi na mbuyi gwetu, handa ntambu yakamgambiriti Aburahamu. Kwa njira ya wiwuka waku, wantu woseri wa pasi panu hawatekelerwi.

²⁶ Su, Mlungu kamzyukisiyiti ntumintumi gwakuwi kwa mota yenu kwanja, kamtuma kawajegeri matekeleru kwa kumtenda kila yumu gwenu kalekani nakamu na vidoda vyakuwi.”

4

Peteru na Yohani wankuwajega kushizyungu

¹ Peteru na Yohani pawaweriti wankali wankuwabwelera wantu, watambika na wakulu wa walolera wa numba nkulu ya Mlungu pamwera na Masadukayu wiziti.

² Wakalaliti nentu, toziya wantumintumi awa waweriti wankuwabwelera wantu kuwera Yesu kazyukiti, shitwatira sheni shilanguziya pota kufifa handa wahowiti hawazyuki.

³ Su, wawaturiti mlikakala na toziya pashiru paweriti pakwegera, wawaturiti mkulolerwa mpaka shirawu yakuwi.

⁴ Kumbiti wawuwa pakati pa walii yawapikanir-iti ujumbi wawu wajimiriti na walanga ya wawajimira iwera yongereka wapalu elufu mhanu.

⁵ Shirawu yakuwi, watuwa wa Wayawudi, wazewi na wafunda wa malagaliru wajojinika pamwera aku Yerusalemu.

⁶ Waliwoniti pamuhera na Anasi mtambika mkulu, Kayafa na Yohani na Alekizanda na wamonga yawaweriti wa lukolu lwa mtambika mkulu.

⁷ Pawawagolisiyiti wantumintumi kuulongolu kwawu, wawakosiyiti, “Mwenga mtenda shit-watira ashi kwa likakala lyoshi na kwa litawu lya gaa?”

⁸ Panu, Peteru, pakawera kamemiziwa na Rohu Mnanagala, kawagambira, “Walongoziya na wazewi wa wantu!

⁹ Handa pamtukosiya leru kuusu shilii shitendu shiheri shakatenderitwi ulii muntu yakaweriti shibyeketu na ntambu yakaponiziwitwi,

¹⁰ Su, mwenga na wantu woseri wa Israeli mfiuruwa kuvimana kuusu muntu ayu kagoloka kulongolu kwamwenga leru, mkomu nakamu, kwa likakala lya litawu lyakuwi Yesu Kristu gwa Nazareti yomberi mwenga mmupingika, kumbiti Mlungu kamzyukisiya kulawa kwa wahowiti.

¹¹ Ayu ndomweni Malembu Mananagala gatakula, Libuwi lyamuliremiti mwenga wanyawa numba, vinu liwera Libuwi likulu lya liyanjiru

¹² Ulopoziya upatikana ndiri kwa muntu gwingi yoseri, toziya kwahera litawu limonga pasi pa mpindi, wantu wawapanana ndiri litawu lya muntu gwingi mweni twenga tuweza kulopuziwa na yomberi.”

¹³ Awa wazewi Pashizyungu, waweriti wavi-mana handa Peteru na Yohani waweriti wantu wahera shisomu pota elimu yoseri, walikangasha ntambu yawatakuliti kwa ugangamala. Wavi-mana handa waweriti wapamwera na Yesu.

¹⁴ Kumbiti pawamwoniti muntu ulii yawamponiziyiti kagoloka pamwera nawomberi, waweza ndiri kutakula shintu.

15 Hangu, wawagambiriti walawi kunja kumdamu, na womberi wasigala mnumba pawatakula kwa kupwepa.

16 Walikosiana, “Tutendi shishi na wantu awa? Kila muntu yakalikala Yerusalemu kavimana handa mauzauza aga gakulikangasha gatendeka, natwenga tuwezandiri kulema shitwatira ashi.

17 Kumbiti su tupati kubera shitwatira ashi nashiendereya nentu pakati pa wantu, tuwakalipiri nawayowera na muntu yoseri kwa litawu lya Yesu.”

18 Hangu wawashema kayi mngati, wawaberiziya nawayowera kayi paweru, na kufunda kwa litawu lya Yesu.

19 Kumbiti Peteru na Yohani wawankula, “Mwamuwi mwenga handa ndo teratera kuulongolu kwa Mlungu kuwajimira mwenga kuliku kumjimira Mlungu.

20 Toziya tuwezandiri kuleka kutakula kuusu vitwatira vilii vyatuviwoniti na kuvipikinira.”

21 Su, awa wazewi wa shyotera motu waberiziya kwa kukaripa nentu, shakapanu wawalekeziyiti. Waweza ndiri kuwapanana azabu toziya wantu woseri waweriti wankumkwisa Mlungu toziya ya shitwatira ashi.

22 Muntu ayu yawamponiziyiti kaweriti na umli wa vinja nentu ya malongu msheshi

23 Pawawalekeziyiti hera, Peteru na Yohani wawuyiti kwa wayawu, wawagambira galii gawagambiritwi na watambika wakulu wa Shikundi sha wantu yawamjimira Yesu na wazewi.

24 Nawomberi pawapikaniriti shisoweru ashi waweriti pamwera mukumluwa Mlungu wankutakula, “Mtuwa, gwenga ndo mnyawa gwa mpindi na pasi panu, ibahali na vyoseri vyamlamu!

25 Gwenga gumtenditi ntumintumi gwaku, tati gwetu Dawudi, katakuli kwa likakala lya Rohu Mnanagala, Kwa shishi maisi ganamaya? Iwera hashi wantu watenda mipangu ya hera?

26 Wafalumi wa pasipanu walituliti kala, na watuwa waliwoniti pamwera, watenda ntambu imonga kwa Mtuwa na watenda ntambu imonga kwa Kristu gwakuwi.”

27 “Mana, nakaka, ndo Herodi, Pontiwu Pilatu, wantu wa Israeli na wantu wa maisi pawarioniti palaa panu mlushi, kumkoma Yesu ntumintumi gwakuwi Mnanagala mweni kamsyaguliti.

28 Waliwoniti su watendi vitwatira vilii vyagufiriti na kupanga kwanjira kwanja kwa uwezu waku na mafiliru gaku

29 Kumbiti vinu, gwee Mtuwa, gulori vitiriziwu vyawu. Gutuwezeshi twenga wantumintumi waku kushibwera shisoweru shaku kwa ugangamala.

30 Gunyoshi liwoku lyaku su guponiziyi wantu. Gutendi lilangaliru na mauzauza kwa litawu lya Yesu ntumintumi gwaku Mnanagala.”

31 Pawamaliriti kumluwa Mlungu pahala palii pawaliwoniti, nawomberi woseri wamemiziyitwi Rohu Mnanagala. Woseri wanja kubwera shisoweru sha Mlungu pota lyoga. Walikaliti gambira mlongu yumu

³² Shipinga shoseri shawamjimiriti Yesu waweriti na moyu gumu na Rohu yimu. Kwahera ata yumu yakaweriti na shintu shoseri kashitula shiwari lunda yakuwi mweni, ila wagawaniti vyoseri vyawaweriti navyu.

³³ Wantumintumi watakuliti kwa likakala livuwa kuzyuka kwa Mtuwa Yesu, na yomberi Mlungu kawapanana tekelera zivuwa.

³⁴ Kwahera muntu yoseri yakapungukiwitwi shintu, mana waweriti na malambu ama numba waweriti wankuviwuzi

³⁵ na kuwapanana ntumintumi mpiya azi, wawayupa kila yumu shiyasi shakafira

³⁶ kuweriti na Mlawi yumu, mwiwuka gwa Kupiru, litawu lyakuwi Yosefu, ulaa wantumintumi wamshemiti Barinaba mana yakuwi, “Muntu yakapanana moyu”.

³⁷ Yomberi viraa kaweriti na lirambu lyakuwi, kawuziti, katola mpiya zilizika kawapanana wantumintumi.

5

1 Uzyanga wa Ananiya na Safira

¹ Muntu yumu yawamshema Ananiya na mdala gwakuwi Safira wawuziti lirambu lyawu viravi.

² Kumbiti, mdala gwakuwi pakawera kavimana, Ananiya kalitulila seemu ya mpiya zyakazipatiti na seemu imonga ilii kawayupiti wantumintumi.

³ Su, Peteru kamkosiyiti, “Ananiya, mbona shetani kingira mmoyu mwaku na kukutenda gumzyangi Rohu Mnanagala kwa kulitulira

seemu ya mpiya zagupatiti kulawilirana na lilambu lili?

⁴ Pamberi pa kuliwuzza liweriti lyaku na paguliwuziti kala, isigala mpiya azi ziweriti zaku guzitumii ntambu yagufira. Toziya gaa, gwamuwiti mmoyu mwaku kutenda shitwatira sha ntambu ayi? Gumzyanga ndiri muntu, Gumzyanga Mlungu!”

⁵ Ananiya, pakapikaniriti aga kaguwa pasi, kahowa. Wantu woseri wapikiniriti shisoweru sha lilawiru ali watiriti nentu.

⁶ Wandemba wasoka, wayigibikira njimba yakuwi, wamlaviya kunja, wamsira.

⁷ Pa shipindi sha masaa matatu hangu, mdala gwakuwi, pota kuvimana shitwatira shilawiriti, kingira mngati amu.

⁸ Peteru kamgambira, “Gung'ambiri! Hashi, shiyasi ashi sha mpiya ndo shampatiti kwa kuwuzza lirambu lili?” Yomberi kankula, “Yina, ndo sheni ashi”

⁹ Yomberi Peteru kamgambira, “Mbona mtenda mpangu kumjera Rohu gwa Mtuwa? Gupikiniri! Walii wantu wagentiti kumusira mpalu gwaku, vinu wapanu pamlyangu na wankukutola gwenga viraa.”

¹⁰ Vumu Safila kaguwa kulongolu kwa magulu ga Peteru, kahowa. Wandemba walii pawingir-iti, wamwoniti kahowa kala, hangu wamlaviya kunja, wamsira pakwegera na mpalu gwakuwi.

¹¹ Shipinga shoseri sha wantu yawamjimira Yesu pamuhera na woseri yawapikaniriti shisoweru sha vitwatira avi, watiriti nentu.

Ntumintumi wankutenda mauzauza gavuwa

12 Wantumintumi watenditi mauzauza na makangashu gavuwa pakati pa wantu. Wawumini waweriti wankuliwona pamwera muukumbi wa Selemani.

13 Muntu yoseri gwingi yakaweriti ndiri muumini kajeriti ndiri kuwera pamhera na womberi. Ata hangu, wantu wamonga yawawera ndiri na njimiru ayi wawazyuma.

14 Walanga ya wantu yawamjimiriti Mtuwa, wapalu na wadala, iyongerekiti.

15 Toziya ayi, wantu waweriti wankuwajega walweli mnjira na kuwagonjeka pampindi pa shitanda na mikeka su Peteru pakapita, tembera shiyuni shakuwi shiwashinkuli wamu wawu.

16 Wantu wawuwa wasokiti kulawa mulushi za kumbekumbeku za Yerusalemu, wankuwajega walweli wawu na walii yawawera na shamshera wadoda na womberi woseri waponiziwa.

Ntumintumi wankubeziwa

17 Shakapanu mtambika mkulu na wayaguwi yawaweriti pamuhera na shipinga sha Masadukayu, wawera na weya.

18 Su, wawatawa ntumintumi, na kuwajega mn-gati mnumba nkulu ya shibetubetu.

19 Kumbiti pashiru ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kayivuguliti milyangu ya shibetubetu, kawalaviya kunja, kawagambira,

20 “Mgendi mkagoloki Mnumba nkulu ya Mlungu na kuwagambira wantu kila shintu kuusu makaliru aga gasyayi.”

21 Wantumintumi wajimiriti, wingira Mnumba nkulu ya Mlungu mandawira putiputi, wanja kufunda. Mtambika mkulu na wayaguwi pawasok-

iti, washemiti mkutanu gwa shizyungu shikulu, ndo shipinga sha wazewi wa Wayawudi, shakapanu wawatuma wantu mushibetubetu wawajegi wantumintumi walii.

²² Kumbiti wakulu awa pawasokiti aku wawawona ndiri mshibetubetu mlii. Hangu wawuyiti, wawagambira mumkutanu,

²³ Pawatakula, “Tuwoniti shibetubetu shitatwa kila uwega na walolera wankulolera milyangu. Kumbiti patuvuguliti tumwona ndiri muntu yoseri mngati.”

²⁴ Mkulu gwa walolera wa numba nkulu ya Mlungu na watambika wakulu pawapikaniriti shisoweru ashi wawera na lyoga, wavimana ndiri gawawapatiti.

²⁵ Kiza muntu yumu, kawagambira, “wantu walii yamuwatiriti mshibetubetu, vinu wamunumba nkulu ya Mlungu, wankufunda wantu.”

²⁶ Panu mkulu gwa walolera wa numba nkulu ya Mlungu pamwera na wantu wakuwi wagentiti mnumba nkulu ya Mlungu, kawajega. Kumbiti wawakamula ndiri kwa likakala, toziya watiriti handa wantu mewawagumi mabuwi.

²⁷ Su wawajega, wawagolisiya kulongolu kushizyungu, Mtambika Mkulu kawagambira,

²⁸ “Tuwaberiti paweru kufunda kwa litawu lya muntu ayu, vinu mweneza mafunda genu poseri Muyerusalemu na mupanga kututulira lawama ya kuhowa kwa muntu ayu.”

²⁹ Panu Peteru, kiwiti pamwera na walii ntumintumi wamonga, kankula, “Mpaka tumjimiri Mlungu, muntu ndiri.

³⁰ Mlungu gwa mbuyi gwetu kamzyukisiyiti Yesu pa mwenga kumlaga kwa kumpingika mlupingika.

³¹ Ayu ndomweni ulii yakakwisitwi na Mlungu mpaka uwega wakuwi wa mliwu, kawera mlongoziya na Mlopoziya su katendi wantu wa Israeli waleki vidoda, wapati kulekiziwa vidoda vyawu.

³² Twenga ndo wakapitawu wa lilawiru ali, yomberi Rohu Mnanagala ndo yomberi Mlungu kawayupa walii wawamjimira, wankupitaulira vira lilawiru ali.”

³³ Wajumbi woseri wa shizyunga shilii pawapikaniriti aga, waweriti na maya, ata waamuwa kuwalaga.

³⁴ Kumbiti Mfalisayu yumu yawamshema Gamalieli mweni kaweriti mfunda gwa Malagaliru na yakapananitwi ligoya nentu kulongolu kwa wantu woseri, kagolokiti kulongolu kushizyungu kulii, kafiriti ntumintumi walii walaviwi kunja katepu.

³⁵ Shakapanu kawagambira wajumbi walii wa shizyungu, “Walushi lwa Israeli, shondi pamberi pa kutenda ashi shamfira kuwatenda wantu awa!

³⁶ Makashu shididini, kulawiriti muntu yumu litawu lyakuwi Teuda, kalitakulira kuwera muntu gwa mana na wantu pakwegera na miya mhanu walijegiti pamhera na yomberi, kumbiti wamlagiti, shakapanu wandundami wakuwi woseri wapaalanganika na shipinga shakuwi shifuwa.

³⁷ Kayi, shakapanu, shipindi shilii sha kuwalangwa wantu, kalawiriti Yuda gwa Galilaya. Ayu na yomberi kwawakwegiti wantu wamfata, Kumbiti na yomberi wamlagiti, na

wandundami wakuwi wapalanganikiti.

³⁸ Na vinu viraa neni nuwagambira kotukuwata tendarera shintu shoseri wantu awa, muwalekiziya! Toziya, payiwera shitendu ashi shawu shanjishwa na muntu, hashiwuki sheni.

³⁹ Kumbiti handa shanjishwa na Mlungu, hera ndiri handa hapeni muwezi kuwakanga, su hamliwoni mmulema Mlungu.”

Su, wajimilirana na yomberi

⁴⁰ Su wawashema ntumintumi walii, waamuwa wasyatagwi viboku na kuwaberiziya nawafunda kayi kwa litawu lya Yesu, shakapanu wawaleka wagendi zawu.

⁴¹ Su, ntumintumi walawa kunja kushizyungu pawamema nemeru, toziya wafiruwiti kusoniziwa kwajili ya litawu lya Yesu.

⁴² Mnumba nkulu ya Mlungu na ukaya kwa wantu, womberi wendereyiti kila lishaka kufunda na kubwera Shisoweru Shiwagira sha Yesu kuwera ndo Kristu.

6

Watangatila saba

¹ Pamberi, walanga ya wafundwa paweriti iyongerekiti, kulawiriti magugumiru pakati pa walongu yawayoweriti Shigiriki na walii yawayoweriti Shiebraniya. Walii yawayoweriti Shigiriki wagugumiliti handa wakenja wawu waweriti wankuwalyaluwa pakati ubagulira wa mafiruga kila lishaka.

² Hangu, wafundwa lilongu na wawili washemiti shipinga shoseri sha wafundwa,

walonga, “iherepa ndiri twenga tuleki kushibwera shisoweru sha Mlungu su tugolokeri ubagulira wa nfiru.

³ Hangu, walongu wetu, msyaguli muwamu wenu wantu saba wana zyuma iherepa, wamemitwi na Rohu na wana luhala, na twenga hatuwapanani lihengu ali.

⁴ Twenga, kumbiti, hatushuguliki na sala na lihengu lya kubwera shisoweru sha Mlungu.”

⁵ Shitwatira ashi shiherepa kwa shipinga shoseri. Wawasagula stefanu, muntu yakawera na njimiru nkulu na kumema Rohu Mnanagala, Filipi na Prokoru na Nikanori na Timoni na Parimena na Nikolayi muntu gwa Antiokiya yomberi kwanja kaweriti mudini ya Shiyawudi.

⁶ Wawatula kulongolu kwa ntumintumi, nawomberi wawaluwira na kuwatulira mawoku.

⁷ Shisoweru sha Mlungu shiziditi kweneya na walanga ya wafundwa aku Yerusalemu iyon-gerekiti nentu, na shipinga shikulu sha watambika wa numba ya Mlungu waiyanka njimiru.

Stefani wamtula mlidikakala

⁸ Mlungu kamupananiti Stefanu manemu gavuwa, kampanana likakala livuwa ata kawera kankutenda mauzauza na makangashu pakati pa wantu.

⁹ Kumbiti wantu tunga walawira su walikakatali na Stefanu. Wantu wamu awa waweriti wa numba ya Mlungu yimu yaishemwa “Numba ya Mlungu ya wantu lekeru.” Nawomberi walawira Kureni na Alekizandiriya, wamonga walawira Kilikiya na Asiya.

¹⁰ Kumbiti wasinditi kumkanga toziya ya luhala lwakuwi na toziya ya ulii Rohu yakamlongoziyiti shipindi pakatakuliti.

¹¹ Hangu wawahongiti wantu wamu watakuli, “tumpikinira Stefani pakatakula shisoweru sha kumwigira Musa na kumwigira Mlungu.”

¹² Ntambu ayi, wasonguziyiti wantu, wazewi na wafunda wa malagaliru. Su, wamwizira Stefani, wambata na kumjega kulongolu Kushizyungu shikulu.

¹³ Wajegiti Pashizyungu wakapitawu wa mpaya weni watakuliti, “Muntu ayu kaleka ndiri kupayigira pahala panu pananagala na malagaliru ga Musa.

¹⁴ Toziya tumpikiniriti kala pakatakula eti Yesu ayu gwa Nazareti hakapahalibisii nakamu pahala panu na kuwusilira kutali ntambu zilii zyatwagiti kulawa kwa Musa.”

¹⁵ Woseri yawaweriti mushikawu sha Shizyungu wamloliti dii Stefani, washiwona sheni shakuwi handa ntumintumi gwa kumpindi.

7

1 Utubaya Stefani

¹ Su Mtambika Mkulu kamkosiya, “Hashi, shitwatira ashi shanakaka?”

² Yomberi Stefani katakula, “Mwalongu wangu na ashina tati, mpikanireni! Mlungu gwa ukwisa kamlawiriti tati gwetu Aburahamu pakaweriti kulii Misopotamiya pamberi kenigendi kulikala kulii Harani.

³ Mlungu kamgambiriti, ‘Guwuki paisi yaku, guwaleki wantu wa lukolu lwaku, Gugendi paisi hanukulanguziyi!’

⁴ Hangu, Aburhamu kahamiti isi ya Kalidayu, kagenda kulikala Harani. Pakahowiti kala tati gwakuwi, Mlungu kamwusiyiti kayi Halani kiza kulikala paisi ayi yamlikala vinu.

⁵ Mlungu kamupiti ndiri ata seemu yimu ya isi ayi iweri yakuwi, ata hangu, kamlagiliti kumpanana isi ayi iweri yakuwi na ya walelwa wakuwi, tembera shipindi ashi kaweriti ndiri na mwananguta.

⁶ Mlungu kamgambiriti hangu, ‘Walelwa waku hawajegwi paisi yayikolwa mlima na wantu wamonga, na aku hawatendwi wamanda na kutenderwa vidoda kwa shipindi sha vinja miya msheshi.

⁷ Kumbiti neni hanuwatozi wantu yawagenda kuwatenda kuwera wamanda. Mlungu kalonga, shakapanu hanuwalaviyi muisi ayi su wizi kunguwira pahala panu.’

⁸ Shakapanu Mlungu kayitenda jandu iweri langaliru lya lipatanu. Hangu, Aburhamu kamyin-giziyiti jandu mwana gwakuwi Isaka lishaka lya nane pakayiwukiti kala. Na Isaka, ntambu irayi, kamyin-giziyiti jandu Yakobu. Yomberi Yakobu kawatendiriti walii wambuyi ligumba na wawiri ntambu irayi.”

⁹ Wambuyi walii wamwoniriti weya Yosefu, wamwuzza muumanda Misri. Kumbiti Mlungu kaweriti pamwera nayomberi.

¹⁰ Kamuwusiya mutabu zakuwi zoseri. Mlungu kampanana ntambu na luhala kulongolu kwa

Farawu, mfalumi gwa Misri, ata Falawu kumtula kaweri mkulu gwa isi ilii na numba ya shifalumi.

¹¹ Shakapanu, kwaniti njala ngulu paisi yoseri ya Misri na Kanaani, isababisha kuperuwa kukulu. Wambuyi wetu wapata ndiri shiboga shoseri

¹² Su, Yakobu pakapatiti visoweru handa aku Misri kuweriti na viboga, kawatumiti wana wakuwi, yani wambuyi wetu, wagendi aku Misri mala ya kwanja

¹³ Pamwanja gwawu gwa pili, Yosefu kalimaniziyiti kwa walongu wakuwi, na Farawu kaimaniti kaya ya Yosefu.

¹⁴ Yosefu katumiti ujumbi kwa tati gwakuwi Yakobu na walongu woseri, wantu sabini na wamuhani, wayizi Misri.

¹⁵ Hangu, Yakobu kagenditi Misri kweni yomberi na wambuyi wetu wamonga wahowiti.

¹⁶ Njimba zyawu wazijegiti mpaka Shekemu, yankusirwa palipumba Aburahamu lyakahemiriti kulawa kwa likabira Iya Hamoli kwa shiasi tunga sha mpiya.

¹⁷ “Shipindi pashitimiyiti Mlungu kalitenda lagilu lyakampananiti Aburahamu, walanga ya wantu kulii Misri iyongerekiti kala na iweriti nkulu nentu.

¹⁸ “Upeleru, mfalumi yumu yomberi kammana ndiri Yosefu kanjiti kukolamlima aku Misri.

¹⁹ Kawatabisiyiti wantu wetu na kawatenderiti udoda wambuyi wetu pakawalagalira wawayasili kunja wananguta wawu wadidini su wahowi.

²⁰ Musa kayiwukiti shipindi ashi na kaweriti mwana kaherepa nentu. Yomberi kaleritwi

mukaya ya tati gwakuwi kwa shipindi sha myezi mitatu,

²¹ na pawamlaviyiti kunja, binti gwa Farawu kamtoliti, kamlera gambira mwana gwakuwi.

²² Musa kafundwa vitwatira vyoseri vya luhala lwa Wamisri kamanika kwa visoweru na manyawiru.

²³ “Pakaweriti na umli wa vinja malongu msheshi kaamuwiti kugenda kuwawona walongu wakuwi Waisraeli.”

²⁴ “Aku kamwoniti yumu gwawu kankumtendera vidoda, kagenda kumlopola na kwa kuwuzilira, kamlaga Mmisri ulii.

²⁵ Kalisheriti handa Waisraeli wayaguwi mewavimani handa Mlungu kamtumiti yomberi kuwalopola, kumbiti kavimana ndiri hangu.

²⁶ Shilawu yakuwi, kawoniti Waisraeli wawili wankulikoma, kajeriti kuwakolaniziya mawoku pakalonga, Mwenga ndo mwawalongu, iwera hashi mwankulitenderana vidoda maweni kwa maweni

²⁷ Ulii yakaweriti kankumkoma myaguwi kamkankiti Musa kumpeku kalonga, ndo gaa yakakutuliti gwenga guweri mtuwa na mkolaniziya mawoku gwetu?

²⁸ Hashi, gufira kunaga handa ntambu yagumlagiti Mmisri ulii lishu?

²⁹ Pa kupikinira aga, Musa katugiti, kagenda kulivaga paisi ya Midiyani na aku kapata wana wawili.

³⁰ “Vinja malongu msheshi pavitimiyiti, ntu-mintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kamlawiriti

Musa pashitogolu shiweriti shankuyaka motu kushiwala kulii pakwegera na lugongu Sinayi.

³¹ Musa kalikangasha nentu kuwona shitwatira ashi ata kasegelera pakwera su kasunguliri, kumbiti kapikiniriri liziwu lya Mtuwa,

³² Neni ndo Mlungu gwa mbuyi gwaku, Mlungu gwa Aburhamu, Isaka na Yakobu! Musa kalendemera kwa lyoga na pota kujera kulola nentu.

³³ Mtuwa kamgambira, Guyopoli vilwatu vyaku mana panu pagugoloka ndo pahala pananagala.

³⁴ Nugawona madoda gawawatendera wantu wangu kulii Misri. Mpikanira shiwembu shawu, naneni niza kuwalopola. Su vinu, hanukutumi Misri.”

³⁵ “Musa ayu ndo ulii wantu wa Israeli yawamlemite pawatakuliti, Ndo gaa yakakutuliti gwenga guwera mkolamlima na mwamuliru gwetu? Ndomweni yakajegitwi na Mlungu kaweri mkulu na mlopoziya, kwa liwoku lya ulii ntumintumi gwa kumpindi yakamlawiriti mushiputira shashiweriti shankuyaka motu.

³⁶ Ndo yakawalongoziyiti wantu walii walawi Misri kwa kutenda mauzauza na makangashu paishi ya Misri, pabahali ya Shamu na kushiwala kwa katepu ya vinja malongu msheshi.

³⁷ Musa ndo yakawagambiriti wantu wa Israeli, Mlungu hakawasyagulirani mbuyi handa neni kulawa pawalongu wenu mwenga maweni.

³⁸ Ayu ndo ulii yakaweriti mulijojiniru aku kushiwara pamuhera na watati wetu na ntumintumi gwa kumpindi ulii yakatakuliti na yomberi pamuhera na watati wetu mulugongu lwa Sinayi, na yomberi kawankiti visoweru

vyaviwera na ukomu su katupanani twenga.

³⁹ Kumbiti yomberi ndo mbuyi gwetu yakalemiti kumpikinira, wamkangiti kumpeku, wana lwamatamata lwa kuwuya Misri.

⁴⁰ Wamgambiriti Aruni, gutunyawiri milungu yayitulongoziya munjira, toziya tuvimana ndiri yagampatiti Musa yakatulongoziyiti kulawa Misri!

⁴¹ Su shiweriti shipindi womberi wanyawiti shinyagu sha mwana gwa ng'ombi. Womberi washilaviliriti tambiku na waviniti msambu kwa kuvipanana ligoya kwa vilii vyawavinyawiti kwa mawoku gawu.

⁴² Kumbiti Mlungu kawukiti pakati pawu, kawaleka waviguwiri vintu vya kumpindi kwa Mlungu, ntambu yailembitwi mushintola sha wambuyi wa Mlungu, 'Mwenga wantu wa Israeli! Hashi, neni ndiri yamundaviliriti tambiku na malaviwu kwa shipindi sha vinja malongu msheshi kulii kushiwala?

⁴³ Mwenga mshinyasuliti shisasa sha mlungu Moleki, na shinyagu sha ndondu mlungu gwenu Refani. Shinyagu shamshinyawiti ndo shamshiguwiriti. Toziya ayi hanuwajegi lopola kutali kupitira Babiloni! ”

⁴⁴ Kushiwala kulii wambuyi wetu waweriti na lihema liii lilipitawuliti kuwera kwa Mlungu. Lyalinyawitwi handa Mlungu ntambu yakamgambiriti Musa kalinyawi, nakala kamili ya shiraa shakalanguziyitwi.

⁴⁵ Shakapanu wambuyi wetu waliyangiti womberi kwa womberi mpaka shipindi sha Yoshuwa, pawainyasuliti isi ilii kulawa kwa maisi

geni Mlungu kagawingiti kuulongolu kwawu. Panu lilikaliti mpaka shipindi sha Dawudi.

⁴⁶ Dawudi kawupatiti upendelewu kwa Mlungu, kamluwa Mlungu kamlekeziyi su kamnyawiri pahala pa kulikala, ulii yakaweriti Mlungu gwa Yakobu.

⁴⁷ Kumbiti Selemani ndo yakamnyawiriti numba Mlungu.

⁴⁸ “Ata hangu, Mlungu mkulu hakatami ndiri munumba zijegitwi na muntu, mbuyi ntambu yakatakula,

⁴⁹ ‘Mtuwa kalonga, kumpindi ndo shibanta shangu sha ufalumi na pasipanu ndo pahala pangu pa kutulira magulu.

Mtuwa kalonga, “Hashi mwenga hamunyawili numba ya ntambu gaa?”

Ama pahala paneni pakwoyera hapaweri koshi?

⁵⁰ Hashi, mawoku gangu ndiri yaganyawiti vintu vyoseri avi?’

⁵¹ Mwenga makaidi wakulu! Myoyu na makutu genu ndo handa ga wantu wa maisi. Mwenga handa wambuyi wetu. Mashaka goseri mwankumlema Rohu Mnanagala.

⁵² Hashi, kwana mbuyi yoseri gwa Mlungu, wambuyi wenu wawatabisiya ndiri? Wawalagiti walii yawatungiti kwiza kwakuwi yakamfiriziya Mlungu. Na vinu, mwenga mumgalambuka na mumlaga.

⁵³ Mwenga muliyangiti lilagaliru ilii lijegitwi kwamwenga na wantumintumi wa kumpindi, kumbiti mnjimira ndiri.”

Stefani kankulangwa

⁵⁴ Wazewi walii wa shizyungu pawapikinir-iti aga, wakalaliti nentu, wamsagira menu kwa maya.

⁵⁵ Kumbiti Stefani kaweriti kamemitwi na Rohu Mnanagala, kalola kumpindi kwa Mlungu, kawona ukwisa wa Mlungu na Yesu kalivaga uwega wa kumliwu wa Mlungu.

⁵⁶ Katakula, “Mloleni! Mona kumpindi kuyoposolekwa na Mwana gwa muntu kagoloka uwega wa kumliwu wa Mlungu.”

⁵⁷ Panu, wantu woseri mushikawu shiraa sha shizyungu wabotanga umatu na kuziba makutu gawu kwa mawoku gawu. Shakapanu wamkopokela woseri pamwera,

⁵⁸ wamlaviya kunja kulushi, wamguma mabuwi. Walii wakapitawu wagatula mahabiti gawu pasi pa ulolera wa mntemba yumu litawu lyakuwi Sauli.

⁵⁹ Wendereyiti kumguma kwa mabuwi Stefanu aku pakawera kankumluwa Mlungu, “Mtuwa Yesu, guwanki rohu yangu!”

⁶⁰ Kasuntama, kalira kwa liziwu likulu, “Mtuwa, nagushihola shidoda ashi kwawomberi.” Pakatakuliti hangu, kahowa. Sauli nayomberi kashiwoniti shitendu ashi sha kumlaga.

8

Numba ya Mlungu inkwanja kubeziwa

¹ Sauli kashiwoniti shitendu ashi sha kumlaga Stefanu kuwera shiherepa. Lishaka ali shipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Yerusalemu lyanjiti kutabisiwa nakamu. Wantu woseri yawamjimira Kristu, paiwera ndiri hera

wantumintumi walii, walazimikiti kugenda aku na aku na kweneya museemu zya malambu ga Yudeya na Samariya.

² Wantu watahoziwa wamsiri Stefanu, wamten-deri makiwa makulu.

³ Kumbiti Sauli kashiharabisiya shipinga sha wantu yawamjimira Yesu. Kingira kila numba na kuwakamula wapalu na wadala na kuwatula mushibetubetu.

Wakristu wankubwera Injili Samaria

⁴ Walii wapalanganikiti wagenda aku na aku wankulibwelera shisoweru.

⁵ Filipi kasuluka kingira lushi lwa Samariya, kawabwelera kuusu Kristu.

⁶ Na makutanu kwa nfiru yimu wapikinira visoweru vira vyakatakuliti na Filipi pawapikanir-iti na kulola mauzauza gakagatenditi.

⁷ Washamshera wadoda wawalawa wantu wawuwa pawagutanga, wantu wawuwa yawalewelekiti na vibyeketu, woseri waponiziwitwi.

⁸ Iweri sekuseku ngulu pakati palushi lulii

⁹ Muntu yumu, litawu lyakuwi Simoni, panu kwanja kaweriti pakanyawa uhawi pakati palushi pali, pakawakangasha wantu wa maisi ga Wasamariya, pakatakula paweri yomberi ndo muntu mkulu.

¹⁰ Woseri wampikanira kwanjira mdidini ata mkulu, pawatakula, Muntu ayu ndo likakala lya Mlungu yakashemwa, likakala likulu.

¹¹ Wampikanira toziya kawakangashira kwa uhawi wakuwi kwa shipindi shitali.

12 Kumbiti pawamjimiriti Filipi, pakabwera visoweru viwagira vya ufalumi wa Mlungu, na litawu lyakuwi Yesu Kristu, wabatiziwa, wapalu na wadala.

13 Na yomberi Simoni mweni kajimiriti kubatizwa, walikola na Filipi, kalikangasha pakagawoniti makangashu na mauzauza makulu gagatendikiti.

14 Wantumintumi yawaweriti Yerusalemu, pawapikaniriti kuwera Samariya washijimira Shisoweru sha Mlungu, womberi wawatumiti Peteru na Yohani,

15 Womberi pawasokiti, wawaluwira wamwanki Rohu Mnanagala.

16 Kwa mana badu hakeniwasulukiri ata yumu gwawu, ila wabatiziwa hera kwa litawu lyakuwi Mtuwa Yesu.

17 Watula mawoku gawu panani pawu, nawomberi wamyanga Rohu Mnanagala

18 Simoni pakawoniti kuwera wantu wankupananwa Rohu Mnanagala kwa kutulilwa mawoku ga wantumintumi, yomberi kafiruwiti kuwapanana mpiya pakalanga,

19 Mmpanani neni uwezu awu, su kila muntu yanfira kumtulira mawoku gangu, kawanki Rohu Mnanagala.

20 Kumbiti Peteru kamwankula, gwagamiri kutali na mpiya zyaku toziya gulihola handa guweza kuhemera lifupu lya Mlungu kwa mpiya.

21 Gwahera shifungu wala gwahera seemu pakati pashitwatira ashi, Toziya moyu gwaku guherepa ndiri kulongolu kwa Mlungu.

²² Su, guleki madoda gaku aga, gukamluwi Mtuwa, na yomberi kaweza kukulekeziya maholu gaku aga.

²³ Kwa mana nukuwona handa gumema weya nentu na gwa mtatilwa gwa vidoda.

²⁴ Simoni kankula, pakatakula, munduwili mwenga kwa Mtuwa, nashiza kumpata shoseri pakati pa aga gamtakuliti.

²⁵ Peteru na Yohani pawabweriti kala kuusu Mtuwa, wawuya Yerusalemu. Wabweriti shisoweru shiwagira pakati pavijiji vya Samariya.

Filipu na afisa gwa Esiopiya

²⁶ Ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa katakula na Filipi, kamgambira, Guwuki ugenti ouwega wa kusika ata njira ilii yailawa Yerusalemu kugenda Gaza, njira ayi ipita kushiwala.

²⁷ Nayomberi kawuka, kagenda, shipindi shirashi kuweriti na Mwisioyiya yumu, towashi, mweni kaweriti kamumwanja kugenda ukaya. Muntu ayu kaweriti mkolamlima kamanika gwa luhanja lwa Kandaki, malikiya gwa Esiyopiya. Kaweriti kagenda aku Yerusalemu kuguwira na shipindi ashi kaweriti kankuwuya pakawera kakwena mbutuka ya kunika.

²⁸ Pakaweriti kammwanja, kaweriti kankushibetula shintola sha mbuyi gwa Mlungu Isaya.

²⁹ Rohu kamgambira Filipi, Gusegeleri pakwegera na mbutuka ayi, gulikoliri nayi.

³⁰ Su Filipu kagenda mbiru, kampikanira kankubetula mushintora sha Isaya mbuyi gwa

Mlungu. Filipi kamkosiyiti, “Hashi, gugamana aga gagubetula?”

³¹ Yomberi kamwankuliti, “Hanwezi hashi kugamana pota muntu gwa kuntakulira?” Shakapanu yomberi kamluwiti Filipi kakweni na kulivaga pamuhera na yomberi mumbutuka.

³² Na shifungu sha Malembu Mananagala gakaweriti kankugabetula ndo aga, “Kalongolerwa kugenda kwawahanjanga handa kondolu,

Na handa vila mwana kondolu kajii paulongolu pakuwi yakamdumula mbapatiru,

Ndambu irayi yomberi kagubutula ndiri mlomu gwakuwi.

³³ Wamsoniziyiti na kunyima shakafiruwa. Kwahera yakaweza kuyowera kuusu shiyiwuku shakuwi.

Kwa mana ukomu wakuwi uwusiwa pasipanu.”

³⁴ Afisa ulii kamwankula Filipi, katakula, nukuluwa, mbuyi ayu, katakula visoweru avi kwa visoweru vya gaa, ndo visoweru vyakuwi mweni ama vya muntu mmonga

³⁵ Filipi kanjiti kutakula, kanjiti kwa Malembu Mananagala galaa aga, kamgambiriti yomberi Shisoweru Shiwagira sha Yesu.

³⁶ Pawaweriti wankali wakwendereya na mwanja, wasokiti pahala pana mashi, na afisa ulii katakula, “pahala panu pana mashi, kwana shoseri sha kunewelera nambatizwa?”

³⁷ Filipu katakula, Pagujimira kwa moyu gwaku goseri, iwezikana. Kankula, kalonga, njimira handa Yesu Kristu ndo Mwana gwa Mlungu.

³⁸ Kaamuli mbutuka ilii igoloki, wasuluka woseri wawili mmashi, Filipi na towashi ulii, nayomberi kambatiza.

³⁹ Shakapanu, pawakweniti kulawa mmashi, Rohu gwa Mtuwa kamnyasula Filipi, towashi ulii hapani kamwoni kayi, su kagenditi zakuwi kasekuseku.

⁴⁰ Kumbiti Filipi kawonikana pakati pa Azotu, na pakaweriti pakapita pakabwera shisoweru shiwagira pakati palushi yoseri, ata kingira Kaisariya.

9

Kuongoka kwa Sauli

¹ Kumbiti Sauli, kazidi kutisha na kulihola kuwahowiziya wafundwa wa Mtuwa, kamgendera Mtambika Mkulu gwa Numba Ngulu ya Mlungu,

² na mawankulu ga luhamba lwa kumaniziya kugenda kwa numba ya Mlungu kulii Dameski, su pakawona wantu wa njira ayi, wapalu kwa wadala, kawatawi na kuwajega Yerusalemu.

³ Kumbiti pakaweriti mnjira pakwegera kusoka Dameski, vumu gulangala koseri kulawa kuliyera.

⁴ Kaguwa pasi, na kapikanira liziwu lyakumgambira, “Sauli, Sauli! Iwera hashi guntabisiya?”

⁵ Yomberi Sauli kakosiya, “Ndo gaa gwenga Mtuwa?” Nayomberi kamwankula,

“Neni Yesu, mweni gwenga gumbeziyiti,” Liziwu lilonga.

⁶ “Kumbiti gugoloki na gugendi gwingiri mlushi na aku hagugambilwi shagufiruwa kutenda.”

7 Wantu walii yawaweriti wamwanja pamuhera na Sauli wagolokiti palii, waweriti wahera Iya kutakula, wapikiniriti lili liziwu kumbiti wamwona ndiri muntu.

8 Sauli kagolokiti, na pakatumuliti masu gakuwi, kumbiti hakeniwoni shintu shoseri, wantu walii wamlongolera kwa kumkola liwoku mpaka lushi Iwa Dameski.

9 Sauli kalivagiti mashaka matatu pota kulola, na shipindi ashi kaliyiti ndiri ama kulanda shoseri.

10 Su, aku Dameski kuweriti na mfundwa yumu yawamshema Ananiya. Mtuwa kamgambira mawonu, “Ananiya!”

Yomberi kamwankula, “Na panu, Mtuwa”.

11 Mtuwa kamgambira, Gugoloki, gugendi kwana njira yayishemwa longulungu, munumba ya Yuda gumkosiyi muntu kulawa Tarisu yawamshema Sauli, vinu kankuluwa,

12 na mumawonu kawona muntu wamshema Ananiya kingira munumba na kumtulira mawoku su kapati kulola kayi.

13 Ananiya kankula, “Mtuwa, mpikanira shisoweru sha muntu ayu kulawa kwa wantu wawuwa, mpikanira kuusu madoda gakawatendiriti wantu waku aku Yerusalemu.

14 Na kiza panu kaweri na utuwa kulawa kwa Watambika Wakulu kuwatula mlikakala woseri yawalishemera litawu lyakuwi.”

15 Kumbiti mtuwa kamgambira Ananiya, “Gugendi hera, toziya numsyagula kaweri shombu shaneni, kalibweri litawu lyangu kwa maisi na wafalumi wawu kwa wantu wa Israeli.”

16 “Neni namweni hanumlagiziya gavuwa kwa ntambu ya litawu lyangu.”

17 Su, Ananiya kagenda kingira mnumba. Shakapanu katula mawoku gakuwi pampindi pa Sauli, katakula, “Mlongu Sauli, Mtuwa Yesu, yakakulawiriti paweriti mnjira kankwiza panu, kanduma neni su gupati kulola kayi na kumemiziwa Rohu Mnanagala.”

18 Mala, vintu gambira mabaku gatuluka kulawa mmasu mwa Sauli, na kaweza kulola kayi. Kagolokiti na kubatizwa,

19 na pa kuliya shiboga, likakala lyakuwi limwuyira.

Sauli aku Dameski na Yerusalemu

Sauli katamiti mashaka madidini pamuhera na wafundwa aku Dameski.

20 Mala kanjiti kubwera pakati pa numba ya Mlungu handa Yesu ndo Mwana gwa Mlungu.

21 Wantu woseri wampikiniriti walikangasha, watakula, “Hashi, muntu ayu ndo ulaulii yakawahoziyiti walii waweriti wankuluwa kwa litawu ali kulii Yerusalemu? Kayi kiziti panu kaweriti na nfitu ya kuwatula mlikakala wantu hawa na kuwajega kwa Watambika Wakulu!”

22 Ata vinu Sauli kazidi kupata makakala, na kwa ntambu handa Yesu ndomweni Kristu, Wayawudi wa aku Dameski wapalanganikiti nakamu.

23 Pa mashaka gavuwa gapititi. Wayawudi wajojinikiti na kutenda mpangu gwa kumlaga Sauli.

24 Kumbiti Sauli kapatiti shisoweru sha mpangu hagu. Paliwala na pashiru waloliriti milyangu gwa kwingira mlushi lulii wapati kumlaga.

25 Kumbiti shipindi sha pashiru wafundwa wakuwi wamtoliti, wamsulusiya pasi mnumba kwa lijamanda likulu kwa kupitira lupenyu lwaluweriti mshibambaza.

Sauli kankuwuya Yerusalemu

26 Sauli pakasokiti Yerusalemu kajeriti kuliwunga na walii wafundwa. Kumbiti woseri wamtiriti, waweziti ndiri kujimira handa yomberi kaweriti ntumintumi.

27 Kumbiti Barinaba kiziti kumtola Sauli, kamjega kwa wantumintumi na kawagambira ntambu Sauli pakamwoniti Mtuwa munjira, na ntambu Mtuwa pakayoweriti nayomberi. Kawagambiriti viraa ntambu Sauli pakaweriti kankubwera kwa litawu lya Yesu pota lyoga Dameski kulii.

28 Su, Sauli kalivaga pamuhera na womber katyangira Yerusalemu yoseri kankubwera shisoweru sha Mtuwa pota lyoga.

29 Vilaa kayowiriti na kukakatala na Wayawudi wawatakula Shigiriki, kumbiti womber wajeriti kumlaga.

30 Walongu walii pawayambuliti shitwatira ashi, wamtoliti Sauli, wamjega Kaisariya, wamleka kagendi zakuwi Tarisu.

31 Shakapanu shipinga sha wantu yawamjimira Yesu, shiweriti na ponga poseri Muyudeya na Galilaya na Samariya. Shitulitwi makakala na shyendereyiti kulikala mukumguwira Mtuwa na kupananwa moyu na Rohu Mnanagala, mawalangu ga shipinga ashi shyongerikiti.

Peteru kafikiti Lida na Jopa

³² Peteru pakaweriti mwanja kila pahala kasokiti viraa kwa wantu wa Mlungu yawaweriti walivaga Lida.

³³ Haku kamwoniti muntu yumu yawamshema Aineya ndomweni kwa shipindi sha vinja vinane kaweriti kagonja mshitanda toziya kaweriti kuleweleka.

³⁴ Peteru kamgambira, Aineya, “Yesu Kristu kakuponiziya, Guyumuki gutandiki shitanda shaku.” Su Aineya kayumuka.

³⁵ Wenikaya woseri wa Lida na Sharoni wamwoniti Aineya, na woseri wamwuyira Mtuwa.

Dorika kaponiziwa

³⁶ Kuweriti na mfundwa yumu mdala, mlushi lwa Yopa, wamshema Tabita kwa Shigiriki ndo Dorikasi mana yakuwi, mbawala. Mdala ayu kaweriti kankutenda viheri na kuwatanga wahushu.

³⁷ Shipindi ashi payiwera handa kalwala, na kuhowa. Wantu wayigulula nshimba yakuwi, wayigonjeka mushumba mgolofa.

³⁸ Yopa patali ndiri na Lida, wafundwa pawapikaniriti handa Peteru kaweriti Lida, watuma wantu wawiri kwakuwi na ujumbi, “Gwizi kwatwenga kanongola.”

³⁹ Su, Peteru kagenda pamuhera nawomberi. Pakasokiti kajegitwi mgolofa ilii mushumba. Aku wakenja wavuwa wamtindira Peteru wankulira na kumlanguziya makoti na nguwu ndozyeni Dorikasi kaweriti kankuzinyawa shipindi pakaweriti mkomu.

⁴⁰ Peteru kawalaviyiti kunja woseri, kasuntama, kamluwa Mlungu. Shakapanu kayigalambukira ira nshimba ya ulii yakahowiti, kalonga, “Tabita, Gyumuki.” Nayomberi katumula masu gakuwi,

⁴¹ Peteru kamtanga kugoloka, shakapanu kawashema wantu walii wa Mlungu na walii wakenja, kawayupa pakawera mkomu.

⁴² Shisoweru sha shitwatira ashi shivuwiṭi kila pahala aku Yopa, na wantu wawuwa wamjimira Mtuwa.

⁴³ Peteru kalivagiti mashaka gamu aku Yopa, katama kwa muntu yumu mnyawa gwa lukuli yawamshema Simoni.

10

Peteru na Korineliwu

¹ Kuweriti na muntu yumu aku Kaisariya wamshema Korineliwu, jemidali gwa shikosi shimu shawashishema, “Shikosi sha Italiya.”

² Kaweriti muntu muheri, yomberi pamuhera na kaya yakuwi yoseri yawamfatiti Mlungu, kaweriti kankutenda gavuwa kuwatanga wahushu wa Shiyawudi na kaweriti kankumluwa Mlungu nentu.

³ Paweriti saa tisa paliwala, kawoniti nakaka ntumintumi gwa kumpindi gwa Mlungu kingira mngati na kungambira, “Korineliwu!”

⁴ “Kamkwenjulira masu lahoka ayu kwa lyoga, kamgambira, Kwana shishi, mtuwa?”

Lihoka ayu kamgambira, “Mlungu kaziyanga sala na vijungu vyaku kwa wahushu wala hapeni kaliwaluwi.

⁵ Vinu guwatumi wantu Yopa wakamshemi muntu yumu wamshema Simoni, kwa litawu lya-monga Peteru.

⁶ Yomberi muhenga munumba mwa mnyawa gwa lukuli wamshema Simoni, yakalikala pakwegera na litanda.”

⁷ Pakatakuliti aga, ntumintumi gwa kumpindi ulii kawuka, Korineliwu kawashemiti wandundami wawili wa numba na yumu gwa wanjagila wakuwi kaweriti kamguwira Mlungu,

⁸ kamgambiziya goseri yagalawiriti, na kawatumu Yopa.

⁹ Shirawu yakuwi, wantu watatu pawaweriti wankali mumwanja na pakwegera kwingira Yopa, Peteru kakweniti pampindi pa shitwiku sha numba iweriti saa sita paliwala su kamluwa Mlungu.

¹⁰ Kiwiti na njala nentu na kafiriti kuliya shiboga, shiboga pashiweriti shankutandilwa, kalota.

¹¹ Kawoniti mpindi zivungulwa na shintu handa lishuka likulu lisulusiwa pasi liweriti likolelwa wega zyakuwi msheshi.

¹² Kuweriti na kila ntambu zya vigongolu, njoka na wambongu.

¹³ Kapikanira liziwu limgambira, “Peteru, gwimuki gulikituli, guliyi!”

¹⁴ Kumbiti Peteru kankula, “ndala, Mtuwa, neni ndawalira ndiri shoseri shana uhumba na shifa ndiri kuliya”

¹⁵ Liziwu lilii lipikanika kayi limgambira, “Naguvishema vihumba viboga, Mlungu kavipunga!”

16 Shitwatira ashi shitendikiti mala ntatu shakapanu lishuka lilii liwuziwa kunani kumpindi.

17 Peteru pakaweriti kankulikangasha kuusu mana ya maonu aga yagaweriti kagawona, wantu walii wawatumitwi na Korineliwu, pawayambuliti kala njira ya kugenda kunumba ya Simoni, wasokiti pamlyangu gwa libambaza,

18 Na wakosiya, “handa kwana mhenga amu yawamshema Simoni Peteru.”

19 Peteru kaweriti kankali kankulihola kuvi-mana kuusu maonu, na panu Rohu kamgambira, “kwana wantu wankukusakula *

20 Gusuluki kanongola na pota naguwera na lyoga kugenda pamuhera nawomberi kwa mana ndo neni yanuwatumiti.”

21 Su, Peteru kasuluka pasi, kawagambira wantu walii, “Neni ndo yamnsakula. Mwizira shishi?”

22 Womberi wamwankula, “Mnjagira Korineliwu mweni ndo muntu mheri, mguwira Mlungu na kagohereka pawulongolu pa Wayawudi woseri, katutuma. Kagambirwa na ntumintumi gwa kumpindi mnanagala kakushemera ukaya kwakuwi su kapikaniri shisoweru shaguweri nashu sha kutakula.”

23 Peteru kawashemera mnumba, kawapanana pakugonja pashiru palii.

Shirawu yakuwi, Peteru kanja mwanja pamuhera nawomberi, na wamonga wa walongu wa Yopa aku walikoliti nayomberi.

* **10:19** *Watatu*, Lilembu limu lyana “wawili”, Malembu gamu gana “wamu”.

24 Lishaka lyalifatiti wayingiriti Kaisariya na aku Korineliwu kaweriti kankuwahepera pamuhera na walongu na waganja yakaweriti kawashemera.

25 Peteru pakaweriti kankuyingira, Korineliwu kalawiti kunja kumwanka, kasuntamala makukama pawulongolu pakuwi.

26 Kumbiti Peteru kamgolosiya, kamgabira, “Gugoloki, kwa mana neni ndo muntu hera.”

27 Peteru kingira mnumba, pawaweriti kala wankuyowera na Korineliwu, wantu wavuwa waliwoniti amu.

28 Peteru kawagambira, “Mwenga muvimana handa Myawudi yoseri kabelwa na malagaliru gakuwi ga dini kuwera pamuhera na wantu wa maisi gamonga. Kumbiti Mlungu kang'ambira hapeni numholeri muntu yoseri kiwa mhumba awu kadoda.

29 Na shipindi pagumtumiti kwa neni, niziti pota kulema, nuwakosiyani, su kwa shishi gumtuma kwa neni.”

30 Korineliwu kalonga, “Mashaka matatu gapititi saa gambira ayi, saa tisa paliwala, neni panweriti nankumluwa Mlungu mnumba mwangu. Vumu, muntu yakaweriti kavala nguwu zing'ereng'eta kagolokiti kulongolu kwa neni,

31 Katakula, ‘Korineliwu! Mlungu kapikanira kuluwa kwaku na tambuku yaku kwa wahushu.

32 Gumtumi muntu Yopa kakamshemi muntu yawamshema Simoni Peteru, kwa litawu lya-monga Peteru, kawukaya kwa Simoni mnyawa gwa lukuli, yakalikala pakwegera na litanda.’

³³ Hangu nukutumiriti ujumbi pota kushelwa, nagwenga gutenda viheri kwiza. Vinu, twenga twapawulongolu pa Mlungu, kupikinira kila shintu Mtuwa kankutugambira.”

Kubwera kwa Peteru

³⁴ Panu Peteru kanja kutakula, “Vinu nuvimana handa nakaka Mlungu kahera upendelewu.

³⁵ Muntu yoseri yakamguwira Mlungu na kutenda yagamfiriziya Mlungu hakaweri gwa Mlungu.

³⁶ Awu ndo ujumbi ulii Mlungu yakawujegiti kwa wantu wa Israeli, pakabwera Shisoweru Shiwagira shashijega ponga kwa njira ya Yesu Kristu, yomberi ndo Mtuwa gwa woseri.

³⁷ Mwenga muvimana shitwatira shashilawiriti muisi yoseri ya Yudeya kwanjira Galilaya pa ubatizu ulii yakawubweriti Yohani.

³⁸ Muvimana Yesu gwa Nazareti na ntambu yakamsyaguliti kwa kummiminira Rohu Mnanagala na likakala. Mlungu kaweriti pamuhera nayomberi, yomberi kagenditi aku na aku pakatenda maheri na kuwaponiziya woseri yawaweriti wayingilwa na Mkondola, toziya Mlungu kaweriti na yomberi.

³⁹ “Twenga ndo wapitawu wa vitwatira vyoseri vyakatenditi muisi ya Wayawudi na Muyerusalemu. Wamlagiti mlupingika.

⁴⁰ Kumbiti Mlungu kamzyukisiyiti lishaka lya tatu, kamtenda kawoniki,

⁴¹ wamwoniti wantu woseri ndiri, ira kwa walii Mlungu yakawasyaguliti kala waweri makapitawu wakuwi, yani twenga yatuliyiti na kulanda

pamuhera nayomberi pakazyuka kala kulawa kwawahowiti.

⁴² Katugambiriti tubweri Visoweru viwagira kwa wantu woseri na kuwona handa yomberi ndo yakasyaguritwi na Mlungu kaweri Mtoza gwa yawawera wakomu na wahowiti.

⁴³ Wambuyi woseri wayoweriti kuusu yomberi handa kila muntu yakamjimira hakamlekiziya vidoda vyakuwi vyoseri kwa litawu lyakuwi.”

Wayawudi ndiri wankumyanga Rohu Mnana-gala

⁴⁴ Shipindi Peteru pakaweriti kangali kankutakula visoweru avi, Rohu Mnana-gala kawasulukiriti woseri wawaweriti wankupikanira ujumbi awu.

⁴⁵ Wayawudi walii yawasokiti pamuhera na Peteru, walikangashiti kuwona Mlungu ntambu yakawamiminiriti shirupa sha Rohu Mnana-gala wantu yawaweriti ndiri wayawudi,

⁴⁶ mana yawapikaniriti pawawowera kwa lik-abira lihenga na pawamkwisa Mlungu. Peteru kalonga,

⁴⁷ “Wantu awa wawamyanga Rohu Mnana-gala gambira twenga ntambu yatumyangiti. Hashi, kwana yoseri yakaweza kuwalewelerera kubatizwa kwa mashi?”

⁴⁸ Su, kawagambira wabatizwi kwa litawu lya Yesu Kristu. Shakapanu wamluwa kalikali nawomberi kwa mashaka madidini.

11

Peteru kankulilanguziya kulikanisa lya Yerusalemu

¹ Wantumintumi na walongu yawalikaliti Yudeya kuli wapikiniriti kuwera wantu yawawera ndiri Wayawudi viraa washiwankiti shisoweru sha Mlungu.

² Shipindi Peteru pakawuyiti Yerusalemu, walii wawayingiriti jandu, walikakatala na yomberi,

³ “Gwenga gugenda kulikala na wantu wangali kwingiziwa jandu na ata guliya pamuhera na-womberi!

⁴ Panu Peteru kawagambira shinaga ubaga kusu galii gatendikiti tangu kwanjira.”

⁵ “Lishaka limu nweriti nankuluwa Mlungu mlushi Lwa Yopa, moniti mawonu, moniti shintu gambira lishuka likulu lyankusuluka pasi kulawa kumpindi liweriti likolwa pembi zyakuwi msheshi, litulwa pambwega pangu.

⁶ Nzunguliriti mngati nweri mona vigongolu wana magulu msheshi, wavigongolu wa mushitogolu, wag'ongolu wawakwawa na wambongu wa kuliyera.

⁷ Shakapanu mbikanira liziwu lyan-gung'ambira, 'Peteru gwimuki, gulagi na guliyi!'

⁸ Kumbiti neni pandakula, 'ndala, Mtuwa! Mana shoseri shashiwera shihumba ama shidoda asheni yingiri mumlomu mwaneni.'

⁹ Liziwu lipikanika kayi kulawa kumpindi, 'naguvishema vihumba vintu Mlungu vyakavipungiti.'

¹⁰ Shitwatira ashi shitendikiti mala ndatu, na upeleru wakuvi viwusiwa kugenda kumpindi.

¹¹ Katepu hera, wantu watatu wawaweriti wawalagalira kwaneni kulawa Kaisariya wayingiriti kunumba kwanweriti nankulikala,

* wankulikala.

¹² Rohu kang'ambiriti ng'endi pamuhera nawomberi pota kutira. Walongu sita awa walikoliti pamuhera naneni, twingira mnumba ya muntu ulii.

¹³ Yomberi katugambiriti ntambu yakaweriti kamwona ntumintumi gwa kumpindi kagoloka ukaya kwakuwi na kungambira, 'Gumtumi muntu Yopa kakamshemi muntu yumu yawamshema Simoni Peteru.

¹⁴ Yomberi hakakugambiri ujumbi weni hauku-lopoziyi gwenga na kaya yaku yoseri.'

¹⁵ Na pakanyanjiti kuyowera hera, Rohu Mnanagala kawasulukiriti gambira ntambu yakatusulukiriti twenga palii pakwanjira.

¹⁶ Panu nuliholiti visoweru vilii Mtuwa ntambu yakatakuriti, 'Yohani kabatiziti kwa mashi, kumbiti mwenga hamubatzwi kwa Rohu Mnanagala.'

¹⁷ Su, handa Mlungu kawapanana viraa wantu wa maisi gamonga shirupa shirashilii shakatupiti twenga patumjimiriti Mtuwa Yesu Kristu, hashi, neni ndo gaa ata panjera kumubera Mlungu!"

¹⁸ Pawapikaniriti aga, walekiti likakatala, wamkwisa Mlungu pawalonga, "Mlungu kawapanana wantu yawawera ndiri Wayawudi lupenyu lwa kuleka vidoda wapati ukomu!"

Ludewa lwa Antiyokiya

¹⁹ Kulawilirana na ndabiku yairawiliti shipindi Stefanu pawamlagiti, wawumini wapalasiwitwi. Wamonga wagenditi mpaka Foiniki, Kupiru na

* **11:11** *Pahweriti, Malembu gamonga gana Kwawaweriti.*

Antiokiya pawabwera ujumbi ulii kwa Wayawudi hera.

²⁰ Kumbiti wamonga wa wantu yawamjimiriti Yesu yawalawiti Kupiru na Kureni, wagenditi Antiokiya pawawubwera ujumbi kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi, pawashibwera Shisoweru Shiwagira kuusu Mtuwa Yesu.

²¹ Mtuwa kawatangiti na wantu wavuwa wajimiriti na kumgalambukira Mtuwa.

²² Shisoweru sha shitwatira ashi shipikanirika kwa shipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Yerusalemu. Hangu wantuma Barinaba kagendi Antiokiya.

²³ Pakasokiti aku na kuwona Mlungu ntambu yakawatekeleriti wantu, kanemeleriti na kawahimiziya woseri walikali muwuwaminika wawu kwa Mtuwa kwa Moyu gwawu goseri.

²⁴ Barinaba kaweriti muntu muheri na kamemiti Rohu Mnanagala na njimiru, likundi likulu lya wantu likwegitwi kwa Mtuwa.

²⁵ Shakapanu, Barinaba kagenditi Tarisu kum-sakula Sauli.

²⁶ Pakamwoniti, kamjega Antiokiya. Nawomberi woseri wawili walikala mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu kwa shinja shoseri pawafunda shipinga shikulu sha wantu. Antiokiya aku, ndo kwa mala ya kwanja, wafundwa washemitwi wantu yawamjimira Kristu.

²⁷ Shipindi shiraa shirii, wambuyi wa Mlungu wiziti Antiokiya kulawa Yerusalemu.

²⁸ Yumu gwawu wamshema Agabu kagolok-iti, na kwa makakala ga Rohu katungiti handa

hakuweri na njala ngulu muisi yoseri. Njala ayi ilawiriti shipindi sha ukola mlima wa Klawudi.

²⁹ Wafundwa walii waamuwiti kila yumu kwa ntambu ya uwezu wakuwi kajegi shoseri su kuwatangitira walongu walii wawaweriti wankulikala Yudeya.

³⁰ Watenda hangu, shakapanu, na kuwapanana mpiya wazewi wa Ludewa Iwa Barinaba na Sauli.

12

Ludewa lunkutabisiwa

¹ Pakwegera shipindi shiraa shilii, mfalumi Herodi kanjiti kuwatabisiya wantu wamu yawamjimira Kristu.

² Kamlagiti kwa upanga Yakobu, mlongu gwakuwi Yohani.

³ Pakawoniti handa shiweri shitendu ashi shiwafiriziyiti Wayawudi, kendeleyiti, kamubata Peteru. Ashi shitendikiti shipindi sha msambu gwa libumunda lyangali kutulwa simika.

⁴ Pamberi pakumkamla, Peteru katatilwa mshibetubetu, katulwa pasi pa mlolera gwa vipinga vyamsheshi vya wanjagila wamsheshi wamsheshi. Herodi kafiriti kumtula paweru pagupititi msambu gwa Pasaka.

⁵ Su, Peteru pakaweriti mushibetubetu, kumbiti wantu wa shipinga sha wantu yawamjimira Yesu waweriti wankumluwira kwa Mlungu.

Lihoka kankumlaviya Peteru mshibetubetu

⁶ Pashiru pamberi pa lishaka lilii lyeni Herodi hakamlaviyi Peteru paweru, Peteru kaweriti kagonja pakati pa wanjagila wawili wawili.

Kaweriti kayopwa minyololu miwili, na walolera waweriti wankulolera mlyangu gwa shibetubetu.

⁷ Vumu, ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kagoloka pakwegera nayomberi na uweru ulangala mshumba mshibetubetu. Ntumintumi gwa kumpindi kamshinkula Peteru mluwavu kamyumusiya pakatakula, “Guwuki kanongola!” Kamukamu minyololu ilii yayitawitwi mmawoku idumuka na ituluka pasi.

⁸ Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi kamgambira, “Gulitawi mshipi gwaku, guvali vilwatu vyaku.” Peteru Katenda hangu. Shakapanu Ntumintumi gwa kumpindi ayu kamgambira, “Guvali likoti lyaku, gunfati.”

⁹ Peteru kamfata kunja kumbiti kavimana ndiri handa aga gagatenditwi na ntumintumi gwa kumpindi ayu gaweriti ga nakaka, kalihola kaweriti kankulota mumbota.

¹⁰ Wapititi shituwu sha kwanja sha kulolilera na sha pili, shakapanu wasoka kumlyangu gwa kwingilira mlushi. Hangu mlyangu guwavugukira, nawomberi walawa kunja. Waweriti wankugendagenda munjira yimu su ntumintumi gwa kumpindi ulii kamleka Peteru.

¹¹ Panu Peteru ndo kavimaniti yagalawiriti, katakula, “Vinu nuvimana nakaka handa Mtuwa kamtuma ntumintumi gwakuwi gwa kumpindi kanopoziyi mumawoku mwa Herodi na kulawa muvitwatira vilii vyoseri Wayawudi watumbiriti galawili.”

¹² Pakavimaniti hangu kagenditi kanongola mpaka ukaya kwa Mariya mawu gwakuwi Yohani

Mariku, Amu wantu wawuwa waweriti wajo-jinika pawaluwa Mlungu.

¹³ Peteru kapiga hodi kumlyangu gwa kunja, na ntundami yumu litawu lyakuwi Roda kagenda kumlyangu kwitikira.

¹⁴ Mhinja kalimaniti liziwu lya Peteru kanemelera nentu, Mhinja ulii kawuya utuga bila kuvugula Mlyangu na kuwagambira handa Peteru kaweriti kagoloka kunja kumlyangu.

¹⁵ Wamgambira mhinja ulii, “Gwana lukwali!” Kumbiti yomberi kakazaniyiti handa iweriti nakaka. Nawomberi wamgambira, “Ayu ndo ntumintumi gwa kumpindi gwakuwi.”

¹⁶ Shipindi ashi Peteru kaweriti kendeleyiti kupiga hodi. Upeleru wavugula mlyangu, wamwona, walikangasha.

¹⁷ Peteru kawapungira liwoku walikali jiii, na kawagambira Mtuwa ntambu yakamlaviyiti mshibetubetu. Kawagambira walaviyi shisoweru sha shitwatira ashi kwa Yakobu na walii walongu wamonga, shakapanu kalawa kagenda pahala pingikayi.

¹⁸ Pawushiyiti, lilawiriti lyoga likulu pakati pa wanjagila walii kuusu yagaweriti gamlawiriti Peteru.

¹⁹ Herodi kaamuwiti wagutendi msaku kumbiti waweza ndiri kumpata. Hangu kaamuwiti wanjagila walii wawakosiyi, kalagalira wawalagi.

Shakapanu kalawa aku Yudeya, kagenda Kaisariya kalikaliti kweni aku.

Kuhowa kwa Herodi

²⁰ Herodi kakalaziwitwi nentu na wantu wa Tiru na Sidoni. Kumbiti womberu wamjegiriti

ujumbi. Nawomberi wafawulu kwanja kumpata Bilastu kaweri uwega wawomberi. Bilastu kaweriti mgolokera mkulu gwa ikulu ya mfalumi. Shakapanu, kamgendera Herodi wamluwa kuweri na ponga, kwa mana isi yawu ilitumbiriti isi ya mfalumi kwa shiboga.

²¹ Lishaka limu lyalisyagulitwi, Herodi kaweriti kavala nguwu lasimi na kulivaga mushiti sha mfalumi, na kawabweliriti wantu.

²² “Ali ndo liziwu lya Mlungu, lya muntu ndiri.”

²³ Pala panu ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kamgusiya Herodi pasi toziya kampanana ndiri Mlungu nzyumi azi. Wamliya wasangu, kahowa.

²⁴ Shisoweru sha Mlungu shizidi kweneya na kukula.

²⁵ Pa Barinaba na Sauli kujimira utenderu wawu, walawiti kayi Yerusalemu, wamtola Yohani yawamshema viraa Mariku.

13

Barinaba na Sauli wankusagulwa na kutumwa

¹ Mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Antiokiya kuweriti na wantu wamonga yawaweriti wambuyi wa Mlungu na wafunda, muwamu kaweriti Barinaba, na Simoni yawamshema viraa Nigeri, na Lukiw gwa Kureni, Sauli na Manaeni ndo yomberi kaleritwi pamuhera na mfalumi Herodi.

² Pawaweriti wankutenda ibada yawu kwa Mtuwa na koya kuliya, Rohu Mnanagala katakula, “Gunzyaguliri Barinaba na Sauli toziya ya lihengu lyanuwashemiriti.”

³ Su, pawaluwiti Mlungu kala na koya kuliya, wawatulira mawoku, wawaleka wagendi zawu.

Mukupru

⁴ Barinaba na Sauli pawatumitwi kala na Rohu Mnanagala, wasulukiti mpaka Selewukiya, na kulawa aku wakweniti mtubwi mpaka shisiwa sha Kupiru.

⁵ Pawasokiti Salami wabweriti shisoweru sha Mlungu munumba za Wayawudi za kuluwira Mlungu, kwaniti Yohani Mariku pamuhera na womberi kutanga lihengu.

⁶ Wagendigenditi kulawa uwega wumu wa shisiwa mpaka Pafu, uwega wa pili, na aku wamwoniti mhawi yumu mbuyi gwa mpayu Myawudi yawamshema Baliyesu ndo kalipayiriti kawera mbuyi gwa Mlungu.

⁷ Kaweriti ganja gwa mkolamlima gwa shisiwa Serigiw Paulu, ndo yomberi kaweriti muntu mheri nentu. Serigiwu Paulu kawashemiti Barinaba na Sauli su kapikaniri shisoweru sha Mlungu.

⁸ Kumbiti ayu muhawi Elima, handa ntambu yakaweriti kashemwa kwa Shigiriki, kajeriti kuwaberibeziya su kumlewelera mkulu gwa shisiwa nakiza kugalambukira njimiru ya shikristu.

⁹ Su, Sauli kamanikana kwa litawu lwa Paulu, pakawera kamema Rohu Mnanagala, kamkwenjira masu mhawi ayu,

¹⁰ Na kalonga, “Gwenga! Gwenga mwana gwa Mkondola! Gwenga gwa mngondu gwa shoseri shilii shashimfiriziya Mlungu, goya ndiri

ata mala yimu kujera kuzipotiziya njira za Mtuwa zyazinyoshikiti.

¹¹ Vinu, liwoku lwa Mtuwa halikukomi, haguw-eri na lwisi na hapeni guwezi kuwona uweru wa mshenji kwa shipindi.”

Katepu Elima masu gakuwi gadunuka kanja kugenda aku na aku pakasakula muntu gwa kumkola liwoku kamlonguziyi.

¹² Mkola mlima ulii pakawoniti yagalawiriti, kajimiriti, kalikangashiti nentu mafundu gakapikiniriti kuusu Mtuwa.

Mu Antiyokiya na Pisidiya

¹³ Kulawa Pafu, Paulu na wayaguwi wagenda nyanyi mpaka Periga Mupamfiliya, kumbiti Yohani Mariku kawalekiti, kawuya Yerusalemu.

¹⁴ Wanja kulawa Periga wasoka Antiokiya na Pisidiya, na Lishaka lya kwoyera wingiriti munumba ya Mlungu, walivaga.

¹⁵ Pawasomiti kala mushintola sha malagaliru ga Musa na mmalembu ga wambuyi, wakulu wa numba ya Mlungu wawajegiriti ujumbi awu, Walongu handa, mwanashi shitwatira sha kuwagam-bira wantu su waweri na moyu muwagambiri.

¹⁶ Su, Paulu kagolokiti, kawapungira liwoku, kanja kulonga,

“Wanalushi wa Israeli na Wayawudi ndiri yamwamuguwira Mlungu, mpikinilireni!

¹⁷ Mlungu gwa wantu wa Israeli kawasyag-uliti wambuyi wetu na kuwatenda waweri lushi lukulu pawaweriti wahenga Misri kulii. Mlungu kawalaviyiti aku kwa likakala likulu.

18 Kawahepeleriti kwa shipindi sha vinja malongu msheshi kushiwala.

19 Kagaharibisiyiti maisi saba ga isi ya Kanaani kawayupa wantu wakuwi awa isi iweri yawu.

20 Vinja mia msheshi na magumba muhanu gapititi, shakapanu kawapananiti watoza wawalongoziyi mpaka shipindi sha mbuyi gwa Mlungu Samweli.

21 Panu wafiriti waweri na mfalumi na Mlungu kawayupa Sauli, mwananguta gwa Kishi gwa likabila lya Benjamini, kaweriti mfalumi gwawu kwa shipindi sha vinja malongu mhanu.

22 Pawamwusiyiti kala Sauli, Mlungu kumsaguliti Dawudi kaweri Mtuwa gwawu. Mlungu kalaviyiti shibali shakuwi kwakuwi pakalonga, 'Numwoniti Dawudi mwananguta gwa Yese, muntu gwanumfira neni, muntu mweni hakatendi goseri galii nganfira kugatenda.'

23 Kulawa mushiyiwuku sha muntu ayu, Mlungu kawajegera Waisraeli Mlopoziya mwendi ndo Yesu ntambu yakalagiliti.

24 Pamberi pa Yesu kwanja lihengu lyakuwi, Yohani kawabweliriti wantu woseri wa Israeli handa mpaka waleki vidoda na wabatizwi.

25 Yohani pakaweriti kankumalira ujumbi wakuwi kawagambiriti wantu, 'Mliholo neni na gaa? Neni ndiri ulii yamumlolera. Mpikiniri! Ayu kamkwiza pa neni na neni nfiruwa ndiri ata kuziyopola ngoyi za vilwatu vyakuwi.'

26 "Walongu, mwenga wamwera wananguta wa lukolu lwa Aburhamu, na woseri wawawera Wayawudi ndiri wamwamguwira Mlungu! Ujumbi awu wa ulopoziya ujegwa kwa twenga.

²⁷ Toziya wenikaya wa Yerusalemu na wakulu wawu wammana ndiri weri mlopoziya, wala wavimana ndiri visoweru vya wambuyi wa Mlungu vyawabetula kila lishaka lya kwoyera. Ata hangu, wavitenditi visoweru vya wambuyi vitimii kwa kumtoza Yesu kuhowa.

²⁸ Toziya wampatandiri na likosa lifiruwa wamlagi, wamluwiti Pilatu kamtozi wamlagi.

²⁹ Pawatenditi kala goseri gawalembiriti kusu yomberi, wamsusiyiti kulawa mlupingika, wamtula mlipumba.

³⁰ Kumbiti Mlungu kamzyukisiyiti kulawa kwa-howiti.

³¹ Na kwa mashaka gavuwa kawalawiriti walii wawagenditi pamwera nayomberi kulawa Galilaya mpaka Yerusalemu. Awa ndo walii vinu makapitawu wakuwi kwa wantu wa Izraeli.

³² Na vinu Barinaba na neni twa panu kuwajegera mwenga Visoweru Viwagira. Lagilu la Mlungu kwa wambuyi wa twenga liwera nakaka mushipindi shetu,

³³ kashitimiza vinu kwajili yatwenga wazukulu wawu kwa kumzyukisiya Yesu kulawa kwawahowiti. Handa ntambu yawalembiti muzaburi ya pili,

‘Gwenga gwa mwana gwangu,
Neni lelu nwera tati gwaku.’

³⁴ Na kwa kumzyukisiya kulawa kwawahowiti, hakenipati kayi kuwuya aku na kuwola, Mlungu katakuliti hangu,

‘Hanukutekeleri tekeleru nanagala na yanakaka
Yanumwaiditi Dawudi.’

³⁵ Yina, na Muzaburi zimonga kalonga,

‘Hapeni numuleki Mnanagala gwaku kawoli.’

³⁶ “Dawudi mweni katimiziti mafiliru ga Mlungu shipindi shakuwi, na shakapanu kahowa na kusilwa pakwegera na wazewi wakuwi, na nshimba yakuwi iwola.

³⁷ Kumbiti ulii ndo Mlungu kamzyukisiyiti kulawa kwawahowiti hakenipati kuwola.

³⁸ Su muvimani walongu wangu, kuwera kupitira Yesu Ujumbi wa kulekiziya vidoda ubweritwi kwa mwenga,

³⁹ na kila yumu yakamjimira Yesu wamlekeziya vidoda vyoseri, shitwatira sheni hapeni shiwezikani kwa njira ya malagaliru ga Musa.

⁴⁰ Mlilolireni su, namwiza kupatwa na galii yagatakulitwi na wambuyi,

⁴¹ ‘Mloreni, mwenga mwanazarawu, Mlikangashi muhowi!

Ndo shintu sheni hapeni mjimiri,

Ata handa muntu pakawagambirani hapeni mjimiri.’ ”

⁴² Paulu na Barinaba pawaweriti wankulawa mnumba ya Mlungu, wantu walii wawashemiti kayi lishaka lya kwoyera lyalifatiti, wayoweri nentu kuusu shitwatira ashi.

⁴³ Kuliwona aku pakumalilikiti, Wayawudi wavuwa na wantu Wayawudi ndiri waweriti wingira dini ya Shiyawudi wawagendiriti Paulu na Barinaba. Wantumini awa wayoweriti nawa, wawatula moyu wendereyi kulikala walitumbiri manemu ga Mlungu.

⁴⁴ Lishaka lya kwoyera paliweriti pakwegera, kila muntu mulushi lulii kiziti kupikinira shisoweru sha Mtuwa.

⁴⁵ Shipindi Wayawudi pawaliwoniti lipinga wantu wamemiti weya, walema shakaweriti katakula Paulu na kumwigilanga.

⁴⁶ Kumbiti, Paulu na Barinaba wayoweriti kwa ugangamala nentu, watakula, “iweriti ndo mpaka shisoweru sha Mlungu shiwayiziri mwenga huti, kumbiti mushirema na kuwona mfirmuwa ndiri ukomu wa mashaka goseri, su, tuwalekani na kuwagendera wantu wawawera Wayawudi ndiri.

⁴⁷ Toziya mtuwa katulagalira hangu,
 ‘Nukutula gwenga guweri gulangala kwa wantu wawawera Wayawudi ndiri
 Su guwajegeri wantu ulopoziwu pasipanu paseri.’ ”

⁴⁸ Wantu yawawera ndiri Wayawudi pawapikaniriti vitwatira avi wanemeleriti, waukwisa ujumbi wa Mtuwa, na walii yawasyagulitwi kupata ukomu wa mashaka goseri, wawera wantu yawamjimira Yesu.

⁴⁹ Shisoweru sha mtuwa shyeneya pahala poseri mumkowa gulii.

⁵⁰ Kumbiti Wayawudi wawasongizira wadala wa shiwangu shikulu yawawera Wayawudi ndiri weni waweriti wanguwira Mlungu, na wapalu wamanikana wa lushi alu. Wayanja kuwabeza Paulu na Barinaba, wawawinga kulawa pahala pawu.

⁵¹ Su, wafundwa wapunda lidiku liweriti mu-magulu gawu kuwera likalipiru, shakapanu wagenda ikoniu.

⁵² Wafundwa Muantiokiya waweriti wamema nemeleru na rohu munanagala.

14

¹ Kulii Ikoniu, vitwatira viweriti handa vyaveriti kulii Antiokiya, Paulu na Barinaba wagen-diti munumba ya Mlungu gwa Shiyawudi wayow-
era kwa ugangamala ata Wayawudi wavuwa na
Wagiriki wawera wajimira.

² Kumbiti Wayawudi wamonga yawalemiti
kuwera wawumini wasonguziya na kutula weya
mmoyu mwa wantu yawawera wayawudi ndiri
su wawakomi walongu awa.

³ Paulu na Barinaba wendereyiti kulikala aku
kwa shipindi shitali. Wayoweriti kwa uganga-
mala wa Mtuwa, na Mtuwa kalanguziya unakaka
wa ujumbi yawaulaviyiti kwa manemu gakuwi,
kwa kuwatenda watendi mauzauza na makan-
gashu.

⁴ Wantu wa lushi walekanikiti, wamonga
wawajimiriti Wayawudi na wamonga waveriti
uwegu wa wantumintumi.

⁵ Upeleru, wantu wamu yawawera ndiri
Wayawudi, pamwera na wakulu wawu,
wajumilirana kuwatendera vidoda ntumintumi
awa na kuwagumanga mabuwi.

⁶ Ntumintumi pawayambuliti shitwatira ashi,
watugiriti Listira na Deribi, mlushi lya lukaoniya,
na museemu za pakwegera,

⁷ wawera wankubwera visoweru viwangira
aku.

Muulistra na Deribi

⁸ Kwaniti muntu yumu aku Listira mweni
kaweriti shibyketu gwa magulu kwanjira kwi-
wuka, na kaweriti hakenipati kugendagenda.

⁹ Muntu ayu kaweriti kankumpikinira Paulu pakaweriti kankubwera. Paulu kamloliti dii, na pakawoniti keniti njimiru ya kuweza kuponiziwa.

¹⁰ Kalonga kwa liziwu likulu, “Gugoloki gugendigendi kwa magulu gaku!” Muntu ulii kagoloka, kanja kukopokakopoka na kugenda-genda pahala palii.

¹¹ Lipinga lya wantu pawawoniti shakaten-diti Paulu, wanjiti kubotanga kwa likabira lya Likaoniya, “Milungu watwizira gambira muntu na watwizira pasi panu!”

¹² Barinaba wamupa litawu zewu, na Paulu wamshema Herimesi, toziya yomberi ndo yakaweriti kankuyowera.

¹³ Na Mtambika gwa numba ya Zewu yayiwer-iti kunja kulushi kajega pongu na majenjeri ga mauwa kulongolu kumlyangu mkulu gwa lushi, yomberi pamwera na lipinga lya wantu wafiriti kuwatambikira wantumintumi.

¹⁴ Barinaba na Paulu pawapatiti visoweru avi wapapuliti nguwu zawu na kutugira mulipinga lya wantu pawabota.

¹⁵ Walongu, kwa shishi mtenda vitwatira vya ntambu ayi? Twenga viraa twa wantu gambira mwenga. Na twa panu kuwabwelera Shisoweru Shiwagira, mpati kuvileka vinyagu avi, mum-galambukiri Mlungu yakawera mkomu Mlungu yakanyawiti kumpindi na pasipanu, lbahali na vyoseri vyaviweramu.

¹⁶ Makashu Mlungu kajimiriti kila Isi itendi ntambuyaifiriti.

¹⁷ Kumbiti, Mlungu hakenileki kulilanguziya kwa vitwatira viheri vyakawatendera, kawatow-

era vula irawa kuliyera, kawayupa vimeru kwa shipindi shakuwi, kawayupa viboga na kuimemiziya myoyu yawu nemeru.

¹⁸ Tembera watakula ntambu ayi Iweriti mbaka ndiri kuwalewelera wantu walii kotukuwatambikira.

¹⁹ Wayawudi wamu wiziti kulawa Antiokiya na Ikoniu wawajega wantu pamwera nawomberi, wangumi mabuwi Paulu na kumkwega mpaka kunja kulushi walongiti kahowa kala.

²⁰ Kumbiti wafundwa pawajojinikiti na kumzyengeta kayumkiti kawuya mlushi. Shirawu yakuwi yomberi pamuhera na Barinaba wagenditi Deribi.

Paulu na Barinaba wankuwuya Antiokiya

²¹ Pa Paulu na Barinaba kubwera visoweru viwagira aku Deribi na kuwapata wafundwa wavuwa, shakapanu wawuyiti Listira mpaka Ikoniu na Antiokiya Mupisidia.

²² Wawayongiliriti likakala wafundwa na kuwapanana moyu wasigali munjimiru, wawagambira, “Ndo mpaka twawoseri twenga kupitira mutabu zivuwa su twingiri Muufalumi wa Mlungu, wafunditi.”

²³ Wawasyaguliti wazewi mukila shipinga sha wantu yawamjimira Yesu, na kwa kuluwa na kwoya kuliya wawatula pasi pa ulolera wa Mtuwa yawamjimiriti kwa maluwa na kwoya kuliya.

²⁴ Pawapititi kala muisi ya Pisidiya, wasokiti Pamfiliya.

²⁵ Aku wabweriti ujumbi Muperiga. Na shakapanu wagenditi Ataliya,

²⁶ Na kulawa aku wawuyiti salama Antiokiya, kweni shipindi shipititi waweriti pasi pa ulolera wa manemu ga Mlungu kwa ajili ya lihengu lyeni vinu waweriti walimalira.

²⁷ Pawasokiti Antiokiya, waliwoniti pamuhera na shipinga sha wantu yawamjimira Yesu na kuwagambira visoweru vya vitwatira vyoseri Mlungu vyakatenditi pamuhera na womberi, na ntambu yakawavuguliriti njira ya njimiru kwa wantu yawawera Wayawudi ndiri.

²⁸ Walikaliti pamuhera na wafundwa walii kwa shipindi shitali.

15

Kuliwona kuyerusalemu

¹ Su, wantu wamu wasokiti Antiokiya kulawa Yudeya wanjiti kuwafunda walongu walii pawatakula, “Handa pamwingiziwa ndiri jandu kulawirana na Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa, hapeni mlopoziwi.”

² Shitwatira ashi shijegiti ukakatala mkulu, pa Paulu na Barinaba kulitakuziyana nawomberi, su womberi waamuwiti kuwera Paulu na Barinaba pamuhera na walongu wamu mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Antiokiya, wagendi Yerusalemu kuwawona wantumintumi na wazewi kuusu shitwatira ashi.

³ Shipinga sha wantu yawamjimira Yesu shilongiti kwahere, nawomberi pawaweriti wankupitira Foiniki na Samariya wawagambiriti wantu yawawera Wayawudi ndiri ntambu yawamgalambukiriti Mlungu. Shisoweru ashi shiwaherepeziya nentu walongu woseri awa.

⁴ Pawasokiti Yerusalemu wawankwa na shipinga sha wantu yawamjimira Yesu pamuhera na wantumintumi na wazewi yawatakuliti kila shintu Mlungu shakatenditi pamuhera nawomberi.

⁵ Kumbiti wajimira wamonga wawaweriti wa shipinga sha mafalisayu wagolokiti, pawatakula, “Ndo mpaka wantu wa maisi gamonga wayigiziwi jandu na kufundwa kugafata malagaliru ga Musa.”

⁶ Su wantumintumi na wazewi waliwoniti pamuhera kushilola weri shitwatira ashi.

⁷ Pawalitakuziyiti kwa shipindi shitali, Peteru kagolokiti kalonga, “Mwalongu wangu, mwenga muvimana handa tangu kwanja Mlungu kafiriti kuzyagula neni muwamu mwamwenga nuwabweleri Shisoweru Shiwagira, wantu yawawera ndiri Wayawudi wapati kupikinira na kujimira.

⁸ Na Mlungu yakavimana moyu gwa wantu, kalanguziya handa kawajimira kwa kuwayupa nawomberi Rohu Mnanagala handa yakatuyupiti twenga.

⁹ Katubaguliti ndiri pakati petu na womberi, kayipungiti myoyu kwa njimiru.

¹⁰ Vinu su, kwa shishi kumjera Mlungu kwa kuwapapiziya wafundwa awa visanka vyeni pota wambuyi wetu, pota twenga tuweza ndiri kulitwika?

¹¹ Ndala! Tujimiriti na tulopoziwitwi kwa njira ya manemu ga Mtuwa Yesu.” Twengapa handa womberi.

¹² Shikundi shoseri shitamiti jii pawampikinira Barinaba na Paulu wankutakulira mauzauza na makangashu geni Mlungu kagatenditi pakati

pawu wantu wawawera ndiri Wayawudi.

¹³ Pawamaliriti kuyowera, Yakobu kanjiti kulonga, “Mwalongu wangu, mumpikaniri!

¹⁴ Simoni katakuliriti Mlungu kwanjira kwanja ntambu yakalitendiriti na wantu yawawera ndiri Wayawudi, kasyagula wamonga wawu waweri wantu wakuwi.

¹⁵ Visoweru vya Wambuyi wa Mlungu vyateratera nakamu handa Malembu Mananagala ntambu yagalonga,

¹⁶ Mtuwa katakula, ‘Pa aga hambuyi
Na kuuwuziya Ufalumi wa Dawudi

Hanyawi pahala pakuwi

Na kupagangamaziya kayi.

¹⁷ Na wantu woseri, wantu yawawera ndiri Wayawudi nuwashemiti waweri waneni hawizi kwaneni.

¹⁸ Ndo ntambu yakatakula Mtuwa, yakatenditi shitwatira ashi kamanika kwanjira makashu.’

¹⁹ “Hangu neni amuwa ntambu ayi, aga nuwalagalirani kotukuyumbisiya wantu wawawera ndiri Wayawudi wawamgalambukira Mlungu.

²⁰ Su tuwajegerani luhamba kuwagambira nawaliya viboga vyawayingiziyiti mnumba kwa kutambikira vinyagu vya wamlungu, walituli gweka na uhumba, nawaliya shigongolu yoseri yawammindula sungu, nawalanda mwazi.

²¹ Malagaliru ga Musa gaweriti gabetulwa shipindi shitali munumba ya Mlungu kila lishaka lya kwoyera, na visoweru vyakuwi wavibwera mukila lushi.”

Luhamba kwa wawumini wawawera ndiri Wayawudi

²² Shakapanu wantumintumi na Wazewi, pamuhera na shipinga shoseri sha wantu yawamjimira Yesu, waamuwiti kuwasyagula wantu wamu pakati pawu na kuwatuma wagendi Antiokiya pamuhera na Paulu na Barinaba. Wawasyaguliti Yuda yawamshemiti viraa Barinaba na yumonga yakashemitwi Sila, wantu wawili yawaweriti walongoziya pakati pa walongu.

²³ Wawapananiti luhamba alu,

“Twenga wantumintumi na wazewi, walongu wenu, twankuwalamsiya mwenga wantu wa maisi gamonga wa aku Antiokiya na Siriya na Kilikiya.

²⁴ Tupikanira kuwera wantu wamonga kulawa aku wawagaziya kwa visoweru vyawu, wayitula myoyu ya mwenga mulyoga. Kumbiti watenda hangu pota ya luusa yoseri kulawa kwatwenga.

²⁵ Hangu, tuamuwa kuliwona pamwera kuwasyagula wantu wamu na kuwatuma kwamwenga pamwera na waganja wetu Barinaba na Paulu,

²⁶ weni wafiriti wagamizii ukomu wawu kwa ntambu ya lihengu lya Mtuwa gwetu Yesu Kristu.

²⁷ Shakapanu tuwatuma Yuda na Sila kwamwenga, awa hawawagambirani weni aga gatugalembiti,

²⁸ Rohu munanagala na twenga tujimira kotukuwatwika visanka nentu ya vitwatira avi vya mana.

²⁹ Namliya viboga vyawatambikiriti shinyagu, namlanda mwazi, namliya vinofu vya shigongolu yawamuminduliti na mlikali weri na uhumba. Muwera mtenda viheri handa pamshapira kutenda vitwatira avi. Mwakashina.”

³⁰ Wajumbi awa wawatumiti wasoka Antiokiya kweni wawashemiti wawumini waliwoni, wawayupa luhamba alu.

³¹ Pawasomiti Luhamba alu, visoweru vyakuwi viwayupiti moyu, wanemeleriti nentu.

³² Yuda na Sila weni nawomberi waweriti wambuyi, wayoweriti na walongu awa kwa shipindi shitali wankuwayupa moyu na kuwagagamaziya.

³³ Pawatamiti aku kwa shipindi tunga, walongu wa Antiokiya walonga kwaheri na kuwafilira ponga, shakapanu wawuya kwa wawatumiti walii. Malembu gamu gana shipandi ashi

³⁴ kumbiti Sila kaamuwiti kusigala.

³⁵ Paulu na Barinaba wasigala Antiokiya kwa katepu, pawafunda na kubwera visoweru vya Mtuwa, pamwera na wantu wamonga watangala.

Paulu na Barinaba wankulekana

³⁶ Pa mashaka gamu, Paulu kamgambiriti Barinaba, “Tuwuyi tukawatyangiri walongu walii mukila lushi patubweriti visoweru vya Mtuwa, tukaloli ntambu yawendereyiti.”

³⁷ Barinaba kafiriti wamtoli viraa Yohani yawamshema Mariku.

³⁸ Kumbiti Paulu kafiriti ndiri kumtola mariku, mweni pamberi kawalekiti Pamfiliya kullii na kulema kuwera pamwera mulihengu lyawu.

³⁹ Su, kulawira likakatala likulu pakati pawu, na walekana Barinaba kamtola Mariku, wakwena meli kugenda kupiru.

⁴⁰ Nayomberi Paulu kamsyagula Sila, na pa walongu wa pahala panu kumtula pasi pa ulolera wa maheri ga Mtuwa.

⁴¹ Mumwanja agu kapitiriti Siriya na Kilikiya, pakavigangamaziya vipinga vya wantu yawamjimira Kristu,

16

Timotewu kapamwera na Paulu na Sila

¹ Paulu kaziti Deribi na Listira, kweni katamiti mfundwa yumu yawamshema Timotewu. Mawu gwakuwi mweni vira kaweriti ntundami, kaweriti Myawudi, kumbiti tati gwakuwi kaweriti mgiriki.

² Timotewu kaweriti na nzyumi ngulu pakati pa walii walongu wa Listira na Ikoniu.

³ Paulu kafiriti Timotewu kalikoli na yomberi mumwanja, hangu kamyngiziyiti jandu. Katenditi hangu toziya Wayawudi woseri watamiti seemu ayi wavimaniti handa tati gwakuwi Timotewu kaweriti Mgiriki.

⁴ Pawaweriti wankuwuya mlushi zilii wawananiti wantu malagaliru galii gagalaviyitwi na wantumintumi na wazewi kুলii Yerusalemu, wawagambira wantu wagajimiri.

⁵ Su shipinga sha wantu yawamjimira Yesu shiziditi kugangamala munjimiru na shiyongerekiti nentu kila lishaka.

Paulu kankuwona maonu Trowa kulii

⁶ Wawuyiriti Seemu za Firigiya na Galatiya toziya Rohu Mnanagala kawaluusu ndiri kubwera ujumbi awu kumkoa gwa Asiya.

⁷ Pawayiziti mumbaka zya Misiya, wajeriti kwingira kumkoa Bituniya, kumbiti Rohu gwa Yesu kawaluusu ndiri.

⁸ Su, wapitiriti Misiya, wagenda longulongu mpaka Trowa.

⁹ Pashiru panu. Paulu kawoniti maonu geni kamwoniti muntu yumu gwa Makedoniya kagoloka palii na kumluwa, “Guloki, gwizi Makedoniya gwakatutangatiri.”

¹⁰ Katepu pa Paulu kuwona maonu aga, tulitanditi kugenda Makedoniya pota kusherewa, tuwera na nakaka handa Mlungu katushema tuwabweleri shisoweru shiwagira.

Ludia kankumjimira Mtuwa

¹¹ Kulawa Trowa, twamwanja longulongu mpaka Samotiraki na Shirawu yakuwi tusulusiya nanga Neopoli.

¹² Kulawa aku, tugenditi mpaka Filipi, Lushi lya Wilaya ya kwanja ya Makedoniya, na weni viraa ndo Koloni lya Warumi. Tutamiti mulushi alu mashaka gamu.

¹³ Lishaka lya kwoyera tulawiti kunja ku Lushi, tugenda mmbeku ya lushemba lweni tulihola kuwera ndo pahala pa kuluwa Mlungu. Tulikaliti, tuyowera na wadala wajojinikiti pahala panu.

¹⁴ Muwamu wa walii yawatupikiniriti kaweriti mdala yumu mguwira Mlungu yawamshema Lidiya mwenikaya gwa Tuatira, mweni kaweriti kankuwuza nguwu za shitani za langi ya

zambalawu. Mtuwa kavuguliti moyu gwakuwi ata kaviyanga visoweru vilii Paulu vyakaweriti katakula.

¹⁵ Shakapanu yomberi pamuhera na wantu wa numba yakuwi wabatizwa. Na yomberi katuluwa pakatakula, “Payiwera mjimira nakaka handa numjimira Mtuwa, mwizi ukaya kwaneni mlíkali.” Katuhimiziya tugendi.

¹⁶ Lishaka limu, patuweriti twankugenda pahali pa kuluwa Mlungu, mhinja yumu yakaweriti na wamshera wana likakala lwa kutunga kaliwoniti na twenga Mhinja ayu kaweriti kankuwapanana watuwa wakuwi mpiya zitangala kwa kutunga gwakuwi.

¹⁷ Su, muhinga ayu kamwiziriti Paulu na twenga, kabotanga na kutakula, “Wantu awa ndo wantumintumi wa Mlungu Mkulu. Wankuwabwelera njira ya ulopoziya.”

¹⁸ Kaweri kankutenda hangu kwa mashaka gatangala ata lishaka limu Paulu kakalariti, kungalambukira na kungambira shamshera ayu, “Nukugambira kwa litawu lya Yesu Kristu, gumlawi ayu!” Palaa palii shamshera kamlawa.

¹⁹ Su watuwa wa muhinga ulii pawawoniti kuwera litumbiru lwawu lya kupata mpiya lipera, wawakumuliti Paulu na Sila, wawakwega mpaka paweru, kuulongolu kwa wakulu.

²⁰ Wasitaki kwa watoza pawatakula, “wantu awa ndo Wayawudi na watenda fujumu mulushi lwetu.

²¹ Wankufunda shitiba sheni twenga wenikaya wa Rumi tuluusiwa ndiri kushijimira pota kushifuta.”

²² Shipinga sha wantu shingiriti na womberi, shiwakomanga. Na watoza walii wawavula nguwa zawu kwa likakala, wahimiziya wasy-atangwi viboku.

²³ Pakukomwa nentu watatirwa mnumba, na njagira gwa shibetubetu kahimiziwa kuwatula pasi pa ulolera mkulu.

²⁴ Kulawirana na malagaliru aga, mnjagira ayu kawatuliti mushumba kati nakamu sha shibetubetu na kugatawa magulu gawu mushibawu.

²⁵ Pakakwegera na pashiru ligonu Paulu na Sila waweriti wankumluwa Mlungu na kuyimba nyimbu za kumzyuma Mlungu, aku watatirwa wamonga wawera wankupikanira.

²⁶ Vumu, kulawiriti lilendemeru likulu lya litapaka libegiziya liyanjiru lya shibetubetu. Su, milyangu yoseri ivuguka na minyololu yayiwatawiti watatirwa awa ilekana.

²⁷ Mlolera gwa shibetubetu pakayumukiti na kuyiwona milyangu ya shibetubetu ivugulwa, kaliholiti handa watatirwa woseri waweriti watoloka, na hangu kausomola upanga wakuwi, kafiriti kulilaga.

²⁸ Kumbiti Paulu kashema kwa liziwu likulu, “Kotukulitenda gwamweni toziya twenga twawoseri twa panu.”

²⁹ Pakamshemiti kala muntu kajegi limuliku, mnjagira gwa shibetubetu katugiriti mnumba, kaliyasa paulongolu pa magulu ga Paulu na Sila agawu kankulendemera kwa lyoga.

³⁰ Shakapanu kawalonguziya kunja, kawakosiya, “Mwatuwa, ndendi shishi mbatikulopoziwa?”

³¹ Womberi wamwankula, “Gumjimiri Mtuwa Yesu na gwenga hagulopoziwi pamuhera na kaya yaku yoseri.”

³² Su, wamubweleriti shisoweru sha Mtuwa yomberi pamhera na walongu wakuwi.

³³ Mnjagira ulii kawatoliti saa iraa ilii ya pashiru kawagulula vironda vyawu, shakapanu yomberi na walongu wakuwi woseri kawabatiza pala palii.

³⁴ Shakapanu kawatola Paula na Sila ukaya kwakuwi, kawayupa shiboga. Yomberi na walongu wakuwi woseri watenda shereku toziya vinu waweriti wamjimira Mlungu.

³⁵ Shirawu yakuwi mandawira, watoza wawatumiti maafisa wawu pawalonga, “muwavuguliri wantu walii.”

³⁶ Mjagira ulii gwa shibetubetu kamupanani shisoweru Paulu, “Watoza watumiti ujumbi su mvugulilwi. Vinu muweza kulawa na kugenda zenu kwa ponga.”

³⁷ Kumbiti Paulu kamwakuliti. “Eti shishi? Tembera tuweriti ndiri na likosa, watusyangiti viboku paweru twenga ndo wana lushu wa Rumi. Kayi, watuyingiziyiti mnumba na vinu wafira kutuvugulira kwa bada! Ata padidini! Ndo mpaka weni wayizi panu watuvuguliri.”

³⁸ Maafisa awa wawagambiriti visoweru watoza kuusu shitwatira ashi, naomberi pawapikaniriti handa Paulu na Sila waweriti weni kaya wa Rumi, watiriti.

³⁹ Hangu, wagenditi kuwaluwa na pawawalaviti kala mnumba wawaluwiti wawuki mulushi luli.

⁴⁰ Paulu na Sila walawiti mushibetubetu, wagentiti ukaya kwa Lidiya. Aku waliwoniti na shipinga sha waumini na pawawagambiriti kala visoweru vya kuwayupa moyu wawuka.

17

Fuju Tesaloniki kulawirana na mabweru

¹ Kwa kupitira Amfipoli na Apoloniya wagentiti mpaka Tesaloniki kweni kuweriti na numba ya Mlungu ya Wayawudi.

² Paulu kingiriti nawomberi mnumba ya Mlungu ntambu yaiweriti shitiba shakuwi, kwa mashaka matatu ga kwoyera kalitakuziyana nawomberi kwa Malembu Mananagala.

³ Pakayoweriti na kulagiziya handa imubidi Kristu kutabika na kuzyuka kulawa kwawahowiti kawagambira, “Yesu mweni neni numubwera kwamwenga ndo Kristu.”

⁴ Wamu wawu wajimiliti wayingira na Paulu na Sila. Viravi, walanga ngulu ya Wagiriki wawamguwiriti Mlungu pamwera na wadala wawuwa wa ntambu ya kunani, wayingiriti naomberi.

⁵ Kumbiti Wayawudi wawona weya, wawatola wafizuli kusoku, watenda shipinga na kujega fuju kumjini koseri. Wayingira numba ya Yasoni watumbiriti kumpata amu Paulu na Sila su wawajegi paweru.

⁶ Kumbiti wawapata ndili na hangu wamkwegiti Yasoni pamwera na walongu wamonga mpaka kwa wakulu wa lushi, washowangana, “Wantu awa wawera wankupavuluga pasipanu poseri na vinu wa panu kumjini.

⁷ Yasoni kawashemera ukaya kwakuwi. Woseri wankutenda shigalambuku sha lagaliru lya Kaisari pawatakula eti, kwana mfalumi yumonga yawamshema Yesu.”

⁸ Kwa visoweru avi wawatuliti lyoga wakulu wa kumjini na shipinga sha wantu.

⁹ Yawatenda Yasoni na wayaguwi walaviyi za-manana, shakapanu wawaleka wagendi zawu.

Pakati Beroya

¹⁰ Pashiru, walongu walii wawahimiziya Paulu na Sila wagendi Bereya. Katepu hera pawayin-giriti aku, wagenditi mnumba ya Mlungu ya Wayawudi.

¹¹ Wantu wa aku waweriti wapikinira nentu kuliku wantu walii wa Tesaloniki. Wauwankiti ujumbi ulii kwa lwamata lukulu, wawera wanku-galolalola Malembu Mananagala kila lishaka, su kulola handa galii gawatakuliti Paulu na Sila gaweriti nakaka.

¹² Wavuwa wawu wajimiriti na viraa wadala wa Shigiriki wa ntambu ya kunani na wapalu viraa.

¹³ Kumbiti, Wayawudi wa Tesaloniki pawavimaniti handa Paulu kaweriti kankubwera shisoweru sha Mlungu aku Bereya, wagenditi aku. Wanja kutenda fuju na kusonguzi ya shipinga sha wantu.

¹⁴ Walongu walii wawapelekiti Paulu kanon-gola kagendi kumbwani kumbiti Sila na Timotewu wasigaliti Beroya.

¹⁵ Walongu walii wawapelekiti Paulu wagenditi pamwera nayomberi mpaka Aseni. Shakapanu,

wawuya pamuhera na malagaliru kulawa kwa Paulu handa Sila na Timotewu wamfati kanongola ntambu yaiwezekana.

Paulu kankuyowera na wantu wa Aseni

¹⁶ Paulu pakaweriti kankuwahepa Sila na Timotewu aku Aseni, moyu gwakuwi gukalala nentu pakawoniti ntambu lushi alu paluweriti lumema shinyagu sha wamlungu.

¹⁷ Kalitakuziana na Wayawudi na wantu wamonga yawamluwa Mlungu munumba ya Mlungu, na kila lishaka kaweriti na matakuzianu mahali paweru pamwera na woseri walii wawalawiriti.

¹⁸ Wamonga wawafatiti falisafa ya Epikuru na Staiku walikakatala na yomberi. Wamonga watakuliti, “Kafira kutakula shishi ayu mtuwa visoweru?”

Toziya Paulu kaweriti kankubwera kuusu Yesu na kuusu uzyuka, wamonga watakuliti, “Iwonikana handa kankubwera kuusu milungu wa shihenja.”

¹⁹ Hangu wamtoliti Paulu, wamjegiti Aleopagu, Watakula, “Tufira kuvimana shitwatira ashi shasyayi shaguweriti gwanguyowelera.

²⁰ Vintu vimonga tuvipikaniriti kwa makutu getu viwonikana weri viloja kwatwenga. Tufira kuvimana vitwatira avi nvina mana gaa.”

²¹ Wantu wa Aseni na wenikaya wamonga wa aku waweriti wankutumiya shipindi shawu shoseri kuligambiziyana na kupikinira visoweru vyasyayi.

²² Su, Paulu kagelokiti kuulongolu kumdamu kwa Aleopagu, katakula, “Wenikaya wa Aseni!

Mona kuwera mwenga, kwa vyoseri, ndo wantu wa dini nentu.

²³ Mana panweriti nangupita aku na aku panola vinyagu vyenu vya kuguwira moniti pahala pa kutambikira pamu palembitwi 'Kwa Mlungu yakamanika ndiri!' Su, ayu yamjimira pota kuvimana, ndomweni yanumubwera kwamwenga.

²⁴ Mlungu yakanyawiti pasipanu na vyoseri yawiweraamu, ndo Mtuwa gwa kumpindi na isi, yomberi kalivaga ndiri mnumba nkulu za kuluwa Mlungu yazinyawitwi na wantu.

²⁵ Ama katendiritwi ndiri kwa mawoku ga wantu kuwera kafira shoseri, toziya mweni ndo yakawapanana woseri ukomu, yakawatenda wantu wapumuli na kuwapanana kila shintu.

²⁶ Kulawirana na muntu yumu kanyawiti maisi goseri na kugatenda galikali pasipanu poseri. Kaamuiti na kupanga pamberi nakamu ndii na koshi maisi aga megalikali.

²⁷ Katenditi hangu, su maisi aga gapati kumfata, na handa vila kwa kupapasiya papaya, gapati kumfikira. Ata hangu kumbiti, Mlungu kapatali ndiri na kila yumu gwenu.

²⁸ Handa yakatakuliti muntu yumu, 'Mngati mwakuwi yomberi twenga tulikala, twankugenda na twankupumula!' Ndo gambira washaili wenu wamonga ntambu yawatakuliti, 'Twenga twawana wakuwi.'

²⁹ Paiwera twenga twawana wa Mlungu, tu-firuwa ndiri kumuhola Mlungu gambira zahabu ama mpiya ama ata libuwi lyalisongolitwi na wantu kwa kutulwa mng'ereng'etu.

³⁰ Mlungu katenda gambira kawona ndiri

vipindi vilii wantu pawaweriti wangalimahala. Kumbiti vinu, kahimiziya wantu woseri kila pahali waleki vidoda vyawatenda.

³¹ Toziya katula lishaka lyeni hakapatozi pasipanu kwa kutenda galii yagafiriziya Mlungu kwajili ya muntu yumu yakamsyaguliti. Mlungu kawalanguziya woseri shitwatira ashi kwa kumzyukisiya muntu ayu kulawa kwawahowiti!”

³² Pawampikiniriti Paulu kankutakula kuusu vitwatira vya kuzyuka kwa wahowiti, wamonga wawu waguwiti kwa kusekelera, kumbiti wamonga walongiti, “Tufira kupikinira kayi kuusu shitwatira ashi”

³³ Hangu, Paulu kawalekiti, kalawiti pamdamu.

³⁴ Kumbiti wantu wavuwa ndiri wagentiti pamuhera na yomberi, wawera wajimira. Muwamu mwawu waweriti Dionisiwu gwa Aleopagu na mdala yumu yawamshema Damari na wamonga wawu.

18

Paulu kuli Korintu

¹ Pa aga, Paulu kawukiti Aseni, kagenda Korintu.

² Aku Korintu, kamwoniti Myawudi yumu wamshema Akula, muntu gwa Pontu. Akula pamuhera na Mdala gwakuwi yawamshema Prisila, wawuyiti kulawa Italiya mashaka galaa aga toziya Kayisari Klawudi kaweriti kalagaliriti Wayawudi woseri wawuki Rumi. Paulu kagentiti kuwalola,

³ na toziya womberi waweriti wanyawa wa kumsona mahema handa yomberi, Paulu katamiti na womberi katenda lihengu.

⁴ Kila lishaka lya kwoyera katenditi magambiziyanu mnumba ya Mlungu pakajeriti kukwega Wayawudi na Wagiriki.

⁵ Pa Sila na Timotewu kusoka kulawa Makedoniya, Paulu kanjiti kutumiya shipindi shakuwi shoseri kwajili ya kubwera, kawalanguziya Wayawudi handa Yesu ndo Kristu.

⁶ Pawamkomiti Paulu na kwanja kumwigilanga, yomberi kapunda nguwu zakuwi kulongolu kwawu pakalanga, “Pamwagamira ulamaweni, neni nahera likosa lyoseri kulawirana na shitwatira ashi. Na kwanjira vinu hanuwagenderi wantu yawawera ndiri Wayawudi.”

⁷ Su, kalawa panu kagenda kutama ukaya kwa muntu yumu mguwira Mlungu yawamshema Titu Yustu, mweni kaya yakuwi iweriti pakwegera na numba ya Mlungu ilii.

⁸ Krispu, mkulu gwa numba ya Mlungu ilii, kamjimiriti Mtuwa yomberi pamuhera na walongu wakuwi woseri. Wakorintu wawuwa waupikiniriti ujumbi awu, wajimira na kubatiziwa.

⁹ Lishaka limu pashiru, Mtuwa kamgambiriti Paulu mmaonu, “Nagutira, gwendereyi kubwera pota kuwuya kumbeli,

¹⁰ Mana neni napanu pamwera nagwenga. Kwa hera mundu yakajera kukutenda toziya panu palushi pana wantu wavua wauwega waneni.”

¹¹ Su, Paulu katamiti aku pakafunda shisoweru sha Mlungu pakati pawu kwa shipindi sha shinja shimu na nusu.

¹² Kumbiti shipindi Galiu pakaweriti mkulu gwa mkowa gwa Akaya, Wayawudi wambatiti Paulu kwa pamwera na kumjega kumahakama.

¹³ Watakula, “Tumsitaki muntu ayu toziya ya kuwasongiziya wantu wamjimiri Mlungu kwa ntambu yawasingana na malagaliru.”

¹⁴ Pamberi hera Paulu keninyanji kutakula, Galiu kawagambiriti Wayawudi, “Mpikinireni mwenga Wayawudi! Handa nakaka shitwatira ashi meshiweri likosa ama ukondola neni menweri kala kuwapikinira.

¹⁵ Kumbiti handa lishawuli lya ukakatala kuusu visoweru na matawu na malagaliru genu, mwamuwi maweni. Neni nfira ndiri kuwera mtoza gwa vitwatira avi!”

¹⁶ Su, kawawinga kulawa kumahakama.

¹⁷ Na womberi woseri wambata Sosteni mweni kaweriti mlongoziya gwa numba ya Mlungu, womberi wamkoma palaa palii palongoru pa shizyungu. Kumbiti Galiu kalishera ndiri shitwatira ashi ata padidini.

Paulu kankuwuya kayi Antiokiya

¹⁸ Paulu kendereyiti kulikala aku Korintu kwa mashaka gatangala. Shakapanu kawagambiriti kwahere, kakwena mtumbwi kagenda Siriya pakawera na Prisila na Akula. Aku Kenkireya, kamogiti viri zakuwi toziya ya kulapa kwakalilapiti.

¹⁹ Wagenditi Efesu na panu Paulu kawalek-iti Prisikila na Akula, pakagenda mnumba ya Mlungu, kankulitakuziyana na Wayawudi.

²⁰ Wamluwiti katami nawomberi shipindi shitali nentu, kumbiti kafiriti ndiri.

²¹ Su pakaweriti kankuwuka, katakuliti, “Mlungu pakafira hanizi kwamwenga kayi.” Kawuka Efesu kwa meli.

²² Yomberi pakasokiti mlushi lwa Kaisariya, yomberi kagenditi Yerusalemu kushilamusiya shipinga sha wantu yawamjimira Yesu, shakapanu kagenditi Antiokiya.

²³ Katama aku katepu hera, shakapanu kendereyiti na mwanja kwa kupitira seemu za Firigiya na Galatiya kankuwatula moyu wafundwa woseri.

Apolu kankubwera Efesu na Korintu

²⁴ Myawudi yumu yawamshema Apolu, mwiwuka gwa Alekizandiriya, kiziti Efesu. Kaweriti muntu kana luhala lwa kuyowera na yakawera na marifa makulu ga Malembu Mananagala.

²⁵ Kaweriti kafundwa kuusu njira ayi ya Mtuwa na pakawera motumotu, kabweriti na kufunda kwa unakaka showeru sha Yesu tembera kaweriti kapata ubatizu wa Yohani hera.

²⁶ Prisila na Akula pawampikaniririti kankuyowera kwa ugangamala mnumba ya Mlungu, wamtoliti kwawu wamfunda njira ayi ya Mlungu kwa unakaka nentu.

²⁷ Apolu pakaamuiti kugenda Akaya, walongu walii wampananiti moyu kwa kuwalemba wafundwa kulii Akaya wamyangi. Pakiziti aku, kaweziti kwa utanga wa manemu ga Mlungu,

kuwatangitira nentu walongu walii wawapatiti kuwera wajimira,

²⁸ Toziya kendereyiti kuwakanka Wayawudi paweru pakawalanguziya kwa visoweru vya Malembu Mananagala kuwera Yesu ndo Kristu.

19

Paulu kankubwera kulii Efesu

¹ Shipindi Apolu pakaweriti Korintu, Paulu kagenditi mwanja seemu za bala, kaziti Efesu kweni kawoniti wafundwa wamu.

² Kakosiiti, “hashi, pampatiti kuwera wajimira myangiti Rohu. Mnanagala?” Nawomberi wamwankula, “Ndala! Hatweni pikanira handa kwana Rohu Mnanagala.”

³ Nayomberi katakula, “Vinu mpatiti ubatizu wa ntambu gaa?” Wamwankula, “ubatizu wa Yohani.”

⁴ Nayomberi Paulu katakula, “ubatizu wa Yohani uweriti wa kulanguziya handa wantu waleka vidoda. Yohani kawagambiriti wantu wanjimiri ulii yomberi yakaweriti kakwiza pa yomberi, yaani Yesu.”

⁵ Pa kupikinira aga, wabatiziti kwa litawu lya Mtuwa Yesu.

⁶ Su, Paulu kawatulira mawoku, na Rohu Mnanagala kawasulukira. Wanja kutakula likabila luhenga na kubwera ujumbi wa Mlungu.

⁷ Woseri waweriti wantu lilongu na wawili.

⁸ Kwa shipindi sha myezi mitatu Paulu kaweriti kankugenda munumba za Mlungu, kawera na matakuliranu ga kukwegiziya nentu kuusu ufalumi wa Mlungu.

⁹ Kumbiti wamonga waweriti wakakatala, walema kujimira, wanja kuyowera vidoda kuusu njira ayi ya Mtuwa mulijojiniku lya wantu. Panu Paulu kaulekiti uganja nawomberi, kawatola pambwega wafundwa wakuwi walii, kaweriti kankuyowera nawomberi kila lishaka panumba ya masomu ga Tiranu.

¹⁰ Kendereyiti kutenda hangu kwa shipindi sha vinja viwili ata wanalushi woseri wa Asiya, Wayawudi na wantu wa maisi gamonga, waweza kupikinira shisoweru sha Mtuwa.

¹¹ Mlungu katenditi mauzauza ga kulikangasha kwa mawoku ga Paulu.

¹² Wantu waweriti wankutola shitambala na nguwu zimonga zya lihengu zyeni Paulu kaweriti kankuvala, wazijegiti kwa walweli, nawomberi waponiziwa malweri gawu na walii wawaweriti na washamshera wadoda walawa.

¹³ Wayawudi wamu yawawusiya wamshera wadoda. Wagenditi mwanja aku na aku wankujera kulitumiya litawu lya Mtuwa Yesu mweni Paulu kankumbwera.

¹⁴ Wana saba wa Sikewa na Mtambika Mkulu wa Shiyawudi, woseri watenditi hangu.

¹⁵ Kumbiti shamshera kadoda kawankula, “Nummana Yesu, nummana viraa Paulu, kumbiti mwenga mwa gaa?”

¹⁶ Shakapanu muntu ulii yakalendemeriti kawakopokera woseri kwa likakala, kawakanka likakala. Na wana awa wa Skewa watuga kulawa mnumba mlili pawawera shivula na kuwera na virona.

¹⁷ Kila muntu Efesu aku, Myawudi na muntu yakawera ndiri Myawudi, kapikaniriti kuusu shit-

watira ashi. Woseri waweriti na lyoga, walikwisa litawu lya Mtuwa Yesu.

¹⁸ Wawumini watangala walawiriti wajimira paweru vitwatira avi vyawaweriti watenda.

¹⁹ Wamonga waweriti wankutenda vitwatira vya uhawi shipindi shipititi, wajojiniriti vintola vyawu, wavilunguziya paulongolu pa woseri. Wakisiyiti galama ya vintola avi, wawona ifikira vipandi vya shuma malongu mhanu elufu.

²⁰ Toziya ayi, shisoweru sha Mtuwa shendereya kweneya na shiwera na likakala nentu.

Ndewu aku Efesu

²¹ Pa vitwatira avi, Paulu kaamuiti kugenda Yerusalemu kwa kupitila Makedoniya na Akaya katakuliti, “Pa kusoka aku, infiruwa kuiwona Rumi viraa.”

²² Avi, kawatumiti wawili wa ntumintumi wakuwi, Timotewu na Erastu walonguleri genda Makedoniya, yomberi kalikaliti kwa katepu aku Asiya.

²³ Shipindi ashi ndo pailawiriti ndewu nkulu aku Efesu toziya ya njira ayi ya Mtuwa.

²⁴ Kuweriti na munyawa shuma yumu wamshema Demetiriu, yomberi kaweriti na lihengu lya kunyawa vinyagu vya numba ya mlungu gwa shidala yawamshema Aritemi. Lihengu ali liwayupiti wanyawa wakuwi mota ngulu.

²⁵ Demetiriu kawajojiniriti pamwera watenda lihengu awa pamwera na wamonga wawaweriti na lihengu handa ali, kawagambira, “Wanalushi,

muvimana handa shipatu shangu shilawirana na biyashala ayi.

²⁶ Vinu, muweza kupikinira na kuliwonera maweni vitwatira avi Paulu kankuvitenda, panu Efesu hera ndiri, ira viraa koseri Muasiya. Yomberi kawashawishi na kuwagalambula wantu wajumiri handa wamilungu walii yawanyawitwi na wantu milungu ndiri ata shididini.

²⁷ Su iwezekana kuwera biyashara yetu iweri na litawu lidoda. Hangu hera ndiri, kumbiti shitwatira ashi shiweza kuitenda numba ya mlungu Aritemi iweri shintu ndiri sha mana. Shakapanu nzyumi zakuwi ayu Asiya na pasipanu poseri ntambu yawamguwira, Hayiperi.”

²⁸ Pawapikiniriti aga, waweriti na maya, wayanja kubotanga umatu, “Mkulu ndo Aritemi gwa Efesu!”

²⁹ Kaya yoseri imema fuju. Wawavamiya Gayu na Alisitariku, wenikaya wa Makedoniya, weni waweriti wanamwanja wayaguwi Paulu, watuga nawomberi mpaka kumdamu gwa madingu.

³⁰ Paulu mweni kafiriti kushigendera shipinga sha wantu awa, kumbiti waumini walii wamleweleriti.

³¹ Wakulu wa sirikali wamonga wa aku kumkoa wa Asiya, wawaweriti maganja wakuwi, wamjegiriti Paulu ujumbi wankumluwa nakalitula muatali kwa kugenda kweni kumdamu gwa madingu.

³² Shipindi shilii, wantu wamu waweriti pawabota hangu na wamonga vilii. Wantu wawuwa wavimaniti ndiri iwera ashi wawera aku.

³³ Toziya Wayawudi wamtenda Alekizanda kalawiri kulongolu, wamu wa wantu mushipinga shilii walisheriti kuwera ndo mweni. Su, Alekizanda kawapungiriti wantu kwa liwoku pakafira kujiteteya paulongolu pa shipinga sha wantu walii.

³⁴ Kumbiti pawavimaniti weri yomberi ndo Myawudi, woseri kwa liziwu limu washowangana, “Mkulu ndo Aritemi gwa Efesu!” Wendereya kushowangana showangana hangu kwa shipindi sha masaa mawili.

³⁵ Upelero kalani gwa lushi kafawuliti kuwanyamaziya, kawagambira, “Wanalushi wa Efesu, kila muntu kavimana handa kaya ayi ya Efesu ndo mlolera gwa numba ya mlungu gwa shidala Aritemi na mlolera gwa shinyagu shilii shashiguwiti kulawa kumpindi.

³⁶ Kwahera yakaweza kulema shitwatira ashi. Hangu su, munyamali, namtenda shoseri pota hepera.

³⁷ Muwashema wantu awa panu tembera wayigilanga ndiri numba ya mlungu ama kumwigilanga mlungu gwetu gwa shidala.

³⁸ Handa, Demetiriu na watenda lihengu wayaguwi wawera na masitaka gawu kuusu wantu awa, pana mahakama na wakulu wa mikoni, waweza kusitakiana aku.

³⁹ Handa pamuwera na visoweru vyamonga, vyaviwagaziya, muvijegi pashiyotera motu yafafiruwa.

⁴⁰ Toziya tuweza kusitakiwa kwa kujega ndewu kulawirana na vituku vya lelu. Ndewu ayi kwahera toziya ya nakaka na metusindi kulaviya

toziya za nyanyi za ndewu ayi.”

⁴¹ Pakatakuliti aga, kakumaliriti kuliwona.

20

Kulawa Makedoniya kugenda Akaya

¹ Payiperiti ndewu ilii Paulu kawashemiti pamwera waumini walii, kawagambira visoweru vya kawayupa moyu. Shakapanu kawagambira kwahere, kagenda Makedoniya.

² Kapitiririti Seemu zya isi zilii kankuwayupa wantu moyu kwa visoweru vitangala. Shakapanu kasokiti Akaya.

³ Kweni katamiti kwa myezi mitatu. Pakaweriti kankulitanda kugenda Siriya, kayambuliti handa Wayawudi waweriti wankumtendera mpangu mdoda, hangu kaamuwiti kuwuya kwa kupitira Makedoniya

⁴ Sopata, mwana gwa Piru, kulawa Beroya, wagentiti pamwera nayomberi, viraa Alisitariku na Sekundi kulawa Tesaloniki, Gayu kulawa Deribi, Timotewu, Tukiku na Tirofimu, kulawa mkowa gwa Asiya, na Timotewu

⁵ Awa watulonguliti na kutuhepera Trowa kulii.

⁶ Tukweniti meli kulawa Filipi payipititi sikukuwi ya Mabumunda gankali kulekera simika, na pa mashaka mhanu shakapanu tuliwoniti pamwera Trowa kulii. Aku tulikaliti kwa shipindi sha lijuma limu.

Paulu katyangiririti Trowa mala ya upeleru

⁷ Jumamosi pashimii tuliwoniti tumegi libumunda. Toziya Paulu kafiriti kuwuka shirawu

yakuwi, kawabweliriti wantu na kwendeleya kuyowera nawomberi mpaka pashiru pa ligonu.

⁸ Vikoloboyi vivuwa viweriti viyaka mmpindi mushindambi Mshumba pawaweriti wankuliwona.

⁹ Mndemba yumu litawu lyakuwi Eutuku kaweriti kalivaga palidilisha shipindi Paulu pakaweriti kankwendereya kubwera, Eutuku kanjiti kusizira shididini shididini mpaka mbota zimpata, kapatuka pasi kulawa mgolofa ya tatu. Wamlopoziya kahowiti kala.

¹⁰ Kumbiti Paulu kasulukiti pasi, kasuntamala, kamkisikira na kulonga “Namwina lyoga mana kwana ukomu wankali mngati mwakuwi.”

¹¹ Shakapanu kakwena kayi mligolofa, kalimega libumunda, kaliya. Kendeleyiti kubwera kwa shipindi shivuwa mpaka mandawira putiputi, shakapanu kawuka.

¹² Wantu walii wamtoliti mndemba ulii ukaya pakiwa mkomu nakamu. Wapata shinyamaliru shikulu.

Kulawa Trowa kugenda Miletu

¹³ Twenga tukweniti meli tulonguliriti kugenda Asu kweni twangamtoliti Paulu. Katugambiriti tutendi ntambu ayi, mana kafiriti kwiza aku kwa kupitira isi iyuma.

¹⁴ Shipindi pakatuwoniti Asu kulii, tumkw-eniziya mmeli, tugenda Mituleni.

¹⁵ Kulawa aku tugenditi tusoka kiu shirawu yakuwi. Lishaka lya pili, tusulusiyiti nanga Samu na shirawu yakuwi tusokiti Miletu.

¹⁶ Paulu kaweriti kafira kwendeleya na mwanja kwa meli pota kuwuyira Efesu su nakakawalira

mentu aku Asiya. Kaweriti na kanongola ya kusoka Yerusalemu kwa sikukuwi ya Pentekosti handa iwezikana.

Paulu kankuwagambira kwa heri wazewi wa Efesu

¹⁷ Kulawa Miletu Paulu katumiti ujumbi Efesu, kwa wazewi wa shipinga sha yawamjimira Yesu waliwoni nayomberi.

¹⁸ Pawawuyiti kwakuwi, kawagambiriti, “Muvimana ntambu yandamiti na mwenga pashiru poseri kwanjira mulishaka lili ly kwanja pansokiti Asiya.

¹⁹ Muvimana ntambu yanumtenderiti Mtuwa kwa unanaga woseri, kwa masozi na maholu gambatiti kulawirana na mipangu ya ufyangu ya Wayawudi.

²⁰ Muvimana handa hapeni nzindi ata shididini kuwabwelera paweru na mkaya mwamwennga na kuwafundeni shoseri shakuwatangitileni.

²¹ Nuwaberiziya mwawoseri Wayawudi, viraa na wantu yawawera ndiri Wayawudi wamgalambukiri Mlungu na kuwera na njimiru mu Mtuwa gwetu Yesu.

²² Na vinu, mumpikinireni! Neni, payiwera nankumjimira Rohu, nunkugenda Yerusalemu pota kuvimana yagafira kumpata aku.

²³ Shanushimana hera ndo handa Rohu Mnana-gala kankunanguziya pakati pa kila lushi handa shifungu na ntabiku ndo vyanguhepera.

²⁴ Kumbiti, nankuukwisa ukomu wangu kuwera shintu nentu kwaneni mladi hera malili untumintumi wangu na lihengu lili lyakanupiti

Mtuwa Yesu nulitendi, yani nankuziyi Shisoweru Shiwagira sha manemu ga Mlungu.

²⁵ “Mbita muwamu mweni woseri pabwera ufalumi wa Mlungu. Na vinu, nuvimana kwahera ata yumu gwenu hakamoni kayi.

²⁶ Hangu, leru ayi nankuwalanguziya nakamu handa payilawira kahowa yumu gwenu, neni nahera lawama yoseri.

²⁷ Toziya hapeni nzindi ata padidini kuwabwel-erani nfiru yoseri ya Mlungu.

²⁸ Mulikali weri maweni, mshiloleri shipinga shilii sheni Rohu Mnanagala kawatula mwenga muweri walelwa wakuwi. Mushiloli shipinga sha wantu yawamjimira Yesu, Mlungu yakashiheriti kwa mwazi gwa mwana gwakuwi.

²⁹ Nuvimana handa pambuka kala neni wamaminyi wakalipa hawawingilirani, na hapeni waweri na lusungu kwa shipinga ashi.

³⁰ Ata kulawa muwamu mwenu hawalawili wantu weni hantakuli vitwatira vya kupyota su kuwahowiziya wantu na kuwatenda wawafati womberi hera.

³¹ Hangu muweri masu pamliholo handa kwa shipindi sha vinja vitatu, pashiru na paliwala ndoka ndiri kumubera kila yumu gwenu kwa masozi.

³² “Vinu nankuwatula mumawoku ga Mlungu, kwa shisoweru sha manemu gakuwi, ndosheni shiweza kuwanyawa mwenga na kuwapanana uhala pamuhera nawomberi woseri yawapun- gitwi.

³³ Neni nfirandiri ata mala yimu shuma, wala zaabu, wala nguwu za muntu yoseri.

³⁴ Muvimana maweni handa ntenda lihengu kwa mawoku gangu namweni su mbati shakuwatanga na sha namweni.

³⁵ Namweri nankuwayupani mashaka goseri mfanu handa kwa kutenda lihengu shiasi ashi tufiruwa kuwatanga walii wahera likakala patuli-hola visoweru vya Mtuwa Yesu mweni, ‘Mbaka nentu kulavia kuliku kuyanga.’ ”

³⁶ Pa katakuliti kala aga, Paulu kasuntamaliti pamuhera nawomberi woseri, kamluwa Mlungu.

³⁷ Woseri waweriti wankulira, na kumgambira Paulu kwahere kwa kumkisikira na kumunonera.

³⁸ Shawaweriti na maholu nashu nentu shiweriti showeru shakashitakuliti handa hapeni wamoni kayi. Su, wampeleka mpaka kumeli.

21

Paulu kankugenda Yerusalemu

¹ Patumaliliti kumgambira kwaheri, tukweniti meli tugenda mpaka kosi. Shirawu yakuwi tusokiti Rodi, na kulawa aku tugenditi patara.

² Aku, tuwoniti meli yaiweriti yankugenda Foiniki, hangu tukweniti, tugenda mwanja.

³ Patusokiti kala pahala peni tuweziti kuwona kupiru, tupitiriti uwega wakuwi wa kushana tugenda Siriya. Tupumliriti mulushi lwa Tiru peni meli ilii iweriti wankusulusiya visanka vyakuwi.

⁴ Tuwoniti waumini wamu aku, na tulivaga pamwera nawomberi kwa lijuma limu. Kwa likakala lya Rohu, wamgambira Paulu kotukugenda Yerusalemu.

⁵ Kumbiti shipindi shetu pashiperiti tuwukiti woseri pamuhera na wadala na wana wawu

watupelekiti mpaka kunja ya lushi. Patusokiti kumbwani, twawoseri tusundamaliti na tumluwa Mlungu.

⁶ Shakapanu patulongiti kwaheri, twenga tukwena meli, nawomberi wawuya ukaya kwawu.

⁷ Twenga twendereyiti na mwanja gwetu kulawa Tiru tusoka Tolemaisi kweni tuwalamsiya wawumini, tulikaliti nawomberi lishaka limu.

⁸ Shirawu yakuwi tuwukiti na tusoka Kaisariya. Aku tulikaliti ukaya kwa Mwinjilisti Filipi yomberi kaweriti yumu gwa walii saba wawasyaguliti kutanga Yerusalemu kulii.

⁹ Kaweriti na wahinga wamsheshi weni waweriti na shipaji sha kutakulira ujumbi wa Mlungu.

¹⁰ Pawalikaliti aku mashaka ng'o, mbuyi yumu wamshema Agabu kiziti kulawa Yudeya.

¹¹ Katuyiziriti, katola Mkanda gwa Paulu, kalitawa mumawoku na mumagulu Kalonga, "Rohu Mnanagala katakula hangu, 'Wayawudi Yerusalemu wamtawi ntambu ayi muntu kana mkanda agu na wantu wa maisi wamkamli.' "

¹² Patupikiniriti aga, twenga na wantu wamonga walii wawaweriti panu tumluwiti Paulu kotukugenda Yerusalemu.

¹³ Kumbiti Paulu kankuliti, "Mfira kutenda shishi? Mfira kugumega moyu gwangu kwa masozi? Neni nwera kala hera ndiri kutatilwa mnumba kulii Yerusalemu, ila ata kuhowa kwajili ya Mtuwa Yesu."

¹⁴ Patusinditi kumuzyangazyanga tunyamala, tulonga hera, "Shakafira Mtuwa shitendeki!"

¹⁵ Pawatamiti palii kwa katepu, tuyopiti visanka vyetu, twendereyiti na mwanja kugenda

Yerusalemu.

¹⁶ Wamu wa wafundwa walii wa Kaisariya wagenditi pamuhera natwenga, watujega ukaya kwa Mnasoni yomberi tuweriti twankugenda kulikala nayomberi kwa katepu. Mnasoni kaweriti mwenikaya gwa kupiru na kaweriti muwumini gwa mashaka gavuwa.

Paulu kankugenda kumlamsiya Yakobu

¹⁷ Patuyingiriti Yerusalemu, walongu wawu-mini watuyangiti weri nentu.

¹⁸ Shirawu yakuwi Paulu kagenditi pamwera natwenga kumlamusiya Yakobu, na wazewi na shipinga sha wantu wawamjimira Yesu Kristu waweriti viraa.

¹⁹ Pawamlamsiyiti kala, Paulu kawayupiti shisoweru kamili kuusu goseri Mlungu gakaweriti kagatenda pakati pa wantu wa maisi kwa njira ya lihengu lyakuwi.

²⁰ Pawapikiniriti aga, wamkwisa Mlungu. Shakapanu kamgambira Paulu, “Mlongu, guweza kuwona handa kwana Wayawudi maelufu weni vinu wawera wajimira na woseri awa wagatenda weri malagaliru.

²¹ Wapata visoweru vyakuwi handa guweriti gwanguwafunda Wayawudi yawalikala muwamu mwa wantu wa maisi gamonga nawagashera ndiri malagaliru ga Musa, kotukuwayigiziya jandu wananguta wawu na kotukuzifata mila za Wayawudi.

²² Nakaka wapikinira handa kasoka kala panu. Tutendi hashi, shakapanu?

²³ Su, gutendi handa ntambu yatukugambiziy-iti. Twa panu wantu msheshi weni watula nazili.

²⁴ Gwingiri pamuhera na womberi, gulipungi pamuhera na womberi na gulipi na shyasi shashiwusika kwa womberi shakapanu wamogi viri zawu. Su kila muntu hakavimani kuwera visoweru vyoseri vilii vyawagambiritwi kuusu gwenga vyahera mana, kumbiti gwenga gumweni gwendereya weri na kugajimira malagiliru ga Musa.

²⁵ Kuusu wantu walii wa maisi gamonga wantu yawamjimira Yesu, tuwajegera kala luhamba twankuwagambira vitwatira vyatuamuwiti, waleki kuliya shoseri shawatambikiriti kwa milungu, nawalanda mwazi ama nawaliya vinofu vya shigongolu yawaminduwitwi na waleki uhumba.”

²⁶ Su lishaka lyalifatiti Paulu kawatoliti wantu walii na kalipunga pamuhera nawu. Shakapanu kingira Mnumba nkulu ya Mlungu, pakabwera visoweru vya upeleru wa mashaka ga kulipunga na tambiku meitendwi kwa kila muntu.

Paulu kankutulwa mlikakala munumba ngulu ya kuluwira Mlungu

²⁷ Shipindi mashaka saba aga pagiziti kupera, Wayawudi waweriti walawa pamkoa gwa Asiya wamwoniti Paulu Mnumba nkulu ya kumluwa Mlungu. Su, wasonguziya maya mushipinga shoseri sha wantu, wamkamula Paulu.

²⁸ “Wanaisi wa Israeli, wabotanga Mtutangi! Ayu ndomweni ulii muntu yakawafunditi wantu kila pahala shitwatira shawashilema wantu wa Israeli, yagalema Malagaliru ga Musa na pahala

panu pananagala. Ata vinu kawayingiziya wantu wa maisi gamonga Mnumba nkulu ya Mlungu na kupatula uhumba pahala panu pananagala.”

²⁹ Toziya ya kutakula hangu ndo kuwera waweriti wamwona Tirofimu, mwenikaya gwa Efesu, kaweriti pamuhera na Paulu mlushi, womberi walisheriti kuwera Paulu kaweriti kamwingiziya Mnumba nkulu ya Mlungu.

³⁰ Lushi loseri lwingira ndewu, wantu wiza kulawa wega zoseri, wamlaviyiti Paulu kunja Kunumba nkulu ya Mlungu, na palaa panu milyangu itatwa ya Numba nkulu ya Mlungu.

³¹ Waweriti kala kumlaga kumbiti visoweru vimwizira mkulu gwa wanjagila wa shiroma kuwera Yerusalemu yoseri iweriti imema ndewu.

³² Kamu kamu mkulu gwa njagira kawatola wanjagila na mkulu gwa wanjagila, kashigendera shipinga sha wantu. Nawomberi pawamwoniti mkulu gwa njagira na wanjagila, waleka kumkoma Paulu.

³³ Mkulu gwa jeshi kamgenderiti Paulu, kambata na kuamuwa wantawi minyololu mushimba. Shakapanu kawakosiiti, “Ndo muntu gaa ayu, na katenda shishi?”

³⁴ Wamonga mshipinga sha wantu shilii waweriti wankubwera shintu ashi na wamonga shintu shilii. Toziya ya ndewu ayi. Mkulu gwa wanjagila kapofola kulimana shawuli kamili. Hangu, kaamuwiti wantu wakuwi wamjegi Paulu kuliboma.

³⁵ Paulu pakasokiti palukweneru, wanjagila wampapiti toziya ya ndewu ya wantu.

³⁶ Toziya wantu mushipinga shikulu wamfatiti pawabotanga, “gumlagiri patali!”

Paulu kankulitakuliziya

³⁷ Pawaweriti wankumwingiziya muboma, Paulu kamluwiti mkulu gwa wajengeni kalonga, “Weza kutakula shintu?” Mkulu gwa njagira ulii kamwankula, “Hashi, gushimana shigiriki?”

³⁸ “Kwani gwenga ndo ulii Mmisri ulii mashana hera kayanjishiti ungonda na kawalonguziya majahili elufu msheshi mpaka kushiwala?”

³⁹ Paulu kankula, “Neni ndo Myawudi, mwiwuka gwa Tarisu pa Kilikiya, neni ndo mwiwuka gwa lushi lwalumanikana. Shondi nukuluwa, gunekeziyi ntakuli na wantu.”

⁴⁰ Mkulu ulii gwa wanjagila kamjimira. Hangu Paulu kagolokiti panani pa lukweneru, kawapungira mawoku wantu walii, na pawalikaliti jiii, kanja kuyowera nawomberi kwa Shiebraniya.

22

¹ “Mwawalongu wangu na ashina tati, mpikinira vinu panalitakulura paulongolu penu!”

² Pawapikiniriti pakayowera nawomberi kwa Shiebraniya wongera kutama jii kuliku shipindi shipititi na Paweru kendereya kulonga.

³ “Neni ndo Myawudi, mwiwuka gwa Tarisu Mukilikiya. Kumbiti neleritwi palaa panu palushi lya Yerusalemu pasi ya ukufunzi Gamalieli. Mfunditwi kufata kwa ugangamala malagaliru ga wazewi wetu. Nuliraviyiti kwa moyu goseri kwa Mlungu kuwera mwenga ntambu ya muwera leru.

⁴ Nuwatesiti ata kuwalaga wantu walii wawafatiti njira ayi. Nuwakamliti wapalu kwa wadala na kuwatatira mshibetubetu.

⁵ Mtambika Mkulu na shipinga shoseri sha wazewi waweza kushilanguziya shitwatira ashi. Kulawa kwawu mwankiti luhamba yawalembiti walongu walii Wayawudi yawaweriti aku Dameski. Ng'enditi Dameski su nuwakamuli wantu awa na kuwajega watatirwa mpaka Yerusalemu su wapananwi azabu.

Paulu kankuyowera kuusu kulopuziwa kwakuwi

⁶ “Su, panweriti mnjira pakwegera kuyingira Dameski, ipata saa sita paliwala, uweru ukulu ulawa kumpindi ulawira vumu uwalira wega zoseri.

⁷ Panu nguwiti pasi, mbikanira liziwu ling'ambira, ‘Sauli, Sauli! Kwa shishi gundesana?’

⁸ Neni ngosiiti, ‘Gani gwenga, Mtuwa?’ Nayomberi kang'ambira. ‘Neni na Yesu gwa Nazareti ndo yomberi yaguntesa.’

⁹ Wayangu walii wawoniti uweru ulii kumbiti wapikinira ndiri liziwu lya ulii yakayoweriti nani.

¹⁰ Ngosiya, ‘Ndendi shishi Mtuwa?’ Na Mtuwa kanangula, ‘Gugoloki, gugendi Dameski na aku hawakugambiri vyoseri vyeni Mlungu wakupan-gira kutenda.’

¹¹ Kulawirana na uweru ukalipa mwezandiri kuwona na hangu iwabidi wayangu walii kunongoziya kwa kung'ola liwoku mpaka nsoka Dameski

¹² “Aku kuweriti na muntu yumu yawamshema Ananiya, muntu mguwira Mlungu, mweni kujimira malagaliru getu na yawamupanana ligoya nentu kulongolu kwa Wayawudi yawaweriti walikala Dameski.

¹³ Yomberi kiziti kunola, kagoloka pakwegera naneni, kalonga, ‘Mlongu Sauli! Guwoni kayi.’ Palaa pali kawona kayi, numulola.

¹⁴ Shakapanu Ananiya kalonga, ‘Mlungu gwa wambuyi wetu kakusyagula gwenga gupati kuvimana mafiliru gakuwi na kumlola ntumintumi gwakuwi muheri na kumpikinira mweni pakayowera.

¹⁵ Kwa mana hauweri upitawu kwa wantu woseri pawawagambira galii gwagagawoniti na kugapikanira.

¹⁶ Vinu su, ga shishi kushelewa nentu? Gugoloki, gubatizwi na kuwusilirwa vidoda vyaku kwa kuluwa litawu lyakuwi.’

Paulu kashemwa kuwabwelera wantu wa maisi

¹⁷ “Su, muyiti Yerusalemu na panweriti nankumluwa Mlungu munumba nkulu moniti mawonu.

¹⁸ Numwoniti Mtuwa pakang’ambira, ‘Guwuki Yerusalemu kanongola kwa mana wantu wa panu hapeni wawujimiri upitawu waku kuusu neni.’

¹⁹ ‘Mtuwa’ neni numwankula, ‘wavimana pota kufifa handa neni ndo ulii yakaweriti kankupitapita munumba za Mlungu na kuwabata na kuwakoma walii yawaweriti wankujimira.

²⁰ Na handa shipindi pitawu gwaku Stefanu pawamlagiti, namweni neni nweriti pali panjim-

ilianiti na shitwatira ashi na kugalolera makoti ga walii yawaweriti wankumlaga.’

²¹ Mtuwa kang'ambira, ‘Gugendi, nukutumi patali kwa isi za Wayawudi ndiri.’ ”

²² Mpaka panu, wantu walii waweriti wankumpikinira, kumbiti pandakuliti visoweru avi, wayanjiti kutakula kwa liziwu likulu, “Guwusiyi Pasi panu muntu gwa ntambu ayi katakiwa ndiri kulikala.”

²³ Wandereiti kubwerabwera aku na wankutikinyia makoti gawu na kusulusiya lidiku kumpindi.

²⁴ Mkulu gwa majangira kawagambiriti wantu wakuwi wamjegi Paulu mnumba ya liboma, kawagambira wawasyatangi mboku su wapati kuvimana shanzu sha Wayawudi kumtendera umatu.

²⁵ Kumbiti pawaweriti wankumtawa su wasyatangi mboku, Paulu kamkosiyiti mkulu gwa majagira yumu yakagolokiti panu, “Hashi, ndo yapafiruwa kwamwenga kumsyatanga mboku mwanalushi gwa Rumi pambeli hakenitozwi?”

²⁶ Mkulu gwa njagira ulii pakapikaniriti aga, kamyupiti shisoweru mkulu gwa njagira kalonga, “Gufira gutendi shishi? Muntu ayu ndo mwanalushi gwa Rumi!”

²⁷ Mkulu gwa njagira kamgendiriti Paulu kamgambira, “Gung'ambiri, hashi gwenga ndo mwanalushi gwa Rumi?”

Paulu kamwankula “nyina,”

²⁸ Mkulu gwa njagira kalonga, “Naneni nwera mwanalushi gwa Rumi kwa kulipira shiyasi shikulu.” Paulu kalonga,

“Kumbiti neni na mwanalushi gwa Rumi kwa kwiwuka.”

²⁹ Wantu walii weni waweriti kala kumlolera Paulu wawukiti saa iraa ilii. Ata mkulu gwa njagira ulii katiriti pakavimaniti handa Paulu ndo mwanalushi gwa Rumi na handa kaweriti kamtawalira kala minyololu.

Paulu palongolu pashizyungu

³⁰ Shirawu yakuwi, mkulu gwa njagira kafir-iti kuvimana masitaka geni Wayawudi waweriti wamsitaki Paulu. Hangu, kamyopoliti Paulu minyololu, kaamuwa watambika wakulu, na shizyungu shoseri waliwoni. Shakapanu kamjegiti Paulu, kamgolosiya paulongolu pa shizyungu.

23

¹ Paulu kawalola ndii wanashizyungu walii, shakapanu kanja kutakula, “Mwalongu wangu, mpaka leri nweriti nankulikala na nferu iherepa paulongolu pa Mlungu.”

² Panu Mtambika Mkulu Ananiya kawahimiziya walii yawaweriti wagoloka pakwegera na Paulu wamwakuli mumlomu.

³ Su, Paulu kangambira, “Mlungu mweni hakakuwakuli mbalawandi gwenga handa shibambaza shawapakaziiti shokaa! Guwera hashi, kulikala panu su guntozi shikamalagaliru na aku gumweni gwenga gugamega malagaliru kwa kuhimiziya wang'omi!”

⁴ Wantu wawaweriti wagoloka palii wamgambira Paulu, “Gumwigira mtambika mkulu gwa numba ya Mlungu!”

⁵ Paulu kankula, “Walonga wangu, nuvimana ndiri handa yomberi ndo Mtambika Mkulu. Mana Malembu mananagala galonga, ‘Nagumtakulira vidoda mkolamlima gwa wantu waku.’”

⁶ Shipindi ashi Paulu kalimaniti kala handa seemu yimu ya wanashizyungu walii iweriti ndo Masadukayu na yimonga Mafalisayu. Su, katakula kwa liziwu likulu paulongolu pa shizyungu, “Walongu wangu, neni ndo Mfalisayu, mwana gwa Mfarisayu. Neni wanjega kushizyungu toziya nulitumbira handa wahowiti hawazyuki.”

⁷ Pakatakuliti kala aga, ndewu ikalipa ilawiriti pakati pa Mafalisayu na Masadukayu na shipinga shipalanganika.

⁸ Shanziru sheni Shiweriti ashi, Masadukayu wakolera handa wahowiti wazyuki ndiri, kwa-hera wantumintumi wa kumpindi, na rohu zyeni kwahera. Kumbiti Mafalisayu wajimira goseri aga matatu.

⁹ Umatu uyongerekiti na wamonga wa wafunda wa Malagaliru ga shipinga sha Mafalisayu wag-olokiti na kulavia malalamiku gawu kwa likakala, “Hatweniwoni shoseri shilii shikondola pakati pa muntu ayu, pamonga iwera handa rohu ama ntumintumi gwa kumpindi kuyowera na yomberi.”

¹⁰ Ndeu iweriti nkulu ata mkulu gwa wanjagila katira handa Paulu mewampapulangi vipandivipandi. Hangu, kawahimiziyiti wanjagila wakuwi kwingira pakati paa shipinga shilii, wamlaviyi Paulu na kumwuziya mngati mliboma.

11 Pashiru pafatiti, Mtuwa kagolokiti pakwegera na Paulu, kamgambira, “Guliyupi moyu! Gumbitawulira panu Yerusalemu, hagutendi ntambu irayi ayi mlushi lwa Rumi.”

Wayawudi wankutenda mpangu gwa kumlaga Paulu

12 Pawushiiti, Wayawudi watenditi waliwoni kwa bada. Waliyupa shiapu, “Hapeni tuliya wala kulanda mpaka patuweri kala tumlagi Paulu.”

13 Wantu nentu ya malongu msheshi ndo yawatenditi mpangu gwa kutenda hangu.

14 Su wagenditi kwa Mtambika Mkulu na wazewi, walonga, “Twenga tulilapira handa hapeni tuliya shoseri kwa milomu yetu mpaka patumlaga Paulu.

15 Vinu su, mwenga pamwera na shizyungu guwatumi wajumbi kwa mkulu gwa majengeni su wamjegi Paulu kwamwenga pamlipayira handa mfira kuwayupa shisoweru shiherepa nentu kuusu yomberi. Tuweriti ndiri kala kumlaga ata pamberi pa kusoka panu.”

16 Kumbiti mwana gwa mlongu gwakuwi Paulu kapikiniriti kuusu mpangu agu, hangu kagenda mngati mwa boma kamgambira Paulu kuusu mpangu agu.

17 Panu Paulu kamshema yumu gwa wanjagila, kamgambira, “Gumtoli mndemba ayu kwa mkulu gwa wanjagila, kwana shintu sha kukugambira.”

18 Mnjagira kamtola mndemba ayu, kumlonguziye mpaka kwa mkulu gwa wanjagila, kalonga, “Mtatilwa ulii Paulu kanshema kanduwa

numjegi mntemba ayu kwaku toziya kana shitwatira sha kukugambira.”

¹⁹ Mkulu gwa wanjagila kamkoliti liwoku mndemba ayu kamjega pahala pagweka, kamkosiya, “Gwana shishi sha kung'ambira?”

²⁰ Yemberi kalonga, “Wayawudi waligambirana wakuluwi numjegi Paulu Pashizyungu wankuli-payira handa shizyungu shifira kupata visoweru avi kamili nentu kuusu yomberi.

²¹ Kumbiti gwenga nagujimira, toziya wantu wavuwa nentu ya malongu msheshi walitanda kala kumkamula, walitatira weni mushirapu kuwera hapeni waliyi ama kulanda mpaka wamlagi huti Paulu. Vinu wakala pawahepera lagilu lyaku”

²² Mkulu gwa wanjagila kalonga, gugendi zaku kotukumgambira muntu yoseri handa gunjegera visoweru avi.

Paulu wankunjega kwa mkulu gwa mkowa

²³ Su, mkulu gwa jeshi kawashemiti wanjagila wawili kawagambira, “Muwatandi kala wanjagila miya mbili, wakwena falasi malongu saba na wanjagila miya mbili yawawera na migoha, wagendi Kaisariya, muweri kala kuwuka pamberi pa saa tatu pashiru.

²⁴ Mtandi falasi wamu kwajili ya Paulu, wamjegiti Salama kwa Felisi, mkulu gwa mkowa.”

²⁵ Shakapanu mkulu ayu gwa shenta kalembiti hangu luhamba,

²⁶ “Neni Klawudi Lusiya nunkukulembera gwenga mtuwa Felisi, mkulu gwa mkowa. Nukulamsiya!

27 ‘Wayawudi wamkamuliti muntu ayu na sambira wamlagi mewang’ambiriti ndiri handa yomberi ndo mwanalushi gwa Rumi na hangu ng’enda pamuhera na wanjagila numlopoziya.

28 Numjegiti panlogolu pa shizyungu shawu shikulu nfira kuvimana shanziru sha masitaka gawu.

29 Nyambuliti handa masitaka geni gahusu lukakatala lwa seemu zimu zya malagaliru gawu na hangu monandiri handa katenda shoseri shifuruwa wamlagi ama wamtatiri mshibetubetu.

30 Pawang’ambiriti handa Wayawudi waweriti watenda mpangu gwa kumlaga, amuwiti kumjega kwaku, nuwagambira wasitaki wakuwi wajegi mashitaka gawu kulongolu kwaku.”

31 Su, wanjagila awa wamtoliti Paulu handa ntambu yawawalagaliriti, wamjega pashiru palii mpaka Antipatiri.

32 Shirawu yakuwi wanjagila wa magulu wawuyiti kuliboma, wawaleka wanjagila walii wawakwena falasi wandereyiti na mwanja pamwera na Paulu.

33 Pawasokiti Kaisariya wamupiti mkulu gwa mkowa su luhamba na kumtula Paulu pasi pa ukolamlima wakuwi.

34 Felisi pakabetuliti luhamba alu kawakositi Paulu kalawa kumkoa gaa. Pawamgambiriti handa kaweriti kalawa kumkoa gwa Kilikiya.

35 Kalonga, “hampikiniri lisitaka lyaku pawasoka kala wasitaki waku.” Shakapanu kaamuwa Paulu wamloleri pamdamu gwa Herodi.

24

Wayawudi wankumsitaki Paulu

¹ Pa mashaka mhanu, mtambika mkulu gwa numba ya Mlungu Ananiya kingiriti Kaisariya pamwera na wazewi wamu na wakili yumu gwa malagaliru yawamshema Teritulu. Wamgendiriti mkulu wa mkowa ulii wamgambira mashitaka gawu kuusu Paulu.

² Paulu wamshemiti, na Teritulu kamlavilira mashitaka hangu,

“Mtuwa Felisi, ulonguziya waku uherepa ujege ponga nkulu na kwa ulolera waku vitwatira vivuwa vitulwa weri toziya ya isi yetu.

³ Shipindi shoseri na pahala poseri, kwa ntambu zoseri, mtuwa Felisi, tuvyanka vitwatira vyoseri avi kwa mayagashii gavuwa.

⁴ Kumbiti, bila kuhowiziya shipindi shaku nentu, tukuluwa kwa viheri vyaku, guyipikiniri isi yetu.

⁵ Tuyambula handa muntu ayu ndo mbaya nentu. Yomberi katenda ndewu pakati pa Wayawudi kila pahala pasi panu na viraa ndo mlongoziya gwa shama shilii sha Wanazareti.

⁶ Kayi kajeriti kuyihalibisiya numba nkulu ya kumluwira Mlungu, natwenga tumkamliti. Tufiriti kumtoza kugenderana na malagaliru getu twaweni.

⁷ Kumbiti Lusiya, mkulu gwa majengeni, kingiriti pakati, kamtoliti kwa likakala kulawa mma-woku getu.

⁸ Handa pagumgambira msitaki gwakuwi kiza kulongolu kwaku, Handa pagumkosiya gumweni

guweza kuvimana vitwatira vyoseri avi vyatum-sitakiti kwa vyeni.”

⁹ Na Wayawudi wajimira shisoweru sha ma-sitaka aga pawatakula handa goseri aga gaweriti nakaka.

Paulu kankujiteteya paulongulu ya Felisi

¹⁰ Su, mkulu gwa mkowa kamlekiziiti Paulu katakuli. Nayomberi Paulu kalonga,

“Nemelera kujiteteya paulongolu paku panuvi-mana handa guwera mtoza gwa maisi aga kwa vinja vivuwa.

¹¹ Guweza kujiakishiya handa nentu ndiri ya mashaka ligumba na mawili hera gapita kwanjira pang'enditi kuguwira Yerusalemu.

¹² Wayawudi wamona ndiri panalitakuziyana na muntu yoseri wamona ndiri panuwasongiziya wantu mnumba nkulu ya Mlungu, pota munumba zya Milungu yawu. Pota pahala pingi kayi poseri mlushi alu.

¹³ Pota waweza ndili kulanguziya mashitaka wagalaviyiti kuusu neni.

¹⁴ Shanjimira paulongolu paku ndo hashi. Neni numjimira Mlungu gwa wazewi wetu pandama kugenderana na njira ilii yeni womberi way-ishema shama sha ufyangu. Njimira vitwatira vyoseri vyawalembiti muvintola vya malagaliruga Musa na muvintola vya wambuyi.

¹⁵ Neni nulitumbira Mlungu, na womberi wal-itumbira ula vira, handa wantu yawamfiriziya Mlungu na wantu yawamfiriziya ndiri Mlungu, hawazyuki.

¹⁶ Hangu hangangamali mashaka goseri kuwera na nfiru heri paulongolu pa Mlungu na palongolu pa wantu.

¹⁷ “Pantamiti kutali kwa vinja vyamaha, mbuyiti Yerusalemu su kuwajegera wantu wa lushi lwangu utanga na kulaviya tambiku.

¹⁸ Shipindi neni paweriti nankutenda aga su womberi wamoniti neni Mnumba nkulu ya Mlungu, nweriti ntenditi kala vitwatira vya kulipunga. Panweriti ndiri na lipinga lya wantu ama ndewu yoseri.

¹⁹ Kumbiti kuweriti na Wayawudi wamonga kulawa kumkoa gwa Asiya, hawa watakiwa kuwera panu paulongolu pakuwi na kulavia masitaka gawu handa wana shoseri sha kunsitakira.

²⁰ Ama, guwaleki awa wawawera panu watakuli likosa lyawaliwoniti kwaneni shipindi pang'olukiti paulongolu pashizyungu shawu shikulu,

²¹ payiweri hera visoweru avi vyantakuliti pang'olukiti paulongulu pawu, ‘Mlungu kantozi ulaleru toziya ya kukolera handa wahowiti hawazyukisiwi.’ ”

²² Panu, Felisi, yomberi mweni kaweriti kayimana njira ayi weri, kahayilishiti kesi ayi. Kawagambira, “Navinu hantozi kesi ayi shipindi Lusiya, mkulu gwa wanjagila, pakiza panu.”

²³ Shakapanu kamwimiziya mkulu gwa wanjagila kamtuli Paulu mshibetubetu, kumbiti kawereri na ulekiziwu shiyasi na waganja wakuwi kotukuwabera pawamupanana shakafira.

Paulu paulongolu pa Felisi na Drusila

²⁴ Pa mashaka madidini, Felisi kiziti pamwera na mdala gwakuwi Drusila yomberi kiweriti Myawudi. Kaamuiti Paulu wamjegi, kampikanira pakayowera kuusu kumjimira Yesu Kristu.

²⁵ Kumbiti shipindi Paulu pakanjiti kuyowera kuusu shashimfiriziya Mlungu, kuusu kulikolamlima na kuusu lishaka ya kutoza lyaliyiza. Felisi katiriti na kulonga, “Vinu guweza kugenda, hanukushemi kayi pampata lupenyu.”

²⁶ Shipindi shirashi kaweriti kankulitumba handa Paulu kangamupiti shuma. Toziya ayi kamshemiti Paulu mala kwa mala na kuyowera nayu.

²⁷ Pa vinja miwili avi, Porikiu Festu katoliti lupenyu lwa Felisi, kaweri mkulu gwa mkowa. Toziya kafiriti kulijegelera kwa Wayawudi, Felisi kamlekiti Paulu mshibetubetu.

25

Paulu katola shibali sha kugenda kulongolu Kaisari

¹ Pa mashaka matatu kwingira kumkoa, Festu kalawiti kaisariya kagenda Yerusalemu.

² Watambika wakulu pamwera na walongoziya wa Shiyawudi wampiti shisoweru kuusu mashitaka gakaweriti naga Paulu. Wamluwiti Festu.

³ Kawatenderi shitwatira shiheri kwa kumjega Paulu Yerusalemu. Waweriti watenda mpangu wamlagi pakawera mnjira.

⁴ Kumbiti Festu kankula “Paulu hakasigali mshibetubetu kulii Kaisariya na neni hang'endi aku ulavinu.

5 Muwaleki walongu wenu wagendi haku pamwera naneni wagalavii mashitaka gawu kuusu yomberi handa katenda shoseri shidoda.”

6 Festu katamiti nawu kwa shipindi sha mashaka msheshi ama ligumba, shakapanu kawuya Kaisariya. Shirawu yakuwi kalikala pa kutozera, kaamuwa Paulu wamjegi pashizyungu.

7 Shipindi Paulu pakiziti, Wayawudi waweriti walawa Yerusalemu wamzyengikiti wanjiti kulaviya masitaka gawuwa geni waweziti ndiri kugalanguziya.

8 Kwa kujiteteya, Paulu katakuliti, “Neni ndenda ndiri likosa lyoseri kuusu Malagaliru ga Wayawudi, pota kuusu numba nkulu ya kumluwa Mlungu, pota kumhusu Kaisari.”

9 Festu kafiriti kulijegelera kwa Wayawudi na hangu kamkosiya Paulu, “Hashi, gufira ng'endi Yerusalemu na aku wakakutozi kulongolu kwaneni kuusu masitaka aga?”

10 Paulu kankula, “Nankugoloka palongolu pa shizyungu sha Kaisari, na palaa panu ndo nfirmuwa kutozwa. Handa ntambu yaguvimana mweni, nuwatendera ndiri Wayawudi vidoda vyoseri.

11 Su, payiwera neni wera na likosa lyanfirmuwa azabu ya kuhowa, nduwa ndiri mundekiziya azabu ayi. Kumbiti handa kwahera unakaka pakati pamasitaka gawalaviyiti wantu awa, kwahera yakaweza kuntula neni kwa womberi. Ng'enda kulongolu kwa Kaisari!”

12 Su, pa Festu kuyowera na washawuli wakuwi, kamgambira Paulu, “Gufira kugenda kwa Kaisari, su, gugendi kwa Kaisari.”

Paulu kulongolu kwa Agiripa na Beriniki

¹³ Pamberi pa mashaka gavuwa ndiri, Mtuwa Agiripa na Beriniki wasokiti Kaisariya su kulaviya ligoya lyawu kwa Festu.

¹⁴ Waweriti aku mashaka ng'o, Festu kamgambira mfalumi masitaka ga Paulu, "Kwana muntu yumu panu mweni Felisi kamtatiriti.

¹⁵ Pangenditi Yerusalemu watambika wakulu wa numba ya Mlungu na wazewi wa Shiyawudi wamsitakiti na kunduwa numtozi.

¹⁶ Kumbiti neni ntakuliti handa shitiba shetu ndiri Warumi kumlaviya muntu kaazibiwi pamberi pa msitakiwa hakeniliwoni na wasitaki wakuwi shinaga ubaga na kumupa lupenu lwa kujiteteya kuusu masitaka aga.

¹⁷ Su, pawasokiti panu, ngawalira ndiri, su tuliwoniti pashizyungu shirawu yakuwi, himiziya muntu ayu wamjegi.

¹⁸ Wasitaki wakuwi wagolokiti kumbiti walaviya ndiri masitaka madoda handa ntambu yanweriti nankulolera.

¹⁹ Ira hera nweriti na likakatala nentu pamwera nayomberi kuusu dini yawu na kuusu muntu yumu yawamshema Yesu yomberi kahowiti, kumbiti Paulu kankukololera handa kamkomu.

²⁰ Neni maniti ndiri shakutenda kuusu shauli ali. Su, numkosiyiti Paulu handa kafira ng'endi kushizyungu Yerusalemu kuli kwaajili ya masitaka aga.

²¹ Kumbiti Paulu kendereyiti kulongolu, kaluwa walekiziyi mshibetubetu mpaka uwamuzi wa shitwatira ashi utendwi na Kaisari hangu amuwiti katami mshibetubetu mpaka paweza

kumjega kwa Kaisari.”

²² Su, Agiripa kamgambira Festu, “Nfira kumpikinira muntu ayu neni namweni, “Hagumpikiniri shirawu.” Festu kamgambira

Paulu paulongolu pa Agiripa na Beriniki.

²³ Hangu, shirawu yakuwi, Agiripa na Beriniki wiziti kwa nemeleru pakati pamdamu gwa kuliwona waweriti walikola na wakulu wa wanjagila na walongoziya wa lushi. Festu kaamuwiti Paulu wamjegi mnumba.

²⁴ Festu kalongiti, “Mfalumi Agiripa na woseri wawaweriti panu pamwera na twenga! Panu paulongolu penu kwana muntu yomberi shipinga shoseri sha Wayawudi panu na Yerusalemu kulii wanalamikiriti pawatenda umatu handa kafiruwa kayi ndiri kuwera ukomu.

²⁵ Kumbiti neni mona handa kaweriti katenda ndiri shoseri shidoda ata kafiruwa wamupi azabu ya kumlaga. Kumbiti Paulu mweni kendeleyiti kulongolu kwa Kaisari, amuwiti wamjegi.

²⁶ Kwa uwega waneni nahera visoweru kamili vyeni weza kumlembera Kaisari kuusu yomberi. Ina mana numjega panu palongolu penu na palongolu paku mfalumi Agiripa, su pawamshunguziti kala, nwezi kuwera na shakulemba.

²⁷ Kwa mana iwezekana ndiri kumjega mtatilwa pota kukanda likosa shinaga ubaga.”

26

Paulu kankujiteteya paulongolu pa Agripa

¹ Su, Agiripa kamgambira Paulu, “Guluusiwa kujiteteya.” Panu Paulu kanyoshiti liwoku lyakuwi kujiteteya hangu.

² Mtuwa Agiripa, nuliwona nana bahati lelu kujiteteya panlongulu paku kuusu mashitaka goseri aga geni Wayawudi waweriti watakula kuusu neni.

³ Asa toziya gumweni gwenga ndo mwana malifa gwa ntambu za Wayawudi na migogolu yawu, nukuluwa su gumpikiniri kwa uhepelera.

⁴ “Wayawudi wavimana shisoweru sha makaliru gangu kwanjira uwananguta, mtambu yandamiti kwanjira kwanja pakati pa isi yangu aku Yerusalemu.

⁵ Wavimana kwa shipindi shitali, na waweza kupitawulira, handa pawafira, handa kwanjira mwanzu ndamiti handa yumu gwa shipinga shana siyasa ikalipa nentu mudini yetu, yani shipinga sha Mafalisayu.

⁶ Na vinu na panu ntozwi toziya nulitumbira kwayidi kulii kweni Mlungu kawalagiliti wambuyi wetu.

⁷ Lagilu ali ndo lira lili lyalitumbirwa na makabila lilongu na mbili lya maisi getu, wankumtendera Mlungu kwa nakaka paliwala na pashiru. Mtuwa mfalumi, Wayawudi wankunzitati toziya ya litumbiru ali!

⁸ Kwa shishi mwenga mwona tabu nentu kujimira handa Mlungu kawazyukisiyaga yawa-howiti?

⁹ Nakaka neni namweni njimiriti handa ndo lihengu lyangu kutenda vitwatira vivuwa kulirema litawu lya Yesu gwa Nazareti.

10 Shitwatira ashi ndo shantenditi aku Yerusalemu. Neni namweni mpatiti uwezu kulawa kwa Watambika wakulu, mpatiti kuwatula mushibetubetu wavua wa wantu wa Mlungu. Nawomberi pawatozitwi kuwahowiziya, ngalambuziiti simbi za kujimira.

11 Ntambu yimonga neni ng'enditi munumba za Mlungu panagalira womberi wazibiwi, naneni panjera kwa makakala wayigilangi njimiru yawu. Maya gangu gaweriti makulu nentu kwawomberi ata ng'enditi kuwatabisiya mlushi za patali.

Paulu kankulonga ntambu yakawukiti

12 “Kwa nfiru iraa ayi, ng'enditi Dameski shipindi shimu, neni nweriti na utuwa na malagiliru kulawa kwa Watambika Wakulu.

13 Mheshimiwa, shipindi panweriti mnjira, saa sita paliwala, moniti uweru mkulu kuliku wa mshenji pawuyaka kulawa kumpindi, uzyengeta neni na walii waweriti wanamwanja wayangu.

14 Twawoseri twenga tuguwiti pasi, naneni mpikanira liziwu ling'ambira kwa Shiebraniya, ‘Sauli, Sauli! Kwa shishi gundenda? Gulitenda hera handa ng’ombi yakaguma liteki fimbu ya mtuwa gwakuwi.”

15 Neni nkosiyiti, “ ‘Gwee gwa gaa Mtuwa?’ Mtuwa kankula, ‘Neni ndo Yesu mweni gwenga gwaguntabisiya.

16 Gwimuki vinu, gugoloki. Nukulawira su nukutuli nakamu guweri ntumintumi gwangu. Guwalanguziyi wantu wamonga vitwatira vyaguviwoniti lelu na vilii vyeni vyankali hanukulanguziyi.

17 Hanukulopoziyi na wantu wa Israeli na wantu wa Israeli na wantu wa maisi gamonga geni neni nukulagiliri kwawomberi.

18 Hagugatumuliziyi masu gawu na kuwatenda womberi walawi muluwindu na kwingira muwulangala, walawi mumakakala ga Shetani na wamgalambukiri Mlungu su wapati ulekiziwu wa vidoda vyawatenditi na wapati uhala pakati pawu kwa walii yawapungitwi kwa njimiru yaiwera kwaneni.’ ”

Paulu kankuyowera kuusu untumintumi wakuwi

19 “Hangu, Mtuwa Agiripa weza ndiri kuweri mkaidi kwa mawonu aga ga kumpindi.

20 Ila nyanjiti kubwera kwanja kwa wantu wa Dameski, shakapanu kwa walii wa Yerusalemu na isi yoseri ya Yudeya, na viraa kwa wantu wa maisi gamonga. Nuwahimiziyiti wamgalambukiri Mlungu na kulangalira kwa vitendu handa waleka vidoda vyawu vyawatenditi.

21 Toziya ayi, Wayawudi wankamuliti paweriti Mnumba nkulu ya Mlungu, wajeriti kunaga.

22 Kumbiti Mlungu kandangiti, na avi mpaka mashaka ga lelu ngoloka ugangamala panavia lulangaliru kwa woseri, wakulu na wadidini. Gatakula ndo galii geni wambuyi na Musa watakuliti hagawiri.

23 Yani kafiruwa Kristu katabiki na kaweri gwa kwanja kuzyuka kulawa kwa wahowiti, su wabweri handa uweru wa ulopoziya uwalangalira vinu wantu woseri, Wayawudi na viraa wantu wawawera ndiri wayawudi.”

²⁴ Paulu pakayiziti panu mukujiteteya kwakuwi, Festu katakuliti kwa liziwu likulu, “Paulu! Gwana lukwali! Kubetula kwaku kuvuwa kukujegera lukwali!”

²⁵ Kumbiti Paulu katakula, “Nahera lukwali mtuwa Festu. Shantakula ndo nakaka hera.

²⁶ Gwenga Mfalumi guvimana vitwatira avi, hangu weza kuyowera pota lyoga palongolu paku. Nahera shashatika handa malawiru aga gamanika kwakuwi toziya shitwatira ashi shitendeka ndiri kwakulififa.

²⁷ Mfalumi Agiripa, hashi, gwana njimiru na wambuyi? Nuvimana handa gujimira.”

²⁸ Agiripa kamwankula Paulu, “Mushipindi shididini hera, hashi gulihola haguntendi nweri Mkristu?”

²⁹ Paulu kamwankula, “Nankumluwa Mlungu handa, kwa katepu ama shipindi shitali, gwenga ndiri hera ila woseri yawampikinira leru wapati kuwera ntambu yanwera neni, kumbiti pota minyololu ayi.”

³⁰ Panu Mfalumi Agiripa, mkulu wa mkowa, Beriniki na woseri walii wawaweriti pamwera nawomberi, wagolokiti.

³¹ Pawawukiti kala, waligambiziyana, “Muntu ayu katenda ndiri shoseri shashifiruwa azabu ya kumlaga ama kutatirwa.”

³² Yomberi Agiripa kamgambira Festu, “muntu ayu kaweza kuyopolwa handa mekaweriti ndiri kakata lufaa kwa Kaisari.”

27

Paulu kamwanja kugenda Rumi

¹ Pawaamuwiti kala twendereyiti na mwanja mpaka Italiya, wantuliti Paulu pamwera na watatirwa wanonga pasi pa ulolera wa Yuliu yakaweriti mkulu gwa mashonta pakati shipinga yawashishema “shipinga sha Augustu.”

² Tukweniti meli ya Adiramitu iweriti yangugenda na kupitira bandali zimu za mkowa gwa Asiya, tyanja mwanja. Alisitariku, mwenikaya gwa Makedoniya kulawa Tesaloniki, kaweriti pamwera natwenga.

³ Shirawu yakuwi tusulusiyi nanga pakati pa bandali ya sidoni. Yuliu kamtendiriti Paulu viheri kwa kumluusu kawawoni waganja wakuwi na kumpanana nfiru zyakuwi.

⁴ Kulawa aku twendereyiti na mwanja, kumbiti kuweriti na lihega liweriti lyankuvuma kwa kanongola nentu kutuyizira kwa ulongolu, tupitiliti uwega wa shisiwa sha kupiru kweni lihega liweriti livuwa ndiri.

⁵ Shakapanu tulokiti bahali ya kilikiya na Pamfiliya, tusulusiiti nanga Mura, lushi lya Lukiya.

⁶ Panu afisa ulii kawoniti meli yimu ya Alekizandiriya yaiweriti yankugenda Italiya, na hangu katukweniziya twingira mngati mwakuwi.

⁷ Tugenditi mpolimpoli kwa mashaka gavuwa na kwa ntabiku tusokiti pakwegera na Kenidu. Toziya lihega liweriti lyankali lyankutukoma, tupitira uwega wa kushana kushisiwa sha Kireti, kugenda Salumoni.

⁸ Tupititi pambeku yakuwi mpolimpoli kwa ntabika tuingiriti pahali pawapashema “Bandali nyanyi,” pakwegera na lushi lwa Laseya.

⁹ Shipindi shivuwa shipititi, na hata mashaka ga

kulikala pota kuliya gaweriti gaperiti kala. Vinu iweriti atali nentu kugenda na meli. Su, Paulu kawayupiti moyu,

¹⁰ “Watuwa, nulihola handa mwanja agu haguweri gwa ntabiku na kwa asala ivuwa kwa memiziwu ya meli hera, ila viraa kwa makaliru getu.”

¹¹ Kumbiti afisa ulii kakwegitwi nentu na maholu ga nahoza na ga mweni kana meli kuliku galii gakatakuliti Paulu.

¹² Toziya bandali ayi iweriti ndiri pahala paherepa pa kulivaga shipindi sha mbepu, wawuwa wafiriti kwendeleya na mwanja, payiwezekana mpaka Foiniki. Foiniki ndo bandali ya Kireti yaigenda kushana na kwaguzyeta mshenji na kusika na kwaguzyeta mshenji, na aku mewawezi kulivaga shipindi sha mbepu.

Lipuga likalipa mubahali

¹³ Su, lihega lyanyanyi lya kusi lyanjiti kuvuma, nawomberi washeriti wapata lengu lyawu. Hangu wawusiya nanga, wendesha meli pakwegera nentu na mpeku ya Kireti.

¹⁴ Kumbiti katepu hera, lihega likalipa lishemwa “Lihega lya kusika” liyanja kuvuma kulawa kushisiwa.

¹⁵ Lihega liikomiti meli ilii, na toziya tusinditi kulidiwira, tuyileka ijegwijegwi na lihega ali.

¹⁶ Litanda limu lyalishemwa Kauda litupingira shididini kwa liyega lili, na patupititi kusika mwakuwi tufauliti, iweriti kwa tabu, kusalimisha mtumbwi gwa meli.

17 Wanamashi walii wagunikiti mtumbwi mn-gati, shakapanu wayizyengetiziya meli ngoyi na kuitawa kwa likakala. Watiriti kuwera mewawezi kugomuluwa pambeku pa Siriti. Hangu wasuluyiti matanga na kuyileka meli ijegwijegwi na lihega.

18 Lipuga lyendereyiti kuvuma na shirawu yakuwi wayanja kuyasa kunja shehena ya meli.

19 Lishaka lya tatu, wayanja viraa kuyasa mmashi vintu vya meli kwa mawoku gawu weni.

20 Kwa shipindi sha mashaka gatangala tuweza ndiri kuwona mshenji ama ntondi, lipuga lyendereyiti kuvuma nentu, ata litumburu lyoseri lya kuponeka litupera.

21 Pa kulivaga shipindi shitali pota kuliya shiboga, Paulu kagolokiti pakati pawu, katakula, "Waheshimiwa, meyiweriti mbaka handa mungampikiniriti na kuleka mwanja kulawa Kireti handa mngatenditi hangu metushapili tabu ayi na asala zoseri azi.

22 Kumbiti vinu nankuwaluweni muweri na moyu, kwahera hata yumu gwenu mekahowiziya ukomu wakuwi, meli hera ndo haiyagamili.

23 Toziya lishu ntumintumi gwa kumpindi gwa ulii Mlungu mweni neni ndo gwakuwi na yomberi neni numguwira kandawiliti,

24 kang'ambira, 'Paulu, kotukutira! Mpaka hagugoloki pawulongolu pa Kaisari, na Mlungu, kwa lusungu lyakuwi kakutangi kwa kuwalopoziya woseri wawagenda mwanja na gwenga.'

25 Hangu, wahishimiwa, mulipanani moyu! Toziya numjimira Mlungu kuweri hayiweri terat-

era ntambu yawang'ambiriti.

²⁶ Kumbiti ndo mpaka hatuyaswi kumpeku kushisiwa tunga.”

²⁷ Pashiru pa lishaka lya lilongu na msheshi tuweriti twankukwegwa aku na aku mubahali ya Adria. Pakwegera na pashiru nentu, washima mitumbwi waliholiti kuwera wapakwegera na isi iyuma.

²⁸ Hangu wasakuliti utali wa bahari kwa kusulusiya lugoyi lwawatawiti shintu shitopa, wapata utali wa mita malongu msheshi. Shakapanu wapima kayi wapata mita malongu matatu.

²⁹ Toziya ya kutila kugomuluwa mumatalawu, wasulusiyiti nanga msheshi kumpeli kumeli, waluwa kushii kanongola.

³⁰ Wanamashi wafiriti kushapira, na wasulusiyiti kala mtumbwi mmashi, walipayira handa wagenda kusulusiya nanga uwega wa kulongolu kwa meli.

³¹ Kumbiti Paulu kamgambiriti mkulu gwa jeshi ulii na wanjagila wakuwi, “Handa wanamashi awa hapeni wasigali mngati mwa mtumbwi, hapeni mlopoziwi.”

³² Panu wanjagila walii wazidumuliti ngoyi zyaziweriti zikolera mtumbwi, waguleka gutolwi na mashi.

³³ Pakwegera na mandawira, Paulu kawahimiziyiti woseri walii shiboga “Kwa mashaka lilongu na msheshi vinu muwera mumashashatiku na pota kuliya, hamweni lii shintu shoseri.

³⁴ Su, nuwaluwa mlili shiboga toziya mshifira su muwezi kwendeleya kulikala. Toziya ata viri

yimu mumituwi yenu hapeni yagamiri”

³⁵ Pakatakulita kala hangu, Paulu katoliti libu-munda, kalonga maya ga shi Mlungu pamberi pa woseri, kaumega, kanja kuliya.

³⁶ Panu woseri wapata moyu, na womberi vila waliya shiboga.

³⁷ Woseri waweriti wantu mia mbili na mal-ongu saba na sita mumeli.

³⁸ Pa kila yumu kuliya shiboga sha kwikuta, wapunguliti kutopa kwa meli kwa kuyasa viboga mubahari.

Meli yankumegeka

³⁹ Pawushiiti, wanamashi wawezandiri kuyi-mana isi ilii. Ira wawoniti guba yimu yana mpeku, Waamuwa kusulusiya nanga aku handa payiwezikana.

⁴⁰ Hangu wazidumuliti nanga na kuzileka mubahari, na shipindi shiraa ashi waziyopola ngoyi zaziweriti ziguyopa msukanu, shakapanu wagolosiya tanga yimu palongolu kukola lihega, wagentiti kumpeku.

⁴¹ Kumbiti wasokiti pahali pena mikondu miwili ya bahari iliwona, na meli igomuluwa. Seemu ya palongolu iweriti imiruwa mumhanga pota kutikinyika. Seemu ya kumbeli ya meli iyanjiti kumegeka vipandi vipandi kwa makomangu ga likakala lya makupala.

⁴² Wanjagira wafiriti kuwalaga watatirwa woseri kwa kutira handa wankusuga mpaka kumbeku na kutoloka.

⁴³ Kumbiti toziya afisa jeshi ulii kafiriti kum-lopoziya Paulu, kawaberiti nawatenda hangu.

Kaamuliti walii yawamana kusuga wakopoki kulawa mumeli na kusuga mpaka kumpeku.

⁴⁴ Na wamonga wayizi pawalikulilera mumbawu ama muvipandi vya meli vyavimegikiti. Ndo twenga ntambu yatusokiti nyanyi kumpeku.

28

Yagampatiti Paulu aku Malta

¹ Patusokiti kala nyanyi muisi iyuma, tuvimaniti kuwera shisiwa shilii shishemitwi Malita.

² Wenikaya wa palii watutendiriti gaherepanentu. Vula iweriti yankwanja kutowa na kuweriti na mbepu, su wakoziyiti motu na watushemeriti woseri twenga.

³ Paulu kasoliti shisanka shididini sha mbawu na pakashituliti mumotu, toziya ya livuki lya motu, njoka yakawera na usungu kalawiti mushisanka shilii na kumnyengelera muliwoku lyakuwi.

⁴ Wenikaya wa palii pawamuwoniti njoka ulii kalinyengelera muliwoku lya Paulu, su waligambiziyana, “Muntu ayu kalagaga tembera kalopoziwa kulawa mubahali, kuhowa hapeni kumleki kalikali!”

⁵ Kumbiti Paulu kampuntiriti njoka ulii mumotu na mweni katenduwitwi ndiri ata padidini.

⁶ Wantu waweriti wankulolera mekatutumuki ama mekaguwi na kuhowa. Kumbiti pakwoyera kwa shipindi shitangala na kwona kwahera shoseri shashimlawiriti, womberi wagalamburiti maholu gawu na kwanja kulonga kuwera yomberi ndo mlungu.

⁷ Pakwegera na pahala palii paweriti na malambu ga mkulu gwa shisiwa shilii yakashemitwi Publiu. Yomberi katuwankiti na kututendera kwa moyu guherepa kwa shipindi sha mashaka matatu.

⁸ Tati gwakuwi Publiu kagonjiti mushitanda, yomberi kaweriti kapyupa na kupweka mwazi. Paulu kingiriti mnumba su kamwoni na pakaluwa Mlungu, katula mawoku pamwari na kumponiziya.

⁹ Kulawirana na shitwatira ashi, wantu woseri yawalikali mushisiwa shilii, walii yawaweriti walweli su wiziti na waponiziwiti.

¹⁰ Womberi watupananiti ligoya nentu, na twenga patuweriti kala mumwanja kupitira mubahali, womberu watuliti mumtumbwi vintu vivuwa vyatuvifiriti.

Mwanja kulawa Malta kugenda Rumi

¹¹ Pa miyezi mitatu twanjiti mwanja kayi kwa meli yaigolokiti pashisiwa shilii toziya ya shipindi sha mpepu. Meli ayi iweriti ya Alekizandiriya iweriti na alama ya milungu mawira yawashemwa Kasita na Polukisi.

¹² Patusokiti mlushi lwa Sirakusi, tulikaliti aku kwa mashaka matatu.

¹³ Kulawa kuli tugenditi pampeku pa bahari na tusokiti mlushi lwa Regiu. Lishaka lyalifatiti lyega lyalihera makakala lyanjiti kuvuma kulawa kusika, na kwa mwanja gwa mashaka mawili tusokiti mlushi lwa Potioli.

¹⁴ Aku tuwawoniti walongu yawatushemiriti tulikali pamuhara nawomberi kwa lijuwa limu. Su twendereyiti na mwanja mpaka tusokiti Rumi.

15 Walongu wa aku Rumi pawapatiti visoweru vyetu, womberi wiziti kulisoku lya Apiu na pahala papashemwa “mikahawa mitatu” kutwanka. Paulu pakawawoniti, yomberi kalongiti mayagashii Mlungu, su shitwatira ashi shimtenditi kaweriti na moyu.

Paulu mlushi lwa Rumi

16 Patusokiti Rumi, Paulu wamlekeziyiti kulikala gweka yakuwi pakawera na mnjagira yumu gwa kumlolera.

17 Pa mashaka matatu, Paulu kawashemiti pamuhera wakulu wa Shiyawudi. Pawajojinikiti kala, yomberi kawagambiriti, “Walongu wangu, tembera neni nuwatenda ndiri shitwatira shoseri wantu wetu ama vitiba vya watati wetu kumbiti nkamulitwi aku Yerusalemu na kutulwa muma- woku mwa Warumi.

18 Pawankosiyiti kala na kuwona nahera shidoda shoseri, womberi wafiriti kulekeziya.

19 Kumbiti Wayawudi wamonga walemiti shitwatira ashi, neni nazimika kukata lufaa kwa Kaisari tembera neni nweriti ndiri na shoseri sha kuwasitaki wantu wa lushi lwangu.

20 Toziya ayi nduwa kuliwona na kuyowera na mwenga, mana ndawalirwa minyololu ayi toziya ya litumbiru lilii lya Israeli.”

21 Womberi wamwankula, “Twenga tuwanka ndiri luhamba lwoseri kulawa Yudeya kuusu gwenga, ama kwahera mlongu yoseri yakiziti panu na kulaviya shisoweru ama kutakula shoseri shidoda kuusu gwenga.

22 Kumbiti metufiri kupikinira kulawa kwaku shilii shaguhola toziya tuvimana kuwera kila

pahala wantu wankutakulira madoda kuusu womberi.”

²³ Su pawapangiti lishaka lya kuliwona na womberi, wantu wawuwa wiziti kwanjira mandawira mpaka pamihi Paulu kawagambiriti vitwatira vivuwa na kulaviya ukapitawu kuusu Ufalumi wa Mlungu. Yomberi kajeriti kuwatenda wajimiri shisoweru kuusu Yesu kulawa Mumalagaliru ga Musa na malembu ga wambuyi wa Mlungu.

²⁴ Wamonga wawu wajimiriti shisoweru shakuwi kumbiti wamonga wajimira ndiri.

²⁵ Su womberi wajimilirana ndiri, na pawayanjiti kuwuka, Paulu katakuliti shitwatira shimu, “Rohu Mnanagala katakuliti nakaka na watati wenu pali kupitira Isaya mbuyi gwa Mlungu,

²⁶ Pakalongiti,
‘Gugendi kwa wantu awa na gukawagambiri,
kupikinira hampikiniri, kumbiti hapeni
mwerewi,
kulola hamloli, kumbiti hapeni mwoni.

²⁷ Toziya myoyu ya wantu awa iwera ikamala,
na makutu gawu gadiwa
womberi wawona ndiri.
Pamonga womberi
mewaloli kwa masu gawu
na mewapikaniri kwa makutu gawu,
mewavimani kwa myoyu yawu na
mewang'alambukiri,
na neni meniwaponiziyi.’ ”

²⁸ “Su neni nfira mwenga muvimani kuwera ulopoziya wa Mlungu ujegwa kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi na womberi hawapikiniri!”

²⁹ Na yomberi pakatakuliti kala visoweru avi, Wayawudi wawuka pawawera na visoweru mummyoyu mwawu.

³⁰ Kwa shipindi sha vinja viwili vyoseri Paulu kalikaliti kulaa pakaya pakapangiti mweni, kaweriti kankuwashemera woseri yawasokiti kumulamsiya.

³¹ Kwa ugangamala na pota na lyoga yomberi kaweriti kankuwubwera Ufalumi wa Mlungu na kufunda kuusu Mtuwa Yesu Kristu.

Lipatanu Lya Syayi Kwa Wantu Woseri The New Testament in Pogoro

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Pogolo

Contributor: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Shipogoro

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

be0eb903-ba79-5fbd-8667-f25c3cab4358